

MĚSTO UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Útvar městského architekta

PROGRAM REGENERACE

Městské památkové zóny

Uherské Hradiště

V. aktualizace

11/2015

OBSAH

ÚVOD	3
I. ANALYTICKÁ ČÁST	4
A. HISTORICKÝ VÝVOJ MĚSTA	4
B. ROZVOJ MĚSTA VE 20. STOLETÍ	14
C. VÝCHOZÍ PODKLADY	17
D. ZHODNOCENÍ URBANISTICKO ARCHITEKTONICKÉ SKLADBY MĚSTA	18
E. ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	19
F. STAVEBNĚ HISTORICKÝ PRŮZKUM	22
G. KULTURNĚ HISTORICKÉ ZHODNOCENÍ	23
H. PLNĚNÍ PROGRAMU REGENERACE DO ROKU 2015	23
I. KULTURNÍ PAMÁTKY V MPZ A OCHRANNÉM PÁSMU	31
J. POPIS VÝZNAMNÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK	32
K. ANALÝZA SWOT	44
II. NÁVRHOVÁ ČÁST	47
L. STRATEGIE PROGRAMU REGENERACE DO ROKU 2025	47
M. ZHODNOCENÍ STAVU STAVEBNÍHO FONDU A VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ	53
N. KOMENTÁŘ K NEJNALÉHAVĚJŠÍM AKCÍM PROGRAMU	62
O. POKYNY PRO UMÍSTĚOVÁNÍ REKLAMNÍCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY A JEJÍHO OCHRANNÉHO PÁSMU	65
P. PAMÁTKY A JEJICH VAZBA NA CESTOVNÍ RUCH	72
III. GRAFICKÉ PŘÍLOHY	74

ÚVOD

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (dále jen MPZ) byl ustaven vládním usnesením číslo 209 ze dne 25. března 1992 jako nástroj záchrany a rozvoje i pevně daných organizačních a ekonomických podmínek obnovy kulturních hodnot a ozdravení životního prostředí, ale také vytvoření center rozvoje podnikatelských aktivit historických jader měst a obcí.

Podmínkou pro získání dotace je zejména zpracovaný a schválený program regenerace, územně plánovací a dokumentační připravenost, podíl rozpočtu města věnovaný na záchranu památek a další aktivity.

Program regenerace MPZ Uherské Hradiště

- schválen usnesením městského zastupitelstva dne 8. prosince 1992

První aktualizace

- schválena usnesením městského zastupitelstva dne 22. srpna 1995

Druhá aktualizace

- schválena usnesením městského zastupitelstva č. 76/VII ze dne 7. prosince 1999

Třetí aktualizace

- schválena usnesením zastupitelstva města č. 227/16/Z/2008 ze dne 8. prosince 2008

Čtvrtá aktualizace

- schválena usnesením zastupitelstva města č. 74/5/ZM/2011 ze dne 20. června 2011

Program regenerace MPZ Uherské Hradiště je souborem účelově zaměřených, veřejně prospěšných opatření, směřujících k záchraně a zachování historicky nejcenějších částí města a k jejich revitalizaci.

Hlavními cíli programu jsou:

1. neodkladné práce na záchranu ohrožených objektů a souborů,
2. obnova systémů technické infrastruktury,
3. podněcování oprav, rekonstrukcí a pravidelné údržby,
4. usměrňování způsobů využití objektů,
5. péče o urbanistickou a architektonickou úroveň prostředí a zachování historického charakteru města,
6. rekonstrukce a úpravy vnějších prostranství, ulic, náměstí a parků včetně jejich vybavení drobnou architekturou,
7. zřizování dopravně zklidněné a pěší zóny,
8. zastavení vylidňování MPZ,
9. osvěta podněcující zájem obyvatel podílet se na regeneraci,
10. budování informačního systému o území a památkách
11. zvyšování podílu a zájmu města na záchraně památek
12. věcná a časová koordinace regeneračního procesu.

I. ANALYTICKÁ ČÁST

A - HISTORICKÝ VÝVOJ MĚSTA

Středověk

Okolí města Uherské Hradiště je mimořádně bohaté na nálezy středohradištních sídlišť. Bylo jich zde nalezeno 67, což je nesrovnatelné s oblastmi nejen v našich zemích. Tuto neobvyklou sídlištní koncentraci nepochybně vyvolala skutečnost, že ve Veligradu (nyní Staré Město) bylo sídlo kmenových knížat. Jejich prozíravost se projevila vybudováním dosud nebývalé pevnosti právě zde, na křižovatce od pravěku známých kupeckých cest, díky terénní konfiguraci dokonale chráněném středním Pomoraví.

Počátkem druhé poloviny 13. století vzniká v údolí řeky Moravy, v místech, kde řeka vytvořila ostrov nazývaný sv. Jiří, jedno z nejdůležitějších a nejvýznamnějších moravských měst.

Podle pověsti se rozhodl Přemysl Otakar II. vybudovat zde pevnost se slovy: "Zahradím já Uhrom tuto díru, aby mně do Moravy více nemohli." Svoje rozhodnutí potvrdil zakládací listinou z 15. října 1257. Při založení města Hradiště nelze pominout vojenskou obrannou úlohu. Tak se pevnost stala na dlouhá staletí střediskem obrany nejen proti Uhrům, ale i proti případným vpádům od severu.

Je pravděpodobné, že myšlenka na vybudování pevnosti městského typu napadla panovníka již o řadu let dříve, než se poprvé uvádí v historickém pramenu. Je možné, že původně uvažoval i o snadnějším způsobu. Tím by mohlo být opevnění trhové vsi Kunovice kolem zdejšího zeměpanského hradu. Nakonec se však rozhodl pro strategicky výhodně položený ostrov s kaplí sv. Jiří a několika rybářskými chatrčemi. Ostrov ohraničovalo hlavní řečiště a rameno řeky Moravy - Morávka, které se stýkalo s přítékajícím ramenem Olšav, což vytvářelo přirozené útočiště.

Skutečnost, že do nového sídliště přešlo zeměpanské i klášterní obyvatelstvo, ovlivnila již v počátcích osídlení výstavbu města. Koexistence dvou tržních osad v obvodu jednoho města byla zvláštností vysvětlitelnou osídlením dvojím obyvatelstvem. Byla vybudována dvě náměstí, a to velehradské (staroměstské), kde se usazovali především obyvatelé podléhající klášteru, a kunovické, kde sídlili obyvatelé zeměpanského původu. Tržiště byla pravouhlá čtyřúhelníková, přičemž kunovické bylo v severovýchodní části ovlivněno komunikací přicházející od Kunovické brány.

Město bylo výslovně založeno jako pevnost s právem a povinností ohradit se pevnými hradbami. První opevnění bylo jednoduché, tvořené hliněnými náspy s dřevěnými palisádami a příkopy. Lze předpokládat, že dvě brány, které existovaly od počátku budování opevnění, mohly být budovány z kamene.

Přestože vojenské důvody předstupovaly do popředí, také panovníkova ekonomická a politická hlediska sehrála svou roli při zakládání města. Založení spadá do doby zápasů mezi královskou mocí a rozpínavostí velkých feudálů, proto bylo panovníkovou snahou vytvořit zde hráz novou ekonomicky i sociálně silnou vrstvou společnosti.

Hospodářské důvody, t.j. posílení královské pokladny, zůstaly nakonec poněkud stranou. Zato vybudování města jako střediska výroby a obchodu sehrálo od počátku významnou úlohu pro jeho posílení.

Město dostalo již zpočátku rozsáhlá hospodářská privilegia. Pro obchod byly důležité trhy. Ke dvěma týdenním přibyl již v roce 1258 výroční trh konaný 14 dnů po svatém Michalu (29. září), přičemž bylo důležité ustanovení, že všichni jeho účastníci mají být osvobozeni od

mýta. Podporou pro prosperitu města bylo i další ustanovení, že na míli od města nesměla být žádná krčma.

Odbyt řemeslných výrobků zajišťovalo mílové právo, představující na rozdíl od předchozího stavu, kdy si venkované sami zhotovovali obuv, oděv i potřebné nástroje, monopol výroby a odbytu. Nucená odkázanost na nákup výrobků, zhotovených řemeslníky ve městě, byla základním přelomem v dělbě práce mezi městem a vesnicí, kde bylo obyvatelstvo omezováno výhradně na zemědělství. Důsledné provedení této dělby nebylo však v Hradišti provedeno ani tehdy, ani v průběhu dalších staletí a město samo mělo zčásti zemědělský charakter.

Velký význam ve středověkém městě měly stavby sakrální, především chrámové. Kaple sv. Jiří na Kunovickém náměstí, která stála už při založení města, byla koncem 13. století rozšířena o menší kapli sv. Anny. Zajímavostí je, že farním kostelem byl sv. Michal Archanděl ve Veligradě (Starém Městě), kde byl původně hřbitov pro obyvatele města.

Město mělo ve 14. století okolo tisíce obyvatel a bylo rozlohou poměrně malé. Ostrovní poloha a pevnostní charakter způsobovaly, že se půdorys města od této doby až do zrušení pevnosti konce 18. století a dokonce ani v 19. století příliš nezměnil, město stavebně dále nerostlo. Na začátku patnáctého století vznikla v Hradišti významná památka, gotická kaple sv. Alžběty při bývalém městském špitále a při ní byl zbudován hřbitov.

Vojenské nájezdy nutily panovníky, aby věnovali zlepšování opevnění soustavnou pozornost. Za vlády Jana Lucemburského došlo k přebudování a úpravě hradeb. Z listiny z roku 1342 se dovídáme přesnější údaje o způsobu stavby hradebního úseku proti řece Moravě, který byl budován z kamene a vápna. Původní systém opevnění připomíná nejstarší městská veduta z roku 1593, i když celkově jde o obraz po přestavbě hradeb v 16. století. Hradby ve 14. století tvořila souvislá kamenná zeď se sedmi věžemi, z nichž byly tři válcové se střílnami a čtyři čtyřboké.

Důležitým článkem opevnění, ale zároveň také prostředkem vnějšího spojení, byly městské brány. Původně byly jen dvě (Kunovická a Staroměstská), před nimiž stály dřevěné mosty, a později k nim přibyla menší branka Královská.

Ve druhé polovině 14. století je připomínána v kunovické části města Česká ulice. Obě náměstí spojovala ulice Prostřední uváděná koncem 14. století. Asi uprostřed ní byla postavena radnice. Podle dochovaných detailů se soudí, že pochází z přelomu 15. a 16. století. Podle popisu z roku 1678 měla sedm velkých místností v předním traktu, tři místnosti v budově do dvora, ve dvoře sýpky, sladovnu a stáje.

Z dalších středověkých staveb je z roku 1480 zpráva o lázni, důležitém hygienicko-společenském zařízení. Z dokumentů vyplývá, že lázně byly ve městě dvoje, není však známo, kde byly situovány.

Patnácté století bylo obdobím husitství, které se odrazilo také v hradištských dějinách. Příčiny moravského husitství byly, obdobně jako v Čechách, především hospodářské a sociální. Zvláště silně zakotvilo husitství ve venkovském lidu, který si sliboval nejen odstranění zlořádů v církvi, ale i nápravu společenskou. Proti narůstajícímu moravskému husitství stála církevní hierarchie a němečtí měšťané královských měst z obav o majetek a také z národnostních pohnutek. Ti byli také nejpevnější oporou císaře Zikmunda.

Protihusitskými baštami se stala královská města, která byla rovněž oporou Zikmundovy moci na Moravě. Mezi nimi hrálo významnou úlohu od samého počátku Hradiště, do něhož se uchýlovali nepřátelé husitství z okolí. Zprávy o útocích husitů na Hradiště nemáme, ale k pokusům jistě došlo. Svědčí o tom zprávy o škodách, které město utrpělo.

Zikmundovi na Hradišti velmi záleželo, o čemž svědčí privilegia, jimiž se snažil měšťany odškodnit za újmy utrpěné v minulosti a eventuálně i v budoucnosti. V dubnu 1421 je

osvobodil v důsledku válečných škod na 5 let od vybírání berně a udělil právo mílové s výkladem, že na míli od města nemá nikdo právo vařit pivo a s výjimkou kováře nemá se zde žádný řemeslník usazovat. Tenkrát také obdrželi měšťané listinu s povolením brát dříví k stavbě domů a mostů a k pálení vápna z královských lesů.

Husitské války způsobily velehradskému klášteru, který byl i tak již silně zadlužený, velké škody. Uvítal proto nabídku města na vyplacení zástavy svých měšťanů náhradou za Staré Město (zde je již nazýváno Staré Hradiště, nikoliv Velehrad). Směnu schválil Zikmund v prosinci roku 1423. Hradiště tak získalo celou ves (i když jen dočasně), jež mohla plnit funkci předměstí, a umožnil tak dostat se z úzkého sevření městských hradeb.

Zikmund zdůraznil význam města i v pozdějších letech, což dokazuje další privilegium: „sůl vezená v obvodu míle od města, musela zde být po tři dny vyložena k prodeji“. Hradiště mělo právo z provážené soli vybírat clo na opravu mostů.

Husitské revoluční hnutí přineslo úpadek vlivu církve a posílení hospodářské pozice Hradiště. Dalším následkem bylo nepochybně počestění, neboť do města utíkali i obyvatelé okolních měst, městeček a poddaní z vesnic.

Krátká vláda Ladislava Pohrobka přinesla městu nové zisky. Přestože z většiny měst byli Židi vykazováni, král jim v září 1454 pobyt zde povolil, protože přinášeli městu zisk. Novým privilegiem z června 1456 udělil král městu další výroční trh, který se měl konat sedm dní před a sedm dní po sv. Markétě (13. července). Nepochybně nejdůležitějším privilegiem, které město ve své historii obdrželo, byla výsada z 24. července 1457, která upravila postavení Hradiště jako královského města. Ladislav Pohrobek zaručil, že Hradiště nebude nikdy prodáno, darováno nebo zapsáno nějaké vrchnosti, ba ani zastaveno, ale že bude podléhat vždy jen králi a královské komoře.

Také doba vlády Jiřího z Poděbrad až do konce 60. let 15. století byla pro město velmi příznivá. Zůstalo od počátku pevnou oporou krále, což osvědčilo především vojensky po vypuknutí česko - uherských válek. Zástupci Hradiště slíbili králi věrnost 5. července 1458 v Brně. Počátkem roku 1459 byl Jiří v Hradišti a potvrdil městu výsady. 24. července 1463 stvrdil městu všechny svobody a navíc mu udělil týdenní trh na maso. Těsně před vypuknutím konfliktu s Matyášem Korvínem si ještě věrnost pojistil tím, že 21. prosince 1467 osvobodil Hradiště na dvanáct let od vybírání všech berní a dávek.

Hospodářský rozmach města, vzrůst sebevědomí jeho měšťanů a pocit nezávislosti na velehradském klášteře dosvědčovala i velká přestavba a značné rozšíření kostela sv. Jiří jako reprezentační stavby středověkého Hradiště. Stavba začala v padesátých letech 15. století a protáhla se na více než dvě půlstoletí. Byla pak chloubou města a na pozdějších vedutách tvořila nejvyšší bod ve městě.

Znakem města zůstaly až do roku 1481 dvě hradební věže spojené zdí, nad níž byla uprostřed vyšší štíhlá věž. Za vlády Jiřího z Poděbrad začalo město užívat k pečetění zelený vosk.

Koncem 60. let 15. století nastal v celé dosavadní historii města pohnutý čas. Klidný rozvoj zastavily česko - uherské války, které byly sice pro město zhoubné, ale jejich období se stalo díky hrdinné obraně nejslavnějším ve starší historii Hradiště.

Uherský král Matyáš se marně pokoušel dobýt město i za vlády nástupce Jiřího z Poděbrad, Vladislava II. Také tento král se za statečnost a věrnost Hradišti odměnil řadou privilegií. Zklamáním pro Moravany byla skutečnost, že Vladislav II. vyměnil Hradiště a Uničov za Plzeň a České Budějovice. Morava se měla stát za jistých podmínek uherskou državou, takže Vladislavova moc byla omezena jen na Čechy a Morava náležela Matyášovi.

Matyáš Korvín se však zachoval velkomyslně: ocenil dosavadní postoj hradištských měšťanů, jejich statečnost a věrnost dosavadnímu panovníkovi a zaručil se, že se městu

nebude mstít. Naopak prohlásil, že bude jejich snahy podporovat. Aby si získal měšťany na svou stranu, vylepšil městský znak listinou vydanou 28. července 1481. Kromě toho získalo město výsadu pečeti listiny červeným voskem. Šlo vsukutku o vzácnou možnost, protože toto právo bylo původně vyhrazeno jen panskému stavu.

Z někdejšího obléhání Hradiště uherskými vojsky zůstalo ve městě dělo, které byl nucen Matyáš při svém ústupu v roce 1474 před hradbami zanechat. Toto dělo bylo uchováváno až do roku 1773, kdy bylo odprodáno do starého železa. Tím bylo město ochuzeno o vzácnou památku.

Důležitým mezníkem nejen ve vývoji města, ale i celého českého státu, byl rok 1490, kdy se Vladislav po smrti Matyáše Korvína stal uherským králem. Tím Hradiště spolu s celou Moravou opět připadlo k českému státu. Významným momentem byla skutečnost, že český král byl současně i králem uherským, což ovlivnilo nový rozmach města. Vzrůstaly hospodářské, obchodní a později i kulturní styky Hradiště s Uherskem.

Vladislav II. ocenil věrnost hradištských měšťanů četnými výsadami a privilegii. Tak 25. ledna 1503 potvrdil výsady Jiřího z Poděbrad, 23. května 1507 svolil, aby plat, který město odevzdávalo královské komoře, mohlo použít na výstavbu františkánského kláštera, a 30. července 1514 povolil konání velkého osmidenního hradištského trhu ve středu před masopustem.

Správa města zůstala v rukou katolíků. Farním kostelem byl kostel sv. Michala ve Starém Městě, kostel sv. Jiří, který byl podřízen velehradskému klášteru, byl jenom filiálním. V Hradišti pak byla ještě kaple sv. Alžběty u špitálu v hradbách u Staroměstské brány.

Katolické církvi se v Hradišti dostalo opory založením františkánského kláštera a kostela v roce 1481. Jeho zakladatelem byl Jan Filipec, který se stal jeho členem a po smrti zde byl pochován.

Měšťanské domy byly v Hradišti patrně původně dřevěné a teprve později nahrazené kamennými. Velmi schematicky je zachycuje pohled na město z roku 1670. Jsou vesměs jednopatrové s vysokými štíty a úzkými hlavními průčelími. Jejich rozsáhlejší středověká jádra se však nezachovala, neboť po ničivém požáru byly v době baroka všechny radikálně přestavěny.

Výstavba středověkého města byla v prvních desetiletích 16. století prakticky dokončena a tak se Hradiště, malebně dominující kraji svými věžemi chrámů a radnice a uzavřené pevnými hradbami, stalo po staleté usilovné stavební činnosti zdejšími měšťanům bezpečným sídlem.

Renesance

Na počátku 16. století se Hradiště zastavilo ve svém rozvoji a snažilo se právně stabilizovat všechno, čeho dosáhlo. Dosavadní privilegia a výsady byly potvrzeny v roce 1545 Ferdinandem I. a v roce 1567 Maxmiliánem.

Stavební vývoj nadále negativně ovlivňovaly záplavy řeky Moravy, které poškozovaly nejen břehy, ale i městská opevnění. Naproti tomu zájmem města bylo, aby Hradiště bylo dobře opevněno, hlavně proto, že se turecká moc stále více blížila k moravským hranicím. Tím bylo odůvodněno prominutí plateb města králi, které byly pak věnovány na opravy opevnění. V polovině 16. století bylo město v lepším stavebním stavu, než tomu bylo v době dřívější. Přesto zůstávalo Hradiště z různých důvodů malým městem, především pro nedostatek místa.

V této době povolil panovník odprodat Hradišti Staré Město. Tím se stalo definitivně součástí hradištského panství. Do rukou měšťanů se dostal staroměstský kostel, z něj bylo přeneseno sídlo faráře ke kostelu sv. Jiří. Jinou výraznou známkou přeměny bylo vypuzení mnichů z františkánského kláštera.

Podle vžitého zvyku při nástupu nového krále byla předkládána městská privilegia k nové confirmaci. Také Rudolf II. potvrdil v roce 1577 městská privilegia a vydal při tom dekret, který podstatně zvyšoval význam městského práva.

Na konci 16. století dochází k čilému styku města s panovníkem. Šlo tu mimo jiné o finanční požadavky královské koruny. Nemalé výlohy mělo město proto, že český král byl současně i králem uherským. To vyžadovalo vysoké náklady na udržování vojska ve městě, zvláště v období, kdy turecká moc neustále pronikala do blízkosti moravských hranic. Snesitelnými pro město byli vojáci čeští, naproti tomu výtržností se dopouštělo najaté císařské vojsko, zvláště kozáci najatí v Polsku. V souvislosti s jejich pobytem bylo v Hradišti vypáleno 75 domů.

Vítěznou válkou proti Turkům a nabytím Sedmihradska posílil císař Rudolf II. svou moc v Uhrách. Snažil se potlačit svobodu uherské země ve svůj prospěch a současně vyhladit protestantská vyznání. Vůdčí místa v Uhrách byla obsazována Němci, kteří svou krutostí a bezohledností vzbuzovali zášť proti sobě i proti císaři. To bylo příčinou protihabsburského povstání vedeného Štěpánem Bočkajem v roce 1604. Poté, co v roce 1605 vtrhli na Moravu, ničili a loupili její pohraniční oblasti a k úlevě došlo v roce 1606, kdy byl podepsán s Bočkajem mír.

Františkáni, vypuzení Bočkajovci z hornouherských měst, zejména z Uherské Skalice, našli útočiště v obnoveném františkánském klášteře v Hradišti. Obsazením kláštera získala katolická církev ve městě další důležité středisko.

Většina měst si i v 16. století uchovala svůj gotický charakter a jejich jednotný vzhled byl obohacen jednotlivými renesančními stavbami. Uherské Hradiště patří mezi takto utvářené městské celky. Jediným dokladem o podobě měšťanských domů z doby před zásahem baroka je pohled na Hradiště z roku 1670. Dokumentuje poměrně spolehlivě gotický charakter domů a jen o několika z nich lze podle půlkruhově zaklenutého podloubí usuzovat na renesanční stavby. Později byly zbořeny nebo radikálně přestavěny a nezachoval se z nich téměř žádný renesanční detail.

Jedinou skutečně prokázanou renesanční stavbou je dům č. 155 "U Slunce". Jeden z jeho dochovaných portálků nese datování 1575.

Vzhledem k tomu, že město bylo v 16. století ušetřeno větších živelných pohrom, je chudé na renesanční památky. Pochopitelně, byla-li výstavba nejdůležitějších městských budov, nutných k veřejnému, náboženskému i soukromému životu obyvatel, teprve nedávno dobudována, nemohl se nový výtvarný sloh ve stavebním organismu města podstatně projevit.

Baroko

Nejdůležitější a nejnákladnější stavební akcí bylo budování městského opevnění. Jeho nutnost byla všeobecně uznávaná, protože nebezpečí válek a obléhání města hrozilo ustavičně a dosavadní systém opevnění jednoduchou kamennou hradbou s věžemi nedostačoval. Navíc bylo ve špatném stavu po požáru v roce 1609, při němž shořela takzvaná Zadní městská brána.

Nejstarší plán nového fortifikačního pásu je z roku 1658 od Diega de Massonis. Na něm je naznačena vnější hradba s deseti pětibokými bastiony. Z legendy vyplývá, že do této doby byla vybudována zeď se šesti baštami mezi Staroměstskou branou a městským mlýnem. Z pohledu na město z roku 1670 usuzujeme, že během uplynulých 12 let vznikly další bašty mezi Kunovskou a Staroměstskou branou a pevnůstka před Kunovskou branou. Zeď, spojující bašty, je zatím nahrazena palisádou. Z plánu z roku 1676 od inženýra Theofila Henela vyplývá, že se právě staví další bašta východně od budované jezuitské koleje. Opevňovací práce tehdy prováděl Santino Castilione.

Na opevnění se pracovalo soustavně dále. Dokládá to plán z roku 1702 od Karla Iachera z Lindenheimu, na kterém je zachycena poslední zbývající bašta, situovaná za jezuitskou kolej. Měla značně nepravidelný tvar, což bylo způsobeno respektováním staré městské hradby. Dalším krokem tohoto plánu byla přestavba šesti bašt tak, aby byly všechny stejně prostorné a ležely ve stejných vzdálenostech od sebe. Iacher navrhuje kolem celého vnějšího opevnění kanál, který by se v případě potřeby napustil vodou. Je to mohutný barokní projekt, významný novým pojetím vodního opevnění, který vzhledem k příliš vysokým nákladům nebyl nikdy proveden.

Plán od vojenského inženýra F. X. Bonamo z roku 1742 navrhuje jedenáctou baštu. Takový byl konečný stav městského opevnění kolem poloviny 18. století a dále se již nerozvíjel. Význam hradištské pevnosti se zmenšoval se slábnoucím vojenským nebezpečím ze strany Uherska. Proto a pro její špatný stav byla císařem Josefem II. v roce 1782 zrušena.

Hospodářský stav města v 2. polovině 17. a počátkem 18. století byl velmi žalostný. Ubylo příjmů, navíc vzrostly finanční povinnosti, zejména náklady na výstavbu pevnosti a na vydržování vojenské posádky.

Pro hospodářství města bylo značným prospěchem, že vlastnilo svůj statek, skládající se ze Starého Města, Jarošova, Kněžpole, Včelař, Javorovce, Mistřic, Popovic, Podolí a Mařatic. Kromě polí náležely městu čtyři lesy a čtyři rybníky.

Robotní patent v roce 1775 přinesl značnou úlevu v robotních povinnostech poddaných, přesto však byla jejich nejtěžším problémem až do roku 1848.

Výroční trhy náležely k důležitým městským výsadám, protože se zde scházeli hradištsí řemeslníci a obchodníci s řemeslníky a obchodníky z blízkého i širokého okolí. Dosavadní počet trhů rozšířil 13. února 1651 císař Ferdinand III. o výroční jarmark po 15. srpnu a koňský a hovězí trh každé pondělí. Dřívější výsadu potvrdil 28. prosince 1722 také císař Karel IV.

S trhem souviselo i právo skladu soli. Ve městě byl umístěn nejprve při radnici, teprve na počátku 18. století zřídil velehradský klášter nové velké skladiště soli při svém opatovském domě (dům "U Slunce"). Ze skladu a distribuce plynul městu nemalý příjem.

V roce 1653 zvolil moravský stavovský sněm zvláštní komisi pro splavnění řeky Moravy. Plánovala se lodní plavba tažená koňmi. V květnu 1720 mikulovský žid Šalamoun Beer uskutečnil plavbu devíti loděmi do Napajedel. Pokus se mu vydařil a tím získal výsadu po šest let dopravovat sůl z Dunaje po Moravě do Napajedel. Pozdější zprávy o lodní dopravě neexistují, dá se tedy předpokládat, že pro značné překážky ustala.

Výkonné moci po roce 1620 se na Moravě jménem císaře ujal výbojně orientovaný olomoucký biskup František kardinál z Ditrichštejna, jehož pomocníkem byl v Hradišti Václav Kulíšek z Moravičan. Ten se spolu s představiteli katolické menšiny zasadil o ideologickou protireformační přestavbu města. V tomto směru jednal cílevědomě, ba až bezohledně. Jeho snahou bylo uvedení jezuitů do Hradiště. Avšak narazil na odpor u kardinála Františka z Ditrichštejna, který usiloval o získání jezuitů do svého města Kroměříže.

Když poslední příslušnice starobylého moravského rodu Kateřina Zoubková ze Zdětína v závěti odkázala velkou část svého majetku ve prospěch jezuitské koleje, kardinál rozhodl, že kolej bude stát v Kroměříži, kde byla v roce 1636 zbudována. Po vypálení Kroměříže švédským vojskem v roce 1643, kdy byl spálen i jezuitský dům s knihovnou, jezuiti přešli do Hradiště, kde jim byl nabídnut útulek na faře.

Teprve v září 1644 Ferdinand III. souhlasil s přenesením koleje z Kroměříže do Hradiště. Jezuitům byly přiděleny pozemky na Dolním náměstí za farním kostelem. V prosinci byla uzavřena stavební smlouva se stavitelem Blažejem Khofflerem a kameníkem Janem Blumem. Bylo nutno vykopat hluboké základy a použít piloty, protože půda byla vlhká. Stavba byla po střechu dokončena v roce 1658, jednalo se ale jen o jihozápadní trakt, jak je patrné na pohledu na město z roku 1670. Je to dvoupatrová budova s krátkými bočními křídly, v jejichž střední části se už počítá s přístavbou kostela. Ta začala v roce 1670 položením základů.

Také zakládání kostela bylo náročné a bylo použito techniky vyzkoušené italskými architekty v Benátkách. Kronikář je popisuje takto: nejprve byly vykopány příkopy do hloubky tří sáhů, na dno položeny dubové klády, spojené mezi sebou dubovými klíny, a potom vložen rošt z dubových a olšových kůlů. Pod věže bylo dáno osm dubových klád, položených ve směru úhlopříček čtverce, a ty byly mezi sebou spojeny. Na uvedený dubový a olšový podklad byla postavena ještě zděná část z kamene a vápna a teprve na těchto pevných základech budována vlastní stavba.

V roce 1680 byl kostel hotov bez věží, které byly dokončeny v roce 1685, následujícího roku byly zasazeny i portály, a tím byla dokončena architektura kostela. Poté byl dokončován jeho interiér.

V další etapě výstavby klášterních budov, která začíná rokem 1700, vznikl trakt přiléhající k severní straně kostela. Celý komplex jezuitských budov byl uzavřen v roce 1729, kdy byla dokončena budova gymnázia s divadelním sálem. Zmíněný celek tvoří tedy čtyři jednopatrová dvoutraktová křídla kolem pravoúhlého dvora, rozděleného stavbou kostela na dvě části.

Zařízení kostela bylo dokončeno v době, kdy jezuité Hradiště opouštěli, neboť v roce 1773 byl řád zrušen. Kostel se stal farním namísto zchátralého a nedostačujícího kostela sv. Jiří.

Také františkáni, kteří v roce 1542 opustili zpusťšený klášter a kostel zanechali ještě nedostavěný, se po svém návratu v roce 1670 pokoušeli o opravu svého sídla. Byli podporováni městem i králem Matyášem. Díky tomu by byla stavba zhruba dokončena, nebýt velkého požáru v roce 1643, který zachvátil 22 měšťanských domů, františkánský klášter, špitál, Staroměstskou bránu a ještě 11 domů za městskými hradbami. Zkázu ještě dovršila vichřice v roce 1647, která značně poškodila opravy domů, např. na klášteře srazila věž a štít nad kůrem, zřícenina ještě strhla klenbu kostela.

V 50. letech 17. století byla proto zahájena rozsáhlá rekonstrukce, týkající se hlavně kostela a obytné části kláštera. Věž, jejíž stavba by si vyžádala značný náklad a jejíž existence nebyla pro potřeby kláštera nezbytná, je na pohledu na město z roku 1670 znázorněna v rozvalinách.

Klášter byl zřejmě zničen natolik, že se ve františkánské kronice mluví o základech nové budovy. Stavba probíhala v letech 1656 až 1658. Ale i ji stihla podobná katastrofa, jako předcházející, když požár v roce 1681, který byl pohromou pro celé město, františkánský kostel i klášter zničil. Opětná restaurace trvala několik desítek let.

V roce 1700 byla zbořena požárem zřejmě značně zničená část kláštera. Novostavba pokračovala asi rychle, protože v roce 1708 se již mluví o klenbě refektáře vyzdobené malbami a štukami. Zpevňování zdí i celou stavbu financoval Amand Petřvaldský z Petřvaldu, pán na Střílkách. V roce 1718 byl zbořen ambit starého kláštera a zřízen nový.

Klášter byl tedy nově vystavěn a tato stavba se v podstatě zachovala až do dneška. Její dispozice je založená kolem pravoúhlého dvora. Je to jednopatrová dvoutraktová budova.

Při požáru v roce 1681, který vznikl v kuchyni františkánského kláštera, byl zachvácen také kostel sv. Jiří. Zůstala z něj pouze klenutá sakristie a kaple sv. Kříže, což bylo pociťováno tíživě, protože v roce 1680 byla v kostele stavěna klenutá kaple s novým oltářem, kostel byl nově omítnut a vydlážděn.

Vnější vzhled farního kostela sv. Jiří se restaurací po požáru podstatně změnil. V hlavním západním průčelí byl zbudován barokní portál, vysoká gotická chrámová okna byla zazděna a nahrazena barokními s půlkruhovými záklenky. Farní kostel však od svého nového vysvěcení v roce 1744 svému účelu dlouho nesloužil. Protože jezuitský kostel sv. Františka byl prostornější i zachovalejší, farní kostel byl v roce 1780 uzavřen a o pět let později zbořen.

Požárem pozbývá město svůj výlučně středověký charakter, který je patrný ještě na pohledu na město z roku 1670. Úzké parcely gotických domů se slučují a na jejich plochách vznikají pohodlné měšťanské domy s bohatými fasádami. Rovněž požárem poškozená věž radnice, původně gotická, byla barokně zastřešena.

Morové epidemie se staly podnětem k barokní umělecké výzdobě města. V roce 1680 dala první z nich vzniknout kapli sv. Rocha na kopci nad vinohrady v Mařaticích. V souvislosti s morem vznikl koncem 17. století také sloup s plastikou sv. Rocha, umístěný ve Smetanových sadech.

Druhý velký mor vypukl ve městě v květnu 1715. Město přislíbilo, že po skončení morových útrap zbuduje sloup ke cti a chvále P. Marie. V roce 1718 byl položen základní kámen a listopadu 1721 byl sloup slavnostně vysvěcen.

V době moru byla dále postavena kaple sv. Šebestiána na nynějším náměstí Palackého a kaple sv. Rozálie, která byla koncem 19. století zbořena. Přiléhala k věži františkánského kostela. Dnes ji připomíná jen deska zasazená v dolní části klášterní věže.

K barokní výzdobě města přispěly i kašny na obou náměstích a socha sv. Floriána z poloviny 18. století.

Významnou stavbou tohoto století byla zbrojnice budovaná na místě výbuchem zničené Červené věže. Projekt od Jacoba Albla pochází z roku 1721 a navrhuje zbrojnici jako čtyřkřídlovou budovu, jejíž jedno křídlo je od císařského inženýra Leandra Anquisoly. Stavba byla dokončena v roce 1723.

Poněvadž Hradiště bylo rozloženo na ostrově, komunikačním spojením s okolím bylo 15 dřevěných mostů. Jejich výstavba byla důležitá také proto, že městem odněpaměti procházely významné obchodní cesty. Oživení obchodu si město slibovalo od nově budovaných silničních spojů v době císaře Karla IV. a Marie Terezie. Nově budované silnice však trpěly záplavami, což trvalo až do výstavby hrází na přelomu 18. a 19. století.

I když bylo město obeháno vodou, trpělo nedostatkem vody pitné. První vodovod, vedený z Mařatic, byl budovaný podle plánů jezuity Davida Mračného od roku 1679. Voda byla přivedena na obě náměstí do dřevěných kašen.

Hradiště si udržovalo funkci pevnostního města. V čele pevnosti stál velitel, který, hlavně v době válečného nebezpečí, byl nejdůležitější osobou, neboť řídil chod pevnosti, ale i vnitřní život města.

Vojenského ducha mezi měšťany pěstoval střelecký spolek, pro nějž byla v roce 1709 vybudována nová dřevěná střelnice ve Smetanových sadech. Stala se střediskem společenského života nejen v 18. ale i v 19. století. Zajímavostí je, že byla v roce 1711 přemístěna o několik set metrů, aniž byla rozebrána.

19. století

Úloha Hradiště jako pevnosti skončila v roce 1782 a dřívější pýcha města - městské hradby - se stávaly stále obtížnějšími, protože bránily stavebnímu rozvoji. Odstraněny však být zcela nemohly, jelikož na mnoha místech byly, ať už hradby nebo alespoň násypy barokního opevnění, hrází proti záplavám.

Přestože ještě v první polovině 18. století převládá v Hradišti čeština, už ve druhé polovině tohoto století bylo město zcela poněmčeno. Byl to důsledek centralizačního úsilí rakouské vlády a v Hradišti, jako sídle krajského hejtmantství, se to muselo národnostně projevit.

Společensky rozhodující vrstvou měšťanstva bylo úřednictvo a obchodníci, menší význam měli živnostníci. Hradiště nebylo a ani se v 19. století nestalo centrem výroby, přesto si uchovalo svůj význam obchodního střediska až do první světové války.

V tomto vyhraněném mocenském postavení se německé obyvatelstvo snažilo zabránit vzrůstu počtu obyvatel, kterým by mohl být posílen český živel ve městě.

Situace se nezměnila ani koncem 19. století, kdy se po tvrdém národnostním zápase dostala k moci česká strana lidově pokroková.

Hradiště zůstalo městem úřadů, obchodů a školství. Rozvoj průmyslu se jevil jako nežádoucí, protože by znamenal příliv dělnictva a možnou změnu volebních výsledků. Dá se říci, že specifická vývoje města Uherské Hradiště způsobovala v první polovině 19. století skutečnost, že docházelo k zaplavování terénu. Odstraňování následků si vyžádalo vysoké investiční náklady. Ve druhé polovině to byla sociálně politická struktura rozhodující vrstvy měšťanstva.

Hlavním problémem po zrušení hradištské pevnosti bylo zajištění bezpečných komunikačních spojení. V roce 1784 bylo za hejtmana Baltazara Klementa de Bossi přistoupeno k přebudování silnice vedoucí od Staroměstské brány přes starý moravní most a Rybárnami do Starého Města. Aby v době povodní nebyla zaplavována, byla silnice proti dřívějšímu značně zvýšena a opatřena několika mosty. Také silnice, směřující od Josefské brány ke Kunovicím, byla zdokonalena podobným způsobem.

Tyto komunikační úpravy neměly dlouhého trvání. Buchlovský hrabě Leopold Berchtold v roce 1803 navrhl zkrácení silnice do Starého Města vybudováním nového mostu. Byl postaven v roce 1817 inženýrem Michalem Schwederem a přibyly k němu ještě další tři. Starý most byl zrušen a snesen. Nová silnice a současně upravovaná silnice do Mařatic byly tehdy osázeny topolovými alejemi, které je zdobily až do konce 19. století.

Postupem času nevyhovovala ani trasa od města ke Kunovicím. Vedla totiž od Josefské brány oklikou až ke spodní části Mařatic, aby se vyhnula zaplavovanému území. V roce 1826 byl vypracován projekt a roku 1830 dostavěna na náspu vybudovaná silnice se šesti mosty.

Je nutno se zmínit i o stavbě železniční dráhy. "Severní dráha" byla vybudována původně jako soukromá dráha z Vídně do Ostravy. Čtvrtého května 1841 přijel první parní vlak z Břeclavi do stanice Staré Město. Pro město a jeho budoucí rozvoj bylo vedení této železnice značně nevýhodné, protože probíhala ve značné vzdálenosti. Tento nedostatek neodstranilo ani zřízení Vlárské dráhy, na niž byl zahájen provoz 1. dubna 1883. I když Uherské Hradiště nebylo bez železničního spojení, přesto neleželo na žádné z hlavních tratí a nestalo se jejich železničním uzlem, což mělo nepříznivé důsledky pro jeho průmyslový rozvoj.

V městě samém došlo k významným úpravám. Velké náměstí (dnes Masarykovo) mělo úroveň značně nižší než dnes a bylo v čase povodní zaplavováno. Proto bylo použito suti ze zbořeného kostela sv. Jiří na zvýšení jeho úrovně. Suti kostela byla zavezena také otevřená strouha Rechla, která vedla středem města. Plnila funkci náhonu mlýnů a funkci kanalizace, ale za vysokého stavu vody způsobovala ve městě záplavy a v čase sucha zapáchala. Zavezením strouhy zmizelo pozoruhodné rozdělení půdorysu města, které po staletí připomínalo výjimečné okolnosti městského založení.

Měšťanské domy byly přestavovány a na místě chátrajících byly budovány nové, výstavnější a většinou o patro vyšší, nebo staré byly zvyšovány o poschodí. Tento stavební rozmach ve vnitřním městě začíná až od poloviny 19. století a je do značné míry urychlován požáry.

V roce 1803 vyhořela věž radnice. Další požár vypukl v roce 1812 v čísle 41 a přenesl se přes ulici opět na radnici, kterou značně poničil. Při požáru v roce 1849 vyhořela celá severozápadní část města s částí Mariánského náměstí, Skladištní a Vodní ulicí. Ani dalšímu výskytu požáru se nelze divit, protože až do druhé poloviny minulého století byly téměř všechny střechy pokryty šindelem.

Zásadní změna v charakteru nové výstavby nastává v 70. letech 19. století. Směřuje již k rozšíření půdorysu města. Ještě v roce 1869 byla sice vystavěna budova německého gymnázia v bývalé jezuitské zahradě, ale většina novostaveb z let pozdějších je již situována do prostoru mezi dřívějším vnějším a vnitřním opevněním. V této době vznikají z bývalých cest mezi hradbami nové ulice Hradební a Velehradská a tam jsou umístěny i přední stavby těchto let. Na prvním místě je to budova Měšťanské besedy z roku 1871, vystavěná na místě bašty sv. Františka. Ve Hradební ulici byla v roce 1875 postavena židovská synagoga a v letech 1879 - 1887 komplex budov nového městského pivovaru v Hradební ulici.

Do této doby spadá vznik skromného průmyslu, kterým se mohlo Hradiště koncem století pochlubit. Ve Starém Městě byl v roce 1868 vybudovaný cukrovar, znovu obnovený po požáru v roce 1882. U Kunovské silnice vznikají jako zárodek pozdějšího zastavění Fürstova sladovna z roku 1870 a Schaniakův stavební podnik, zřízený roku 1885. Naproti nim založilo město podle plánů vídeňského stavitele A. Siebecka park, v roce 1924 nazvaný Smetanovy sady.

Díky výsledkům činnosti národních uvědomovacích spolků se podařilo prosadit myšlenku založení českého gymnázia. Roku 1882 založená Ústřední Matice školská uzavřela smlouvu se stavitelem J. Schaniakem na stavbu nové budovy. Gymnázium je situováno na území bývalé bašty Karlovy, dnes na Velehradské třídě. Budovu zdobí pseudorenesanční sgrafito. V roce 1891 byla rozšířena přístavbou a stala se stánkem prvního českého gymnázia na Slovácku.

Skutečně intenzivní stavební činnost mimo obvod bývalé pevnosti přináší až devadesátá léta. První akcí byla stavba rozsáhlého souboru budov justičního paláce. Stavba probíhala v letech 1891 až 1897 a vyžádala si značné terénní úpravy. Protože severní část stavby musela být založena na pilotách, bylo nutno o dva metry zvýšit úroveň terénu a navíc byly problémy s odvodněním a kanalizací. Stejně problémy provázely i tři stavby sousední. Těmito budovami bylo založeno nové hradištské náměstí, v roce 1898 nazvané náměstí Palackého, které vhodně a citlivě navázalo na starý městský půdorys.

Další výstavba probíhala v dnešních ulicích Dlouhé, Žerotínově a Jana Lucemburského. Zastavována byla rovněž ulice Velehradská v prostoru mezi gymnáziem a nynějším Tyršovým náměstím.

Zastupitelstvo města se rozhodlo vystavět novou budovu městské spořitelny a radnice. Brněnští architekti Vojtěch Dvořák a Karel Welzl vypracovali v březnu 1891 projekt a během dvou dalších let byla postavena tato dvoupatrová pseudoslohová budova. Postupně byla i umělecky vyzdobena. Plastiky atlantů a čtyři alegorické postavy na fasádě provedl pražský

sochař Antonín Popp a Joža Uprka vytvořil nástěnné malby, z nichž nejvýznamnější jsou výjevy Založení města Přemyslem Otakarem II. a Potvrzení městských privilegií Jiřím z Poděbrad, jež tvoří výzdobu zasedací síně. Novostavba sice uzavřela náměstí, ale svou výškou narušila monumentální působení souboru jezuitských budov.

Výstavbu uvnitř města urychlil požár, který vznikl vedle lékárny a zachvátil téměř celé město. Shořelo 36 domů, z nichž některé musely být vystavěny od základů. Přestože mnoho ostatních vypálených domů přestavováno nebylo, zmizely mansardové střechy a štíty. Pro změnu vnějšího vzhledu města měl požár zásadní význam, shořela nepěkná stanová stříška věže františkánského kostela a teprve v roce 1933 byla rekonstruována do původní podoby.

B - ROZVOJ MĚSTA VE 20. STOLETÍ

Při regulaci řeky Moravy byl v letech 1904 a 1905 vybudován Schaniakovou firmou nový železný most. Této akci padl za obět' malebný empírový oblouk nad sochou sv. Jana Nepomuckého, mylně nazývaný "Hradištská brána".

Skromný průmysl města rozmnožila Morgensternova továrna na výrobu zahradního nábytku a Franklova továrna na výrobu likérů, obě vystavěné u Kunovské silnice, která tím získává charakter ulice.

Rozměrná novostavba měšťanské školy, zbudovaná v letech 1912 a 1913 byla vystavěna podle projektu pražského architekta L. Skřivánka. Byla situována tak, že vytváří malé Komenského náměstí.

Za podpory Františka Kretze vzniklo v roce 1914 Slovácké muzeum, dočasně umístěné v budově jezuitské koleje.

Nedostatečnost městského vybavení vyvolala v roce 1913 budování nové městské kanalizace a výstavbu přečerpávací stanice. O rok později se začalo s vrtáním nového vodovodu. Práce však přerušila válka. Staré plynové osvětlení z roku 1885 také nevyhovovalo. První elektrické osvětlení zavedla Jarošova firma, ale pouze do několika domů, hlavně na Palackého náměstí. Otázka osvětlení byla vyřešena až po válce napojením města na Západomoravské elektrárny. S osvětlováním města bylo započato 28. října 1922.

Světová válka pochopitelně rozvoji města neprospěla. Pouze dala základ vzniku nemocnice zřízením vojenské karanténní stanice jižně od železniční trati, na místě zemské vychovatelny.

Ve dvacátých letech již nevyhovovaly polohopisné plány z roku 1899, proto vypracoval arch. Vladimír Zakrejs v roce 1926 zastavovací plán, který nepokládal za definitivní, protože považoval za nutné zhotovit nejdříve podrobný plán městského katastru. Měření bylo postupně provedeno a v roce 1935 byly vypracovány nové plány. Až do druhé světové války se stavělo podle plánu Zakrejsova. Zajímavostí je, že například uvažoval o vybudování nového mostu přes Moravu v prodloužení dnešní třídy maršála Malinovského, čímž by byla vedena dálková doprava mimo jádro města.

V prvním desetiletí po válce se rozmohla zvláště soukromá vilová zástavba. Tím vznikly ulice Svatováclavská, Boženy Němcové, Jiřího z Poděbrad, Kollárova a blok na Moravním nábřeží, kde město v roce 1924 až 1926 vybuďovalo obecní domy.

Počátek třicátých let byl poznamenán hospodářskou krizí, provázenou nezaměstnaností. V rámci nouzových prací byla v Uherském Hradišti prováděna řada akcí, které přispěly k lepšímu vzhledu města. Byla to především úprava ulic, z nichž Pruchova, Výpadová, Janáčkova, Na Splávku, Svatoplukova a Všehrdova byly vydlážděny a Prostřední

vyasfaltována. Zároveň se zavázelo řečiště Morávky a srovnávaly se staré protipovodňové hráze. Pochopitelně mzdy, vyplácené při těchto nouzových pracích, umožňovaly pouze existenční minimum.

Vlastní stavební ruch třicátých let proměnil podobu města opravdu podstatně. V letech 1930 až 1937 byla vystavěna kasárna Přemysla Otakara II. Tím městské zastavení dosáhlo spojení s Mařaticemi. Na místě vyhořelé Fürstovy sladovny vznikly nové obytné domy a budova městské spořitelny, postavená podle návrhu B. Fuchse v roce 1934 a nová budova městských lázní v roce 1936. Podle brněnského architekta dr. J. Stockara-Bernkopfa byla postavena v roce 1934 budova pro finanční úřady, později Okresní úřad, k nim přibyla v letech 1937 až 1938 průmyslová škola. Na Komenského náměstí přibyla mateřská škola podle projektu stavitele Dvořáka.

Zemskou nemocnici rozšířil infekční pavilon postavený roku 1935 podle plánů brněnského inženýra Adolfa Liebschera a stal se nejvýraznější dominantou na jihovýchodním okraji města.

Slovácké muzeum, které bylo delší dobu zavřené, našlo nové umístění ve Smetanových sadech, v prostoru bývalého hostince Na střelnici. Stalo se s pozdějšími přístavbami důstojným stánkem bohatých sbírek archeologických, historických a především národopisných z celé oblasti Slovácka.

Hlavním nedostatkem půdorysů historických měst byl charakter jejich komunikací, stavěný na pěší či vozový provoz, nikoliv pro provoz automobilů. Tato situace byla v Uherském Hradišti řešena převedením dopravy do nově vzniklé ulice Velehradské, která městské centrum míjela, ale svojí nedostatečnou šířkou rovněž nevyhovovala. Vhodnějším řešením bylo vedení silnice kolem gymnázia k moravnímu mostu. Se stavbou tohoto okruhu se začalo v roce 1936.

Okázalou přehlídkou hospodářství a kultury regionu byla výstava "Slovácko 1937", která podnítila snahy o úpravnost města. Byly dlážděny chodníky, upravovány parky i veřejná prostranství. Rovněž Slovácké muzeum se dočkalo rozšíření podle projektu B. Fuchse.

Výstava Slovácka byla poslední velkolepou akcí v období první republiky. Do roku 1941, kdy byl vydán zákaz soukromých staveb, pokračovala výstavba rodinných domů. Poté již přišla nařízení k budování zákopových krytů.

Během války došlo ke sloučení Uherského Hradiště se Starým Městem, Mařaticemi a Derflí, čímž vzniklo takzvané Velké Uherské Hradiště. Na tom byl postaven Fuchsův regulační plán města. Jeho velkorysé řešení však přesáhlo možnosti stavebního rozvoje v dané situaci. Tento plán se stal podkladem pro vypracování nového regulačního plánu, opět B. Fuchsem.

Válka poznamenala Uherské Hradiště zničením železničního i silničního mostu, pěti domů a poškozením dalších dvaceti čtyř objektů.

Poválečné období do roku 1989

První poválečná léta znamenala především odstraňování válečných škod. Prvním úkolem bylo obnovení komunikačního spojení. Nejprve byly postaveny provizorní dva mosty pontonové, později nahrazené dřevěným pilotovým a potom dnešním železobetonovým. Koncem září 1945 byla zprůjezdněna trať mezi Starým Městem a Kunovicemi po obnoveném mostě železničním.

První rozsáhlou poválečnou akcí bylo budování sídliště Mojmír v letech 1951 až 1957. Bytová výstavba pokračovala sídlištěm V Tůních (1958 - 1962), Pod svahy (1968 - 1971) a Stará Tenice (1969 - 1971).

S výjimkou tří věžových panelových bytových domů na sídlišti Malinovského, které značně porušily siluetu historického jádra města, lze až do této doby považovat poválečnou výstavbu za poměrně zdařilou a urbanisticky promyšlenou.

Ve středu města byly v roce 1957 zbourány dva domy a na jejich místě postavena budova pošty ve stylu socialistického realismu, naprosto nerespektující historický charakter dnešního Masarykova náměstí. Prostory bývalé pošty byly zadaptovány na velkoprodejnu potravin nazvanou Hradišťanka.

Při příležitosti oslav sedmistého výročí založení města došlo mimo jiné k úpravě náměstí Míru, kde byl postaven památník obětem války od akademického sochaře Jana Habarty. Novou úpravu získala také obě středověká náměstí Masarykovo a Mariánské.

V sedmdesátých letech byla zbourána zástavba na severním okraji historického jádra. Současně téměř vymizel blok lemující bývalou Velehradskou ulici ze severní strany. Důvody byly především dopravní. Došlo k přeložení průtahu městem z jeho historického těžiště na okraj. Později bylo autobusové nádraží přemístěno z Palackého náměstí do nového prostoru, čímž se dopravní problém vyřešil jen částečně a krátkodobě. Koncem 80. let vzrostla intenzita dopravy na obvodě historického jádra na téměř 20 000 vozidel za den a problematika realizace obchvatu se stává určující pro další rozvoj aglomerace.

Na západní straně města byly zbourány tři bloky, které tvořily okraj historického jádra. Byly postavené na místě zaniklé barokní fortifikace a jejich stavebně technický stav byl z důvodu zanedbané údržby katastrofální. Na uvolněných plochách byly postaveny solitérní stavby v tendenčním stylu a dokonce i v panelové technologii s rovnou střechou a zejména s dvojnásobnou výškou než původní zástavba.

Exemplárním případem nevkusu a agresivity tehdejšího stavebnictví je Klub kultury (bývalý Klub pracujících) postavený na přelomu 70. a 80. let v Hradební ulici na místě zbouraného pivovaru (ocelová konstrukce byla opláštěná bílými hliníkovými lamelami "feal") a dům Slovač na jižní straně Zelného trhu s opláštěním boletickými panely - modré sklo s hliníkovými rámy. Snad poslední nevídanou dominantou města se stala budova Policie ČR mezi Velehradskou třídou a nábřežím Moravy.

Tyto zásahy do urbanistické struktury a historie města se v té době nehodnotily veřejně jako negativní, ale jako doklad proměny zchátralého v moderní.

90. léta 20. století

Pokračující proces demoliční přestavby byl zastaven až v roce 1989. V následujícím roce byla vyhlášena na území historického jádra města Městská památková zóna a schválen nový Územní plán centrální zóny – regulační plán.

V roce 1992 byla zastupitelstvem města schválena první verze Programu regenerace MPZ a spuštěn byl proces koncepční a cílevědomé obnovy historického jádra města.

Zrekonstruovány a oživeny byly všechny největší památkové areály: kaple sv. Alžběty, Stará radnice, bývalý Františkánský klášter, Galerie Slováckého muzea v bývalé císařské zbrojnici, knihovna B. B. Buchlovana v bývalé Synagoze, soubor jezuitských staveb s Redutou, Slovácké muzeum a další.

Do úspěšně naplňovaného programu regenerace MPZ zasáhly nevídanou silou katastrofální povodně v roce 1997, které zaplavily celou městskou památkovou zónu. Masivní a dlouhodobé zaplavení historických objektů způsobilo jejich značné podmáčení a četné

statické poruchy. U řady objektu bylo nutno přistoupit k jejich obnově znovu a začínalo se fakticky „od nuly“ (Galerie Slováckého muzea, knihovna BBB).

V období let devadesátých se daří vyplňovat z minulosti zděděné proluky dostavbou nových domů. Například Masarykovo náměstí bylo dostavěno dvěma polyfunkčními domy, zastavěno bylo i nároží ulic Havlíčkovy a Františkánské, proluka mezi Zelným trhem a Mariánským náměstím a doplňováním urbanistické struktury se daří zacelovat i další jizvy na půdorysu města.

Bezpočet fasád a obchodních portálů byla zrekonstruována a všude, kde je to jen trochu možné, se obnovila původní historizující architektonická forma.

Větší pozornost je věnována využití a vzhledu vnitrobloků, které byly podřadnými prostory, vyplněnými nekvalitními účelovými dostavbami, zejména sklady. Význam vnitroblokového prostředí je zejména v poslední době doceňován. V rušném prostředí města vytváří oázy klidu, stínu a bezprašného prostředí. Vznikla a byla zpřístupněna řada průchodů, atrií a nádvoří (radniční nádvoří, redutní, Atrium a pasáž Portál.

Zrekonstruována byla řada veřejných prostranství náměstí a ulic (Mariánské nám., Palackého, Zelný trh, J. Pruchy, nám., ulice Prostřední, Františkánská, Protzkarova, Stanclova, Havlíčkova, a další.

Založen byl nový městský park V Bastionu, rekonstrukčními a revitalizačními zásahy prošly i městské parky Jezuitská zahrada i Smetanovy sady.

Postupně byly obnoveny zachovalé úseky původního městského opevnění.

Z hlediska technické infrastruktury stojí za pozornost rekonstrukce kanalizační soustavy a zejména kmenové kanalizační stoky procházející přes celé historické jádro města, rekonstrukce rozvodu tepla z centrálního zdroje po obvodu MPZ.

V dopravní infrastruktuře prošla úpravami většina místních komunikací, vznikly nové parkovací kapacity zejména po obvodu MPZ, byly rozšířeny pěší zóny (do ul. Protzkarova, část ul. Františkánské a Jindřicha Pruchy.

C - VÝCHOZÍ PODKLADY

- autorský kolektiv: Uherskohradištsko
- autorský kolektiv: Uherské Hradiště
- Karel Jaroslav Obrátil: Královské město Uherské Hradiště
- A. a V. Jůzovi: Uherské Hradiště
- Bohumil Fišer: Uherské Hradiště – topografie

- usnesení vlády ČR č. 209 k Programu regenerace městských památkových rezervací a zón z roku 1992
- Územní plán centrální zóny schválen 1990, aktualizace 1994
- Prostorový územní plán 1992
- Program regenerace schválen 12/1992, I. aktualizace 8/1995, II. aktualizace 12/1999, III. aktualizace 12/2000, IV. aktualizace 06/2011
- Stavebně historický průzkum MPZ, dokončení poslední etapy 5/1997
- Stavebně historický průzkum ochranného pásma MPZ, dokončení poslední etapy 5/1997
- Geografický informační systém o památkách, nainstalováno na GIS 1998

- Pasport střešní krajiny MPZ, dokončen 2000
- Analýza CHER a Kapacitní studie (posouzení stavu a potenciálu vybraného území vymezeného osou od Moravního nábřeží přes historické centrum města do Mařatských vinogradů ve vztahu k cestovnímu ruchu a kulturnímu dědictví – spolupráce s Ústavem územního rozvoje Brno, dokončeno 2001
- Ortofotomapy
- Pasport zeleně, dokončen 2000
- Územní plán města 2002
- Vytvoření stereomodelu zaměření polohopisu vnitrobloků, dokončena 2003
- 3D zaměření fasád budov Masarykova náměstí, dokončeno 2003
- Soutěž na regeneraci Masarykova náměstí a Havlíčkovy ulice 2004
- Koncepce bytové politiky města schválena 2005
- Hodnotová mapa 2005, aktualizace 2014
- Program mobility pro všechny, I etapa zahájena v roce 2007
- Koncepce rozvoje kultury 2007
- Digitální trojrozměrný model města 2007
- Strategický plán rozvoje města 2011
- Územní plán města 2011
- Virtuální prohlídka středověkého města 2012
- Analýza vizuality města – město jako instituce 2012
- Analýza vizuality parteru města – město jako veřejný prostor 2013
- Radiologický archeologický průzkum Masarykova nám. 2013
- Územní studie Moravní náměstí - Lucemburského ulice 2014
- Sociodemografický vývoj města a příčiny poklesu obyvatelstva 2015
- Studie využitelnosti kreativních odvětví v Uherském Hradišti 2015
- Generel dopravy 2015

D - ZHODNOCENÍ URBANISTICKO ARCHITEKTONICKÉ SKLADBY MĚSTA

Uherské Hradiště leží na jihovýchodní Moravě, na území moravského Slovácka. Z rovinatého údolí, vytvořeného náplavami řeky Moravy do výše kóty 178 – 180 m n. m., se zvedají na východě výběžky Vizovické vrchoviny, nad Mařaticemi dosahujícími kóty 230 m n. m., kterou odděluje říčka Olšava od Hlucké pahorkatiny, náležející Bílým Karpatům. Na západě se od údolí řeky Moravy mírně vlní Buchlovická pahorkatina, součást Chřibů, dosahující

205 m n. m. Dalšími charakteristickými přírodními prvky jsou v severní a jižní části masívy lužních lesů a terénní terasa mezi Mařaticemi a Sady. Město obtéká od severovýchodu k jihozápadu řeka Morava, jejíž příznačným rysem jsou četná slepá ramena. Na severozápad od města ústí do řeky Bařův plavební kanál.

Předměstí Uherského Hradiště tvoří na severovýchodě Jarošov, na východ Mařatic a jihovýchodně Sady, Vésky a Míkovice. Městskými čtvrtěmi se dají nazvat obytné soubory Mojmír, Stará Tenice, sídliště Pod Svahy a na katastru Mařatic panelové sídliště Východ a zástavba řadovými domy – Hliník.

Původně dvě současně založená náměstí, dnešní Masarykovo a Mariánské, byla na přelomu 19. a 20. století rozšířena o nové náměstí Palackého. Není jisté, zda malé náměstíčko Zelný trh vzniklo mezi oběma náměstími již při prvním vyměření města nebo až později. Půdorys náměstí je pravoúhlý, pouze Masarykovo bylo už při založení přizpůsobeno terénním poměrům a komunikaci vstupující do města od Kunovic a je mírně lichoběžníkové.

Uherské Hradiště bylo v době svého vzniku městem s plánovitě založeným systémem pravoúhlých ulic, který byl zachován jen uvnitř města v okolí obou náměstí. Na okraji byly ulice zakřivené podle městského opevnění. Osnovu ulic pak vyplňuje kompaktní bloková struktura. Tyto historické skutečnosti byly až na několik nešťastných případů, respektovány dodnes.

Hlavní kompoziční osa historického centra je tvořena od východu ulicí Všebrdovou a přes Palackého náměstí prochází kolem kaple svatého Šebestiána. Ulice Havlíčkova se dále rozšiřuje v náměstí Masarykovo s kopií barokní kašny a lemuje jeho severovýchodní stranu. Poté vchází do ulice Prostřední a přes Mariánské náměstí mezi Mariánským sloupem a barokní kašnou do ulice Jindřicha Pruchy kolem galerie Slováckého muzea, Moravním náměstím a lávkou přes Moravu. V širším pojetí lze tuto osu trasovat od Mařatských vinohradů až do Starého Města. Osa na ni kolmá začíná na jihozápadě u nádraží Českých drah a prochází ulicí Nádražní přes Masarykovo náměstí a ulici Josefa Stancla směrem k autobusovému nádraží.

Tomuto principu páteřních pěších zón („zlatého kříže“) je přizpůsobeno trasování přístupových a obslužných vozidlových komunikací. Vjezdy do historického jádra leží na vnitřním komunikačním okruhu po obvodu MPZ. Okružní komunikace vede Velehradskou třídou, Moravním náměstím, Starou Tenicí, ulicí Na Stavidle, Stojanovou, Jiřího z Poděbrad, Svatoplukovou a třídou Maršála Malinovského.

Územní plány městské aglomerace umísťují na obě moravní nábřeží zóny pro sport a příměstskou rekreaci, čímž postupně dochází k jeho oživení. Aktuálním krokem byla výstavba přístavní hrany pro rekreační plavbu a stavba cyklostezky podél nábřeží.

Historickému jádru se hodně ublížilo v období let 1970 až 1985, kdy měli koncepci přestavby v péči projektanti ze SÚRPMO Brno. Několik bloků na severní a západní straně bylo zdemolováno. Naštěstí pak pouze v některých místech byly postaveny budovy v tendenčním stylu a dokonce v panelové technologii s rovnou střechou. Většina stavebních mezer a proluk pochází z této doby, kdy zaniklo i několik historicky hodnotných domů. K regeneraci MPZ a její urbanistické struktury přispěla dostavba mnoha proluk a stavebních mezer po roce 1990.

E - ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Prostorový územní plán z roku 1992 byl vystřídán v roce 2002 dalším územním plánem města. Současně platným je územní plán z roku 2011.

Regulativy funkčního využití území v platném územním plánu

Městská památková zóna leží na plochách, pro které územní plán stanovuje podmínky ploch s rozdílným způsobem využití a stanovuje podmínky prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu.

<p>PLOCHY SMÍŠENÉ OBYTNÉ V CENTRÁLNÍ ZÓNĚ</p> <p>Území městské, převážně historické, zahrnující Městskou památkovou zónu včetně části jejího ochranného pásma. Převládá zástavba objektů bydlení a občanské vybavenosti s integrací funkcí, objektů pro obchod, školství, správu a řízení, kulturu a shromažďování.</p>	<h1>SO.1</h1>
<p>Hlavní využití</p> <p>není stanoveno</p> <p>Přípustné využití</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavby integrovaných funkcí bydlení a občanského vybavení; - stavby pro hromadné bydlení; - stavby občanského vybavení pro vzdělávání a výchovu, sociální služby, péči o rodinu, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, tělovýchovu a sport, ubytování, stravování, služby, integrovaný maloobchod, apod. - veřejná prostranství a dětská hřiště; - zeleň; - dopravní infrastruktura - místní komunikace, parkovací a manipulační plochy; - technická infrastruktura; - a další využití charakteru obdobného chrakteru. <p>Nepřípustné využití</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrobní areály a sklady; - hromadné garáže; - čerpací stanice pohonných hmot; - a další využití neslučitelné s využitím hlavním, přípustným a podmíněně přípustným. 	
<p>Podmínky prostorového uspořádání</p> <ul style="list-style-type: none"> - stávající výšková hladina území města Uherského Hradiště je stabilizovaná; - závazný metodický postup pro posuzování výšky zástavby a způsobu zastavění je obsažen ve schématu výškového členění zástavby. 	
<p>Podmínky ochrany krajinného rázu</p> <p>Základní podmínky ochrany krajinného rázu jsou územním plánem definovány, jednoznačně určeny a obsaženy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. v urbanistické koncepci 2. v návrhu zastavitelných ploch a ploch přestavby 3. v definici způsobu využití ploch s rozdílným způsobem využití 4. v zadání územních studií a regulačních plánů předepsaných územním plánem (viz kapitola I.A.j a I.A.k). 	

Rozsah platnosti a další podmínky

Stávající plochy	„SO.1“	
Návrhové plochy	„SO.1“	plochy nejsou navrženy
Plochy územních rezerv	„SO.1“	plochy nejsou vymezené

Plochy, pro které platí výjimečné podmínky

Regulační plán

Plochy ID	není stanoveno
Podmínka pozbývá platnosti	není stanoveno

Územní studie

Plochy ID	není stanoveno
Podmínka pozbývá platnosti	není stanoveno

Etapizace

Není stanovena

Další podmínky

Veškeré záměry v území nutno posoudit z hlediska ovlivnění památkových hodnot v území – vliv na městskou památkovou zónu, kulturní památky a jejich prostředí

Výškové členění zástavby - kompoziční principy dle územního plánu

Zásady výškového členění zástavby jsou obsaženy v grafické příloze I.B.d) Výškové členění zástavby. Území celého sídla je rozčleněné na dílčí logické celky – území se zástavbou se shodným charakterem.

Pro takto vymezená území jsou stanoveny výšky staveb a to s ohledem na kompoziční principy a prostorové vztahy.

Návrh území zahrnuje navržené zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy územních rezerv.

Navržená území bez dostaveb a území bez zástavby jsou území považovaná za územně plně vytížená, kde se přestavbové záměry nepředpokládají.

Pro takto vymezená území jsou stanoveny závazné limitní prvky:

- Výška stavby – vztažená dle tvaru střechy ke hřebeni, římsce nebo výšce atiky
- výškové dominanty – pozitivní, negativní

Výšková regulace v MPZ dle územního plánu

1. V území se připouští nové stavby budov nebo jejich nástavby pouze za předpokladu, že výška budov nepřesáhne limity stanovené v tabulce Závazné principy výškového členění zástavby: **pro plochy SO.1 výška v rozmezí min. 15 m – max. 18 m** (vztaženo k atice ploché střechy nebo k hřebeni střechy šikmé).
2. Návrh výškového zónování dělí území města na urbanistické celky s definovanou přípustnou výškou stavby od nejnižší úrovně terénu v místě stavby po hřeben její střechy nebo atiku. Přitom platí:
 - Parametry výškové regulace se vztahují zejména na uliční průčelí.
 - Hodnoty v metrech se dle symboliky ve výkresu vztahují k atice ploché střechy a k římsce nebo hřebeni střechy šikmé. Pro účely výškové regulace se střecha pultová považuje za střechu plochou se dvěma atikami.
 - Na stycích oblastí s rozdílnou výškovou regulací lze výjimečně použít výškovou regulaci sousedící oblasti za předpokladu, že výška stavby bude v rozmezí maximálních výšek sousedících oblastí a že použitím takové regulace nedojde k výraznému narušení rázu dotčeného urbanistického celku, kde se taková stavba

- povoluje, tedy vzhledu ulice, náměstí, k zastínění průhledu, ke kolizi s pozitivní dominantou, apod.
- Výjimky v rozmezí až 15% oběma směry lze povolit pouze na základě souhlasu orgánů památkové péče, ochrany přírody a krajiny a města Uherského Hradiště.
 - Výšky staveb spadajících do jurisdikce orgánu památkové péče (např. staveb v MPZ a OP MPZ) se řídí závazným stanoviskem orgánů památkové péče.
3. V území se nepřipouští výrazné vertikální objekty narušující stávající horizonty, pohledy a průhledy.
 4. Výšková regulace u drobných staveb, zařízení a příslušenství hlavních staveb je závazná pouze jako maximální limit. Minimální výška těchto staveb není stanovena.
 5. Výšková regulace staveb technické infrastruktury (vedení napěťové soustavy, produktovody), staveb dopravní infrastruktury a stavby obdobných není stanovena v žádné funkční ploše.
 6. Závazné principy výškového členění zástavby plošně vymezené ve výkrese I.B.d) Výškové členění zástavby, kde: Šikmá střecha je definovaná jako střecha sedlová, stanová, v odůvodněných případech mansardová nebo pultová se sklonem nad 25°.
b) Plochá (rovná) střecha je definovaná jako střecha rovná nebo pultová sklonem do 25°, která je chápána jako plochá (rovná) střecha se dvěma atikami.
c) Rozmezí hodnot jedná se o výšku minimální a maximální závaznou pro stavby hlavní, kterou lze ve výše uvedených případech překročit o 15% oběma směry.

F - STAVEBNĚ HISTORICKÝ PRŮZKUM MPZ

Celá MPZ a její ochranné pásmo má zpracován stavebně historický průzkum. Dokončen byl v roce 1997 a je součástí geografického informačního systému města.

Na základě výsledků stavebně historického průzkumu byly prohlášeny tyto památkové objekty:

- Masarykovo nám. č. p. 36 – hodnotná architektura v netypickém půdorysu, dům v jádře barokní, vnější podobu získal kolem roku 1875 (prohlášeno v r. 1998)
- Velehradská třída č. p. 714 – hodnotná židovská sakrální stavba (prohlášeno v r. 1999)
- Hradební ulice č. p. 201 – objekt reprezentuje typickou zástavbu 70. let 19. století v rámci urbanismu města (prohlášeno v r. 2001)
- Malinovského třída č. p. 534 – velmi hodnotný funkcionalistický objekt dle projektu F. L. Gahury (prohlášenou v r. 2001)
- Malinovského třída č. p. 306 – objekt z roku 1908 s hodnotným novorenesančním průčelím (prohlášeno v r. 2001)
- Malinovského třída č. p. 368 – objekt z roku 1920 podle projektu Julia Koppa je dokladem maloměstské secese (prohlášeno v r. 2001)
- Malinovského třída č. p. 264 – dům z roku 1896 s členitou a zajímavou hmotou střechy je příkladem historismu pozdního 19. století (prohlášeno v r. 2001)
- Svatováclavská ulice č. p. 450 – reprezentativní budova z roku 1926 ve stylu moderního klasicismu (prohlášeno v r. 2001)

Další navržené objekty (J. Stancla 152, Masarykovo náměstí 329, Na Stavidle 646, Prostřední 39) již Ministerstvem kultury ČR prohlášeny nebyly.

V organismu města Uherské Hradiště došlo k posunu architektonické podstaty převážně již k novověkým slohům (kreativní architektura). Tím více záleží na udržení historických stavebních čar i hmot (kontextuální princip). Nelze připustit radikální zásahy v důsledku potřeb dopravy a komunikační sítě jádra, stejně jako nelze připustit narušování uměřené hladiny zástavby.

G - KULTURNĚ HISTORICKÉ ZHODNOCENÍ MĚSTA

Město Uherské Hradiště si i po více než 750 letech své existence zachovalo ráz města s kulturně historickou hodnotou. Je to ale současně město žijící a fungující, přizpůsobující se dnešku při zachování všech hodnot minulosti.

Lidé odpovědní za tvář dnešního města si uvědomují důležitost a cenu dochovaných památek, ale i nutnost symbiózy historické podstaty s moderní současností.

Historické jádro města bylo se svým zajímavým urbanistickým členěním prohlášeno v roce 1990 Městskou památkovou zónou. Skrývá spoustu architektonicky cenných objektů. Dominantními ve městě jsou hlavně soubory staveb jako bývalý jezuitský areál, bývalý františkánský klášter s kostelem, soubor staveb justičního paláce, ale také věž Staré radnice v Prostřední ulici. Kolorit města dotváří zbytky městského opevnění.

Pro historické jádro je typická přítomnost významných kulturních a institucí a škol, které přispívají k jeho revitalizaci. Bezpočet kulturně společenských a sportovních akcí se koná právě v MPZ. Živá folklorní tradice a lidová řemesla zde mají důstojné zázemí.

H - PLNĚNÍ PROGRAMU REGENERACE

stav na konci roku 2015

realizace akcí obnovy a opatření zejména v posledním desetiletí

obnova kulturních památek

1992	Galerie Slováckého muzea
1994	suterén jezuitského kláštera (Klášterní vinárna)
1995	Poliklinika u sv. Alžběty Stará radnice lékárna U Zlaté koruny podkroví Galerie Slováckého muzea – Ondřejský sál
1996	bývalý františkánský klášter s Okresním archivem a depozitářem Slováckého muzea
1997	kaple sv. Šebestiána
1998	Galerie Slováckého muzea (rekonstrukce po povodni) kostel sv. Františka Xaverského (rekonstrukce po povodni)
1999	knihovna B. B. Buchlovana v bývalé synagoze (částečná rekonstrukce po povodni)
2001	Reduta sklepy jezuitského kláštera (rekonstrukce po povodni) kostel Zvěstování Panny Marie (rekonstrukce po povodni)
2002	Měšťanský dům č.p. 61 na Mariánském náměstí – obchody a služby
2003	Hotel a Pasáž Slunce na Masarykově náměstí – obchody a služby Blatnická vinárna v nádvoří Staré radnice – změna užívání
2004	Vinotéka v průchodu Staré radnice – změna užívání Kopule bývalé synagogy
2005	Hradby v Bastionu
2006	Hradby na ulici Dlouhé
2007 - 2008	Hradby na ulicích Otakarově a Milíčově
2009	Obřadní síň radnice na Masarykově náměstí

- 2010 Dům U Sovy – Mariánské náměstí 46
Matyášova brána
- 2011 Hradební 201 – revitalizace fasády
- 2012 Jezuitská kolej – Slovácké centrum kultury a tradic
- 2013 Radnice č.p. 19 na Masarykově náměstí – obnova části fasády
Masarykovo náměstí č. p. 35 – restaurování kleneb
- 2014 kaple sv. Šebestiána – obnova fasády
Palackého náměstí 293 – obnova fasády
- 2015 Masarykovo nám. 35 – restaurování dřevěných výplní na schodišti
Havlíčková ulice 159 – obnova fasády
Morový sloup na Mariánském náměstí

Památky v havarijním stavu

Kulturní památky, jejichž havarijní stav by ohrožoval jejich samotnou existenci či ztrátu historických hodnot město v památkové zóně nemá.

Na komplexní rekonstrukci čeká část bývalého justičního paláce s věznicí. Objekt je stále v majetku státu, probíhají jednání o jeho dalším využití. Objekt bývalých Městských lázní v Dvořákově ulici je v soukromém vlastnictví, majitel pořídil studii přestavby na polyfunkční dům (komerčně bytový), doposud probíhá jen nezbytné zabezpečení proti devastaci objektu. Objekt je situovaný vně hranice městské památkové zóny.

Upuštění od ochrany památky

K upuštění od ochrany vyhlášené kulturní památky v Uherském Hradišti nedošlo.

Památky nevyužívané

Nevyužívanou památkou je pouze již zmiňovaná část justičního paláce s věznicí, která je v majetku státu, a také uvedené bývalé Městské lázně.

Objekty v MPZ v havarijním stavu

Ve stavebně technickém stavu, který by bylo možné označit za havarijní město nemá žádný objekt.

Objekty v MPZ zdemolované

Od roku 1989 bylo zbouráno sedm domů. Dva domy v Havlíčkově ulici, jeden v Hradební, dva ve Františkánské a část domu v Mlýnské ulici z důvodu katastrofálního stavebně technického stavu, nízké historické hodnoty a za účelem nové podemoliční zástavby. Dům č. p. 575 na Palackého náměstí byl sice ve stadiu rekonstrukce, ale po poškození povodní, po dohodě s Národním památkovým ústavem a na základě rozhodnutí orgánu státní památkové péče byl zbourán a na jeho místě vzápětí vznikl objekt nový. V žádném z případů se nejednalo o demolici nemovité kulturní památky.

Současný stav parků, veřejných prostranství v MPZ

V roce 2004 byla obnovena fontána v Protzkarově ulici a osazena bronzovou plastikou Pramen akad. sochaře Bořka Zemana, na Masarykově náměstí před hotelem Slunce bylo umístěno stylové zahradní občerstvení.

V roce 2005 bylo v rámci Dne památek poprvé zpřístupněno nádvoří farního objektu na Masarykově náměstí.

V roce 2006 proběhla celková rekonstrukce Havlíčkovy ulice včetně technické infrastruktury, osvětlení, nového mobiliáře a výsadby zeleně. Asfaltové povrchy byly v plném rozsahu nahrazeny kamennou dlažbou. V Protzkarově ulici byly osazeny lampy veřejného osvětlení a umístěn nový mobiliář. Ve Smetanových sadech byla po letech uvedena do provozu kašna s novým uměleckým prvkem a bylo vybudováno nové dětské hřiště.

V rámci novostavby polyfunkčního objektu (Květák) v ulici Hradební a Františkánské byla vybudována pasáž v tomto domě, která se stala významným pěším tahem na trase od nádraží ČSAD do centra města.

V roce 2007 proběhla regenerace hřiště v ulici Na Splávku s osazením nového mobiliáře a dětských prvků, výměna mobiliáře na Mariánském náměstí, na Palackého náměstí a na Zelném trhu. Nový mobiliář je osazen ve vnitrobloku Staré radnice a Reduty.

Vnitroblok domu č. p. 35 – Portálu na Masarykově náměstí byl otevřen pro veřejnost.

V roce 2008 proběhla výměna odpadkových košů v Prostřední ulici a v parku u obchodní akademie. Prostor vnitrobloku domu č. p. 35 byl předlážděn.

V roce 2009 byla v ulicích Poštovní a v části ulice Hradební osazena osvětlovací tělesa. Na Mariánském náměstí proběhla údržba mobiliáře a byla doplněna zeleň na několika místech v centru. Systém cyklostezek byl doplněn průtahem ulic Velehradskou. Za hranicí městské památkové zóny v jejím ochranném pásmu byla dokončena přístavní hrana a upraveno Moravní nábřeží. Město dokončilo adaptaci bytových vil v bloku mezi ulicemi Lucemburského a Moravním nábřežím a provedlo sadové úpravy ve vnitrobloku. Byla také zrestaurována kašna na nádvoří Reduty věnovaná odkazu významného představitele jezuitského řádu Felixe Kadlinského.

V roce 2011 byl obnoven mobiliář na náměstí Míru.

Park ve Smetanových sadech prošel v roce 2012 rozsáhlou obnovou, byly odstraněny rizikové stromy a vysázena nová zeleň. Dále byla provedena repase všech laviček a výměna části odpadkových košů v centru města a dokončena úprava nádvoří bývalé jezuitské koleje.

V roce 2013 proběhl ořez památných stromů v Jezuitské zahradě a byly vysázeny tři trvalkové záhony na náměstí Míru. Na Masarykově náměstí město opravilo dláždění kolem kašny. Po dokončení obnovy domu č. p. 34 zpřístupnil jeho majitel dvorní prostor.

V roce 2014 došlo na úpravu zeleně na Masarykově náměstí, Palackého náměstí a v ulici Jiřího z Poděbrad.

V roce 2015 byla dokončena revitalizace Komenského náměstí, parku Jezuitská zahrada a části Svatováclavské ulice. Vznikl nový průchod mezi Komenského náměstím a ulicí Stojanovou. Drobné úpravy byly provedeny na dětském hřišti v ul. Na Splávku.

Po komplexní rekonstrukci jsou tyto prostory:

- ulice Josefa Stancla
- ulice U Reduty
- ulice Protzkarova
- ulice Havlíčkova
- část ulice Hradební
- Smetanovy sady
- náměstí Komenského
- část Svatováclavské ulice
- park Jezuitská zahrada
- průchod z Komenského náměstí na ulici Stojanovu

Zpřístupněné vnitrobloky a nové průchody:

- nádvoří Galerie Slováckého muzea
- Atrium – nádvoří domů 157 a 158
- nádvoří Staré radnice
- nádvoří Reduty a Kolejní nádvoří Slováckého centra kultury a tradic
- vnitroblok domů č. p. 34 a 35

- průchod domem č. p. 34
- průchod domem „Květák“
- průchod domem č.p. 46
- nádvoří domu č. p. 64
- nádvoří domu č. p. 40

Projektová dokumentace na řešení a využití Masarykova náměstí je dokončena a čeká na realizaci stejně jako prováděcí projekty rekonstrukce ulic Nádražní, Růžová, Šromova.

Hlavní závady životního prostředí

Závady, které byly vyřešeny:

- hlavní závadou byl komunikační průtah městem po okraji MPZ, v roce 2004 došlo ke zlepšení situace otevřením komunikačního obchvatu města I/50, čímž došlo ke snížení tranzitu těžké dopravy; v roce 2012 došlo ke zkapacitnění křižovatky na vstupu do centra města – průjezd je bezpečnější a rychlejší
- dopravní přetížení centrální zóny – byla zavedena progresivní sazba za parkování v centru a spuštěn nový komplexní systém zpoplatněného parkování
- zjednosměrnění ulice Hradební a Palackého náměstí, vložení cyklostezek (v r. 2012)
- na náměstí Palackého byly vybudovány tři stanoviště se stojany na kola (v roce 2013)
- bylo doplněno veřejné osvětlení na křižovatce ulic Na Morávce a Dvořákova
- zavěšena mobilní zeleň na sloupy veřejného osvětlení (náměstí Palackého a Masarykovo, ulice Havlíčkova a Protzkarova)

Obtížně řešitelné a nevyřešené závady:

- nedostatek ploch pro budování nových parkovacích míst v majetku města
- konflikty s rozšiřováním nepovolených reklam (nejen na objektech, ale i v parteru: transparenty, áčka)
- nárůst vandalismu a zejména poškozování budov sprayovými výtvary - graffiti
- reklamní znečištění a zamoření
- setrvávání nádob na komunální odpad na veřejném prostranství
- černý výlep plakátů mimo určené výlepné plochy – např. sloupy veřejného osvětlení
- čistota chodníků (především znečištění žvýkačkami)

Stav technické infrastruktury a hlavní investiční akce v MPZ

- realizace silničního obchvatu I/50 města v roce **2004**
- realizace podjezdu pod železniční tratí ČD mezi centrální zónou a západní částí města v roce **2005**
- realizace záchytného parkoviště pro 200 vozidel těsně za hranicí MPZ v roce 2006
- v roce **2007** byl zpracován generel dopravy v centru města
- v roce **2009** byl zaveden nový systém zpoplatněného parkování v centru a tím došlo ke snížení obsazenosti centra města automobily
- v roce **2010** došlo ke zvýšení kapacity parkoviště na okraji MPZ na náměstí Míru, byla provedena komplexní rekonstrukce ulice Dvořákovy, kde došlo rovněž k navýšení kapacity parkování.
- provedena obnova vnitrobloku u Moravy
- vybudována cyklostezka Velehradská,
- vybudováno přístaviště rekreační plavby s úpravou nábřeží
- v roce **2011** bylo vybudováno parkoviště ČD sever
- zrekonstruována část ulice Hradební včetně mobiliáře a osvětlení
- opravena křižovatka ulic Hradební a Havlíčkova
- opravena kanalizace na ulicích Sloupského a Jana Blahoslava

- na průtahu městem byla v roce **2012** zkapacitněna křižovatka s Všeřdovou ulicí
- opraven plynovod v ulici Hradební
- zjednosměrněna ulice Hradební a Palackého náměstí, na části komunikace jsou vyhrazeny cyklostezky, osazeny stojany kol
- zrekonstruována kanalizace v ulicích Sloupského a části ulice Dlouhá
- v roce **2013** bylo provedeno napojení ZŠ UNESCO, Měšťanské besedy a MŠ Komenského na centrální zdroj tepla
- byly položeny optické kabely na ulici Hradební
- objekt městského úřadu byl napojen na náhradní zdroj energie
- na hranici městské památkové zóny byly provedeny protipovodňové úpravy
- u nádraží ČD osazeny uzamykatelné boxy na jízdní kola (10 ks pro 20 kol)
- v roce **2014** vzniklo nové soukromé parkoviště v ulici Výpadová o 26 místech
- v roce **2015** upraven režim zpoplatněného parkování na ½ h zdarma

Město má provedenu rozsáhlou rekonstrukci systému centrálního zásobování města teplem, a to jak zdroje, tak rozvodů, které se dotýkají obvodu MPZ.

Od roku 2001 se ve většině případů v MPZ nevyskytuje vzdušné elektrické vedení, v rámci komplexních rekonstrukcí veřejných prostor bylo vzdušné vedení kabelizováno.

Celé centrum města je plně plynofikováno, síť vysokého napětí a transformačních stanic VN/NN je zcela vyhovující.

Správce vodárenské infrastruktury dokončil rekonstrukci kanalizační sítě včetně páteřní městské stoky, která prochází přes MPZ.

Občanské vybavení

Obchodní síť je v městské památkové zóně rozsáhlá a dostačující. V roce 2006 byl dostavěn polyfunkční objekt, kterým byla vyplněna proluka mezi ulicemi Františkánskou a Hradební. V roce 2007 byly dokončeny dva nové polyfunkční domy v proluce na ulici Sloupského. V přízemí integrovaných bytových domů mezi ulicemi Dlouhou a Jindřicha Pruchy vznikla řada nových obchodních jednotek. V roce 2011 byl dostavěn objekt Residence Hradební, a dokončením polyfunkčního domu v proluce mezi Zelným trhem a Mariánským náměstím vznikly v roce 2013 prozatím poslední nové prodejní prostory v památkové zóně. Nové prostory pro svou činnost našla v objektu č. p. 1220 v Protzkarově ulici Soukromá základní umělecká škola. Dá se říci, že parter téměř všech objektů v centru je využíván ke komerčním, poněkud obchodním účelům. V posledních letech nebyly všechny tyto prostory využité, ke zlepšení došlo během roku 2014.

Kulturní zařízení zvýšilo svou kapacitu a hlavně kvalitu po rekonstrukci Reduty. Kulturní akce probíhají nejen v Klubu kultury, Galerii Slováckého muzea, Slováckém muzeu, Slovácké boudě, lidovém domě, ve Slováckém divadle, na malé scéně, v kinech Hvězda a Mír, ale v menších měřítcích také v knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana, v čajovnách, galeriích a knihkupectvích. Působí zde Hoffmanovo divadlo. V současné době ve městě působí šest galerií výtvarného umění a tři knihkupectví.

Rovněž ve službách a zdravotnictví došlo ke zlepšení dostupnosti vznikem nových soukromých dílen i ordinací. V památkové zóně je k dispozici pět lékáren. Rekonstrukcí kaple sv. Alžběty a bývalého špitálu vznikla nová Městská poliklinika. Ordinance dalších specializovaných lékařů vznikají v měšťanských domech i v novostavbách v centru města.

Zařízení pro sportovní vyžití vznikla na Mariánském náměstí, v ulicích Stanclově, Hradební, Protzkarově, další na ulici Otakarově. Jde o bowlingové dráhy, fitness centra a spinning centra. Obyvatelé využívají v odpoledních a večerních hodinách tělocvičny základních a středních škol. Tradičním místem pro sportovní vyžití je Sokolovna.

Ve městě působí sedm vinoték (Galerie slováckých vín, ve Staré radnici, ve Šromově ulici, na Mariánském náměstí, na Masarykově náměstí, v ulici Havlíčkově a Vodní).

Stabilní a důstojný stánek v ulici Sloupského našel v roce 2007 oblíbený, dříve spíše provizorní obchůdek s lidovou tvorbou Za Vraty.

Vybavení pro trvalé obyvatele je vyhovující a dostatečné, a to i z hlediska dopravní obslužnosti, vyjma parkovacích kapacit, které jsou tradičně v centrech historických měst nedostačující. Tento nedostatek je zmírňován budováním parkovacích míst po obvodu MPZ. V současnosti je v památkové zóně 572 parkovacích míst a po jejím obvodu má možnost zaparkovat dalších 714 vozidel.

Z hlediska ubytovacích kapacit je v městské památkové zóně k dispozici téměř 130 hotelových pokojů. Po obvodu MPZ nabízí penziony dalších 28 pokojů.

Možnost stravování je v MPZ v 18 restauracích a minimálně 9 bistrech a rychlých občerstveních. Rozrůstá se i síť kaváren, v centru už je jich sedmnáct. Obchodní síť je zcela vyhovující, služeb přibýlo a dochází postupně k jejich úpravám a zkvalitnění. Výhodou MPZ je skutečnost, že geometrické, kulturně společenské, administrativně správní ale i obchodní těžiště celého městského regionu tvořeného souměstím Uherské Hradiště, Staré Město a Kunovice stále přirozeně zapadá právě do historického jádra s MPZ a není vůči minulému i současnému urbanistickému rozvoji regionu excentrické.

Ochrana funkce bydlení v MPZ

V případě Uherského Hradiště není nutné provádět zásadní kroky k ozdravení demografické a sociální struktury.

Město preferuje při pronájmech a převodech nemovitostí záměry zachovávající nebo rozšiřující funkci bydlení.

Počet trvalých obyvatel v MPZ mírně roste, přestože počet obyvatel města spíše klesá.

rok	počet obyvatel MPZ	celkový počet obyvatel města
1995	827	27.769
1997	880	27.595
1998	872	27.511
1999	870	27.245
2000	852	27.105
2001	861	27.055
2002	863	27.016
2003	851	26.632
2004	907	26.485
2005	971	26.490
2006	901	26.468
2007	903	26.472
2008	892	26.306
2009	940	26.291
2010	829	26.259
2011	939	26.240
2012	934	26.043
2013	966	25.543
2014	993	25.671

V roce 2009 byly dostavěny integrované bytové domy s cca 50 bytovými jednotkami v rozsáhlé proluce mezi ulicemi Dlouhá a Jindřicha Pruchy. V roce 2013 byla dostavěna Galerie Zelný trh, ve které je 20 bytů. Další byty vznikají v novostavbě v Hradební ulici.

Profesionální instituce, Místní občanská sdružení, nadace, spolky, umělecké soubory podporující regeneraci památek, jejich prezentaci a využití

Slovácké divadlo – stálá scéna

Malá scéna – zařízení Slováckého divadla

Slovácké muzeum

Galerie Slováckého muzea

Knihovna B. B. Buchlovana

Klub kultury

Městská kina

Římskokatolická farnost

Muzejní spolek v Uherském Hradišti

Spolek přátel literatury a knihovny

VOSA – Volné sdružení architektů Uherské Hradiště

Slovácký veterán car club

Nadace děti, kultura, sport

Folklorní soubory:

- Hradišťan
- Cífra
- Kunovjan
- Rabi Gabi
- Old Stars Hradišťan

Cimbálové muziky

- Jaroslava Čecha
- Burčáci
- Mladí Burčáci
- Ohnica

Dětský folklorní soubor Hradišťánek

Pěvecký sbor Svatopluk

Akce využívající a rozvíjející místní tradice

- Slovácké slavnosti vína a otevřených památek
- Hody s právem, v místních částech (Mařatice, Sady, Vésky, Míkovice, Jarošov)
- výstavy a košty vín ve čtvrtích města
- Fašank v městských čtvrtích
- TSTTT Týká se to také tebe (setkání ochránců přírody, soutěž filmařů a fotografů s mezinárodní účastí)
- udělování čestného ocenění Dům roku, Stavba roku
- udělování Ceny Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby
- Medailérské sympozium (jednou za dva roky)
- Velikonoční, Svatojánský, Vánoční a podzimní jarmark lidových a uměleckých řemesel
- Letní filmová škola
- Festival hudebních nástrojů lidových muzik
- Jazzový weekend
- Den Země
- výstava Proměny města (jednou za dva až tři roky)
- Hradišťské kulturní léto
- výstavy Slováckého muzea
- Hradišťské sluníčko
- Mezinárodní malířské sympozium Hradišťský plenér
- Brány památek dokořán
- Otevřené brány
- Žehnání svatomartinských vín

Zájem podnikatelské sféry o záchranu a využití místních významných památkových objektů

Stav domů – upravené a čisté fasády objektů v soukromém vlastnictví nejlépe vypovídá o vztahu podnikatelské sféry k procesu regenerace. Podnikatelé se aktivně podílí na financování obnovy památkových objektů i na regeneraci interiéru památkové zóny.

Zejména výstavba 38 nových podnikatelských domů v prolukách přispěla k regeneraci urbanistické struktury MPZ.

V roce 2015 proběhl 23. ročník soutěže o již prestižní čestné ocenění města za kvalitu architektonického díla - Dům roku nebo za stavební počin - Stavba roku a některé se úspěšně ucházely o titul Stavba Zlínského kraje.

Kulturní památky jsou přirozeně živé tím, že jsou využívány k podnikání. Takto slouží šest památek ve vlastnictví města, které jsou pronajímány, a devět ve vlastnictví fyzických či právnických osob.

V roce 2007 se v Uherském Hradišti uskutečnilo národní zahájení Dnů evropského dědictví v ČR.

V roce 2008 město společně s Asociací pro urbanismus a územní plánování uspořádalo seminář na téma regulační plány. V roce 2010 společně s CAGI – Českou asociací pro geoinformace konferenci na téma Geografické informační systémy a Územní plánování.

V roce 2010 město společně se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska uspořádalo odbornou konferenci na témata Moderní architektura v historickém prostředí a Živel reklamy.

V roce 2015 bylo město hostitelem Sněmu sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska.

Obnova historické urbanistické struktury

Od roku 1992 bylo zastavěno 38 stavebních mezer a proluk.

Plochy nezastavěné, určené k doplnění struktury:

- pro polyfunkční domy (obchody, služby, byty) 2 boční nedostavěné prostory u Klubu kultury,
- pro objekty vyšší občanské vybavenosti (případné rozšíření městské knihovny, vzdělávání, služby, obchod) na Velehradské třídě mezi klášterem a synagogou
- pro polyfunkční domy a případnou dostavbu areálu gymnázia v ul. U Brány
- pro polyfunkční dům s tržnicí dostavba bloku v ul. Na Stavidle
- pro bytový dům v ul. Na Splávku
- pro polyfunkční dům (obchody, služby, byty) v ulici Výpadová
- pro revitalizaci vnitrobloku s dostavbou Tyršovo náměstí a ulice Milíčova
- pro polyfunkční dům pozemek v nároží ul. Dlouhé a Otakarovy
- pro bytový dům plochu v nároží ul. Sojákovy a Dlouhé
- pro polyfunkční a bytový dům pozemky v prolukách na ul. Otakarově
- pro dostavbu bloku v ul. Obchodní a Politických vězňů

Zřizování dopravně zklidněné a pěší zóny

Průběžně jsou budována odstavňá a parkovací stání, záchytná parkoviště po obvodu historického jádra. Největší nové kapacity vznikly v ulici Na Stavidle (77 míst), záchytná parkoviště ČD Jih (192 míst) a parkoviště ČD Sever (51 míst), v severním sektoru u obchodního centra (120 míst), na ulici Stojanova (49), na Velehradské třídě (65 míst), a v neposlední řadě na parkovišti u sportovní haly (102 míst). V centru města je k dispozici 572 míst a po obvodu historického centra pak 714 míst.

Nově vznikly pěší zóny v ul. Protzkarově, v prostoru Mariánského náměstí, části ulice J. Pruchy, Františkánské. Připravuje se projekt pěší zóny z ulice Nádražní.

Financování obnovy památek a prostředí MPZ

Celková částka věnovaná do obnovy památek a prostředí MPZ po dobu realizace programu regenerace MPZ (1992 – 2015) se pohybuje okolo jedné miliardy Kč.

Majitelé památek využívají dotačních titulů poskytovaných Ministerstvem kultury ČR, Zlínským krajem.

Město poskytuje dotaci z Fondu obnovy historické architektury na obnovu objektů, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale prokazatelně disponují památkovými nebo architektonickými hodnotami a nachází se kdekoliv v k.ú. Uherské Hradiště, Mařatice, Jarošov, Sady, Míkovice a Vésky. Dále se tento Fond zřizuje na obnovu objektů, které jsou prohlášeny za kulturní památku dle výše uvedeného zákona, ale nacházejí se mimo území Městské památkové zóny Uherské Hradiště v k.ú. Uherské Hradiště, Mařatice, Jarošov, Sady, Míkovice a Vésky.

Aktuální stavebně technický stav Městské památkové zóny

Až na výjimky je stav městské památkové zóny v roce 2015 uspokojivý. Nicméně řada objektů, jež byly obnovovány v první fázi procesu regenerace na počátku 90. let volá po větších opravách a stavebních zásazích.

Zastaralý je městský informační a orientační systém, městský mobiliář a veřejné osvětlení. Neuspokojivý je stav kašen.

Značné je zamoření památkové zóny všudypřítomnou reklamou.

Některé veřejné prostory na komplexní rekonstrukci teprve čekají (Masarykovo náměstí, ulice Šromova a Mlýnská) a jiné před 20 lety zrekonstruované už znovu vyžadují obnovu (Prostřední ul.)

I – KULTURNÍ PAMÁTKY V MPZ A OCHRANNÉM PÁSMU

Číslo rejstříku	čp.	Památka	Umístění
47125 / 7-3460		kaple sv. Šebestiána	Palackého náměstí
24671 / 7-3455		městské opevnění	Ul. Dlouhá, Otakarova, ...
21169 / 7-3482		kříž	Tyršovo nám., při čp. 363
15869 / 7-3472		socha sv. Floriána	Mariánské náměstí
45321 / 7-3471		sloup se sousoším – mariánský sloup	Mariánské náměstí
35955 / 7-3474		sloup se sochou sv. Rocha	Smetanovy sady
25908 / 7-3479		pomník obětem II. světové války	náměstí Míru
22317 / 7-3477		pomník rodiny Winklerovy	Smetanovy sady
21577 / 7-3475		kašna	nádvoří Galerie

32602 / 7-3456	21,256	klášter jezuitský, kostel sv. Frant. Xaverského	Masarykovo náměstí
21441 / 7-3458	124	klášter františkánský s kostelem Zvěstování Panny Marie, socha sv. Jana Nepomuckého a krucifix	Františkánská ulice
28243 / 7-3476		kašna	Mariánské náměstí
30377 / 7-3470	13	měšťanský dům s kaplí	Vodní ulice
12487 / 7-8595	19	radnice Nová a spořitelna	Masarykovo náměstí
29935 / 7-7090	34	měšťanský dům	Masarykovo náměstí
12488 / 7-8594	35	činžovní dům	Masarykovo náměstí
12489 / 7-8792	36	fara	Masarykovo náměstí
19868 / 7-3465	45	měšťanský dům	Mariánské náměstí
30709 / 7-3466	46	měšťanský dům	Mariánské náměstí
32975 / 7-3467	61	měšťanský dům	Mariánské náměstí
12490 / 7-8785	63	činžovní dům	Mariánské náměstí
12910 / 7-3468	103	bývalá zbrojnice, dnes Galerie SM	Otakarova ulice
11266 / 7-8683	128	měšťanský dům	Prostřední ulice
19497 / 7-3462	148	měšťanský dům - lékárna	Masarykovo náměstí
20020 / 7-3461	130	radnice	Prostřední ulice
33350 / 7-3463	155	měšťanský dům	Masarykovo náměstí
49523 / 7-8787	157	činžovní dům	Masarykovo náměstí
12491 / 7-8788	158	činžovní dům	Masarykovo náměstí
22672 / 7-3464	159	měšťanský dům U labutě	Havlíčková ulice
18510 / 7-3469	179	muzeum Slovácké	Smetanovy sady
51044 / 7-8983	201	měšťanský dům	Hradební ulice
12492 / 7-8589	238	činžovní dům	Palackého náměstí
12493 / 7-8590	260	činžovní dům	Palackého náměstí
51047 / 7-8981	264	měšťanský dům	tř. Maršála Malinovského
12494 / 7-8591	267	soud - justiční palác	Všehrdova ulice
12495 / 7-8789	293	činžovní dům	Palackého náměstí
51040 / 7-8984	306	měšťanský dům	tř. Maršála Malinovského
51041 / 7-8980	368	měšťanský dům	tř. Maršála Malinovského
51042 / 7-8982	450	banka	Svatováclavská
51497 / 7-9022	593	lázeňský dům	Dvořákova ulice
50063 / 7-8851	714	bývalá synagoga, dnes knihovna	Velehradská třída

J – POPIS VÝZNAMNÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK

FARNÍ BUDOVA

Adresa: Masarykovo náměstí 36

Rejstříkové číslo: 12489/7-8792

Klasifikace: Kulturní památka

Historie:

První zmínka o farní budově v historických pramenech pochází z roku 1466. Původní objekt v roce 1620 vyhořel a grunt zůstal pustý až do roku 1637, kdy byl prodán děkanovi Václavu Kulíškovi, který v něm zřídil kaplanství a spojil jej s domem sousedním. Oba grundy pak dostaly společné popisné číslo 36.

Dnešní podoba fary odpovídá klasicistní úpravě, provedené na počátku 19. století, se zachováním rysů předcházející barokní přestavby, kdy ke dvěma hloubkovým traktům staršího renesančního levého domu byla připojena symetrická část s podélnou nosnou zdí. Z renesančního domu zůstala dodnes zachována místnost s valenou klenbou a olištovanými lunetami při náměstí a podsklepený špýchar v navazujícím dvorním křídle. Ze zbývajících pravé části fary odpovídají barokní přestavbě obě místnosti uličního traktu. Klasicistní úpravu dokumentují klenby ostatních místností fary i hospodářského křídla s chlévy. Úpravy patra a fasády byly provedeny v letech 1879 až 1890.

Současné využití:

Objekt v současnosti plní funkci fary včetně zázemí.

BÝVALÝ FRANTIŠKÁNSKÝ KLÁŠTER

Adresa: Velehradská 124

Rejstříkové číslo: 21441/7-3458

Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Františkánský klášter byl v Uherském Hradišti založen v roce 1491 biskupem Janem Filipcem. Ještě před dokončením kláštera byli mniši donuceni v roce 1542 opustit objekt, který zůstal prázdný až do konce 16. století. Počátkem století následujícího se dostali ke slovu znovu katolíci a usadili v klášteře františkány maďarské.

V roce 1646 byl požárem ve městě zasažen i klášter, o rok později došlo vlivem vichřice k dalšímu poškození objektu. K obnově docházelo velmi pomalu a navíc zde byl v roce 1681 úmyslně založen požár, který se rozšířil i na město. Svou barokní podobu klášter získal na počátku 18. století.

Po levé straně vchodu do kláštera se nacházela v letech 1716 - 1876 kaple sv. Rozálie, jejíž zakládací deska je nyní vložena do paty klášterní věže. Po pravé straně kostelní budovy je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého, která se nacházela původně při řece Moravě u tzv. Hradištské brány.

Z dalších pamětihodností souvisejících s klášterem je nutné jmenovat studnu v nádvoří kláštera, která je nejstarší studní v Uherském Hradišti. Od východní strany se táhla klášterní zahrada, původně městský hřbitov. V době Josefa II. svedl konvent boj proti zrušení kláštera, který byl zachráněn na úkor velehradského kláštera a jezuitského kláštera v Uherském Hradišti.

Komplex kláštera prošel nákladnou rekonstrukcí, která byla dokončena na jaře roku 2000. Dnes celému souboru dominuje vysoká klášterní věž zastřešená barokizující bání. Vstupní průčelí kláštera - kvadratury je sevřeno mezi západní průčelí kostela a boční průčelí činžovního domu v ulici Františkánské. Hlavní vchod je orámován portálem, v jehož tympanonu se nachází boltcová kartuše se znakem uherské františkánské provincie. Fasáda kvadratury je ploše pojatá, vyrůstá z průběžného soklu s obloukovou římsou, nahoře je uzavřena profilovanou římsou korunní.

Z jižní strany je vstup s pravoúhlým pískovcovým portálem s nadsvětlíkem a reliéfní znak biskupa Jana Filipce, který sem byl druhotně umístěn. Západní i severní průčelí je rovněž v barokním stylu. Čtvercové nádvoří kvadratury je lemováno stěnami s vysokým pilastrovým řádem a pětinasobnou půlkruhovou slepou arkaturou ambitu. Celé přízemí je zaklenuto barokními lunetovými klenbami.

Pozoruhodný je barokní interiér slavnostního sálu refektáře, v němž jsou ústřední výzdobou klenby štuková oválná zrcadla s freskami Zvěstování Pany Marie a s apotheosou sv. Františka, sv. Amanda a sv. Anny. Plocha klenby je zaplněna těžkým palmetovým ovocným a květinovým štukem i medailony s reliéfními postavami světců a andělů. K provedení této štukové výzdoby interiérů byl povolán Baltazar Fontana. V lunetách jsou olejomalby na plátně, po stranách vestavěné barokní skříňe. Severní průčelí sálu je vyplněno obrazem Večeře Páně. Sál se právem řadí k nejlepším dochovaným barokním interiérům na Moravě. Jeho restaurování bylo dokončeno v roce 2000.

Ve svém souhrnu představuje soubor františkánského kláštera přitažlivou kulturní památku přesahující místní význam.

Současné využití:

V současné době sídlí v objektu Moravský zemský archiv.

HOTEL SLUNCE

Adresa: Masarykovo náměstí 155

Rejstříkové číslo: 33350/7-3463

Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Budova měšťanského domu, ve kterém je dnes umístěn hotel Slunce je jedinou dochovanou renesanční stavbou ve městě. Byla postavena v roce 1578. Nejstarším známým majitelem je v roce 1602 zmiňován Jan Třebický z Olivové hory.

V letech 1629 až 1763 byl dům majetkem velehradského kláštera. Mnichové se sem, pod ochranu městských hradeb, uchýlovali hlavně ve válečných dobách. Vybudovali zde velkou komoru pro sklad soli. Od druhé poloviny 19. století budova sloužila jako hostinec a hotel zvaný U zlatého slunce.

Na vyobrazení města před požárem roku 1681 je dům zachycen jako patrový se dvěma sedlovými střechami kolnými k průčelí, opatřenému štítem s renesanční vykrajovanou atikou. Tuto úpravu nahradila po požáru barokní mansardová střecha krytá šindelem, jak je zachycena ještě na fotografiích z konce 19. století.

Při radikální rekonstrukci v roce 1929 podle plánů stavitele Aloise Cvacha došlo k likvidaci renesančních konstrukcí. Majitelé, manželé Čápo, nechali upravit průčelí a vestavět hotelové pokoje do půdních prostor. Secesní úpravy z roku 1904, které bychom dnes pokládali za hodnotné, byly touto opravou odstraněny.

V roce 1936 koupila hotel rodina Fojtova, ale její působení zde bylo v letech 1948 až 1991 přerušeno a dům byl v majetku státu. Restituenti se po navrácení objektu snažili uvést jej do náležitého stavu.

V roce 2001 koupila hotel společnost Synot Real Estate, a.s., která byla investorem zatím poslední rekonstrukce, jejímž výsledkem je dnešní objekt hotelu a pasáže Slunce.

Současné využití:

V současné době je v budově provozována restaurace a hotel a prodejní pasáž

BÝVALÝ JUSTIČNÍ PALÁC

Adresa: Všehrdova 267

Rejstříkové číslo: 12494/7-8591

Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Skutečný počátek intenzivní stavební činnosti mimo obvod bývalé pevnosti přinesla devadesátá léta 19. století. První, několik let trvající, akcí byla výstavba rozměrného souboru budov justičního paláce v letech 1891 až 1897. Stavba si vyžádala značných terénních úprav a spolu se třemi novostavbami z týchž let mezi palácem a městem vytvořila základ budoucího nového náměstí.

Výstavba byla velmi obtížná, neboť budovy na severní straně se stavěly na pilotách. Úroveň terénu bylo nutno zvyšovat o dva metry a rovněž otázka odvodnění a kanalizace způsobovala městské radě koncem století značné starosti. Náročně je řešen vstupní vestibul dnešní UMPRUM, který je zaklenut zrcadlovou klenbou s lunetami, strop je vyzdoben alegorickými malbami.

Z dalších pozoruhodných interiérů stojí za pozornost sál ve středním křídle a kaple ve věžeňské části. Reprezentativní historizující novorenesanční stavba justičního paláce ovládá okolí svým monumentálním rozsahem.

Současné využití:

V současné době je v budově provozována Střední uměleckoprůmyslová škola, prostory bývalé věznice bez využití chátrají.

KAPLE SVATÉ ALŽBĚTY

Adresa: Vodní 13

Rejstříkové číslo: 30377/7-3470

Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Nejstarší stavbou nacházející se na území města je gotická kaple svaté Alžběty založená, spolu s bývalým městským špitálem. Iniciátorem byl patrně někdo ze šlechtické rodiny pana Smila z Moravan z rodu pánů z Ladštejna nebo pan Smil sám. Z počátku 15. století se dochoval gotický polygonální presbytář kaple, zaklenutý křížovou klenbou s vnějšími opěrnými pilíři. Z konstrukcí vlastního gotického špitálu se bohužel nedochovalo nic.

K roku 1582 se špitál označoval za téměř opuštěný. Ve špitálním kostelíku či kapli se nekonaly bohoslužby a je možné předpokládat špatný stavební stav celého objektu. Roku

1610 byla špitální kaple znovu zařízena pro bohoslužby. Součástí obnovy bylo zřejmě i znovu vyklenutí závěrové části vrcholně gotické klenby presbytáře.

V roce 1643 poškodil špitál s kaplí požár města. Odstranění těchto škod spojené s dílčí přestavbou kaple datuje letopočtem 1656 raně barokní portálek, dnes však druhotně osazený v bočním vstupu do lodi, jejíž interiérový rozčlenil podle všeho štukový pilastrový řád se slepou arkaturou na zdech.

Z velkého požáru města v roce 1681 vyšel špitální kostelík bez úhony. Vážné ohrožení však znamenal výbuch nedaleké prašné Červené věže v roce 1695. Statické poškození špitálu a kaple výbuchem je více než pravděpodobné. Statické poruchy pak zřejmě byly důvodem stržení budovy špitálu a provedení vrcholně barokní novostavby v rozsahu dnešního ponechaného jednotraktového přízemí přední části budovy špitálu.

Špitál byl brzo rozšířen o nyní zbořenou zadní část budovy vybavenou rovněž valenými lunetovými klenbami. Stalo se tak v roce 1727, kdy je doloženo zvýšení počtu chovanců z osmi na dvanáct osob.

Následující stavební zásahy souvisely s postupným budováním zdejší nemocnice od roku 1797.

Impulsem k další závažnější stavební akci byl požár Vodní ulici v roce 1849. Na samém sklonku klasicismu tak bylo hlavní vstupní průčelí budovy kaple po předchozí výstavbě bočních traktů sjednoceno novou fasádou, vykazující již vliv eklektického historismu. Byla položena nová nízká sedlová střecha. Současně byly pořízeny nové střechy budovy špitálu a pod nimi zhotoveny nové ploché stropy v rozsahu celého prvního patra objektu dobudovaného nad barokním přízemím špitálu v předešlých padesáti letech.

Osmdesátá léta 20. století datují unáhlené zboření východní části budovy špitálu ale také pokračující chátrání zbylé části souboru, který je neodmyslitelnou součástí historické zástavby města a stěžejním článkem východní fronty Vodní ulice. V devadesátých letech pak došlo k zásadnímu regeneračnímu zásahu.

Současné využití:

V současné době je v budově provozována lékárna a ordinace praktických lékařů.

KAPLE SVATÉHO ŠEBESTIÁNA

Adresa: Palackého náměstí

Rejstříkové číslo: 30377/7-3470

Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Votivní kapli nechala v době moru roku 1715 postavit hradištská vojenská posádka v prostoru mezi vnějším a vnitřním opevněním před Kunovskou bránou, na nynějším náměstí Palackého. Vysvěcena byla 16. srpna 1716 a později byla na vrcholu štítu osazena plastikou svatého Šebestiána. V lednu 1969 byla kaplička vyzvednuta, posunuta o několik metrů jihovýchodním směrem na zvýšený terén a do konce roku 1971 celkově zrenovována. Poslední rekonstrukcí prošla v roce 2014.

Současné využití:

V současné době objekt není běžně přístupný, dotváří prostor náměstí.

KOSTEL SVATÉHO FRANTIŠKA XAVERSKÉHO

Adresa: Masarykovo náměstí
Rejstříkové číslo: 32602/7-3457
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Kostel svatého Františka Xaverského je součástí komplexu jezuitských budov na Masarykově náměstí. Kostel byl původně vystavěn jako variace římského vzoru jezuitských kostelů. Měl být zasvěcen svatému Františku Xaverskému jako vůbec první řádový kostel v české provincii.

Základní kámen byl položen 10. dubna 1670. Stavbu, technicky stejně náročnou jako byla stavba koleje, řídil architekt Jan Jarolím Canevallo. Dosud bažinatého podloží byly uloženy dubové trámy spojené dubovými skobami. Na ně byly postaveny sáh dlouhé olšové kůly a teprve na ně se kladlo zdivo z kamene a vápna.

Ještě nehotový kostel byl odevzdán k bohoslužbě 2. července 1677, avšak záhy byl poškozen požárem, a tak mohl být konsekrován olomouckým světícím biskupem až 30. června 1682.

Ve stavbě se však nadále pokračovalo do roku 1685, kdy architektonické dílo vyvstalo v plné barokní kráse. K nebi se tyčily dvě věže a na fasádě mezi nimi stála pozlacená socha svatého Františka Xaverského. Vzhledem k tomu, že šlo o jediný chrám s tímto zasvěcením v provincii, nařídila městská rada, aby si všichni občané Hradiště ozdobili domy sochou tohoto světce.

Jezuité zřídili před hlavním oltářem v roce 1690 řádovou kryptu. V roce 1692 sem byly slavnostně přeneseny také ostatky zakladatelky koleje Kateřiny Alžběty Zoubkové ze Zdětína a Habrovan.

Dnešní vzhled kostel dostal v roce 1755, kdy byly dostavěny a zakončeny obě věže a kostel ozdobila charakteristická fasáda.

Současné využití:

Budova slouží duchovním účelům.

KOSTEL ZVĚSTOVÁNÍ PANNY MARIE

Adresa: Františkánská
Rejstříkové číslo: 21441/7-3459
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Součástí areálu františkánského kláštera je kostel Zvěstování Panny Marie postavený na přelomu 15. a 16. století. Z původní stavby se po radikální přestavbě v 17. a 18. století dochovalo pouze obvodové zdivo lodi a presbytáře. Rozsáhlé opravy kostela, poškozeného při povodni v roce 1997, byly zahájeny v roce 1999.

Stavba kostela je v jádře gotická, s bočními kaplemi, zaklenutá v lodi barokními valenými klenbami. Klenba v lodi je zdobena střízlivým štukovým dekorem a pochází zřejmě z poloviny 17. století, doby počátku oprav zničeného objektu. Výzdoba kaplí pochází z dílny B. Fontany.

Na restauraci vnitřního zařízení budovy se počátkem našeho století podílel J. Úprka.

Po levé straně vchodu do kláštera se nacházela v letech 1716 - 1876 kaple svaté Rozálie, jejíž zakládací deska je nyní vložena do paty klášterní věže. Po pravé straně kostelní budovy je umístěna socha svatého Jana Nepomuckého, která se nacházela původně při řece Moravě u tzv. Hradištské brány.

Současné využití:

Budova slouží duchovním účelům.

LÉKÁRNA U ZLATÉ KORUNY

Adresa: Masarykovo náměstí

Rejstříkové číslo: 19497/7-3462

Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Dům č.p. 148 na Masarykově náměstí v Uherském Hradišti má sice některé středověké prvky, ale první zmínka o něm a jeho majitelích je až z roku 1606. Úřední záznam z roku 1689 již uvádí, že zde byla lékárna. V roce 1729 koupil dům Ignác Pilchowitz, který jej v roce 1752 celý přestavěl a dal vyzdobit oficínu nástrojnými obrazy. Datum přestavby potvrzuje chronogram umístěný na stropě.

Klenutý strop je štukou a plastickou malbou rámců členěn v barokně formované pole. V lunetách jsou vyobrazeni slavní antičtí lékaři a lékárníci. Dále zde nacházíme alegorické obrazy: Zkouška a Rozum. Plynoucí čas znázorňují symbolické postavy ročních období. Dominující postavení má centrálně situovaný obraz Herma a Hippokrata.

Výzdoba stropu byla v minulosti připisována Ignáci Josefu Raabovi žijícímu na Velehradě, nyní připisují odborníci malby Josefu Ignáci Sadlerovi z Olomouce.

Fasáda domu se v průběhu doby měnila. Původní podloubí bylo v roce 1884 zastavěno, čímž byl prostor lékárny zvětšen. Protože majitelé Antonie a Josef Stanclovi zakoupili v roce 1883 i vedlejší dům č. 149, byl současně celý objekt sjednocen novorenesanční fasádou a vyzdoben sgrafity. V letech 1925 - 1932 byla etapovitě provedena úprava portálů a fasády v přízemí podle návrhu architekta Dominika Feye. Fasáda musela být v průběhu let několikrát renovována, naposled v roce 1993.

Poměrně časté střídání majitelů bylo ukončeno přechodem do vlastnictví jedné rodiny v roce 1855, kdy lékárnu koupil František ze Schullernů se svou chotí Františkou. Po smrti svých rodičů a tří bratrů se stává jedinou dědičkou jejich nezletilá dcera Antonie. Do doby její plnoletosti vede lékárnu provizor Jan Vyskočil, který si svým nezištným jednáním a ryzím charakterem získává natrvalo úctu celé rodiny. V roce 1877 se Antonie ze Schullernů provdala za lékárníka Josefa Stancla. V té době se stává lékárna také dostaveníčkem národních, kulturních a politických představitelů města a širokého okolí. Josef Stancl je prvním českým starostou královského města Uherské Hradiště, zemským poslancem Moravského sněmu, zakládá průmysl v Mařaticích. Založil také týdeník Slovácké noviny a byl jeho prvním vydavatelem.

Po restituci objektu v roce 1991 dochází k rozsáhlým opravám. Od 1.9.1993 přebírá od státu zpět provoz Stanclůva lékárna, spol. s r. o., která se snaží rekonstrukcí interiéru na základě dochované dokumentace navrátit tomuto klenotu jeho bývalý lesk.

Současné využití:

V budově je provozována lékárna, ostatní prostory slouží jako ordinace lékaře a bytové prostory.

NOVÁ RADNICE

Adresa: Masarykovo náměstí 19
Rejstříkové číslo: 12487/7-8595
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Budova nové radnice byla vystavěna v letech 1891 - 1893 jako městská spořitelna na místě dvou starších měšťanských domů podle plánů brněnských architektů Vojtěcha Dvořáka a Karla Welzla. Novorenesanční průčelí zdobí atlanti od pražského sochaře Antonína Poppa. Zasedací síň vyzdobil Joža Uprka nástěnnými malbami, které znázorňují založení města Přemyslem Otakarem II. a potvrzení privilegií města Jiřím z Poděbrad.

V době svého vzniku byla budova obdivovaným výrazem prosperity města, později však byla považována za hrubé narušení předprostoru osově komponovaného sousedního areálu jezuitského kláštera. Architektonicky působivá stavba z období historismu s hodnotnými dochovanými interiéry se dnes považuje za neodmyslitelnou součást náměstí. V roce 1997 byla dokončena její rekonstrukce včetně půdní vestavby. Obnova prostor obřadní síně proběhla v roce 2009 stejně jako restaurování atlantů u vstupu. V roce 2013 byla obnovena část fasády. Stavební stav štukové výzdoby signalizuje potřebu dalšího regeneračního zásahu.

Současné využití:

Budova slouží jako sídlo Městského úřadu v Uherském Hradišti.

MOROVÝ SLOUP

Adresa: Mariánské náměstí
Rejstříkové číslo: 45321/7-3471
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Morový sloup na Mariánském náměstí patří k památkám upomínajícím na morové epidemie ve městě. Byl postaven v letech 1718 - 1721 z cetechovického mramoru brněnským sochařem Antonínem Rigou. Vrchol sloupu tvoří plastika Immaculaty, na nárožích podstavce jsou umístěny sochy svatého Karla Boromejského, svatého Františka Xaverského, svatého Floriána a svatého Petra z Alcantary, v grotě na čelní straně plastika svaté Rosalie. Na místě sloupu původně stávala kašna, která byla přesunuta na své dnešní místo.

Jedná se o hodnotnou barokní památku, výrazně se uplatňující v prostoru náměstí. V roce 2015 byl komplexně restaurován.

Současné využití:

Sloup dotváří prostor náměstí.

KAŠNA NA MASARYKOVĚ NÁMĚSTÍ

Adresa: Masarykovo náměstí
Rejstříkové číslo: 45321/7-3471
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Barokní kašna na Masarykově náměstí byla vytvořena v první čtvrtině 18. století olomouckým sochařem Václavem Renderem. Zdobí ji propletená těla delfínů a nahoře piniová šiška. Originál kašny byl v roce 1979 přemístěn na nádvoří Galerie Slováckého muzea, na jeho místě stojí kopie.

Současné využití:

Památka dotváří prostor náměstí.

MĚSTSKÉ OPEVNĚNÍ

Adresa: ulice Dlouhá, Otakarova,
Milíčova, Stojanova
Rejstříkové číslo: 45321/7-3471
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Zbytky městského opevnění představují obvod historického jádra spolu s barokními bastiony z první poloviny 14. a 17. století. Jedná se o městské opevnění, jednak z doby založení města a jednak ze 17. století.

Gotické opevnění z lomového kamene tvořila zeď zpevněná baštami, z nichž se zachovala jediná v Dlouhé ulici, a branami, ze kterých se zachovala pouze výpádová branka v parku u obchodní akademie, tzv. Matyášova brána.

Současné využití:

Památka dotváří interiér historického centra města.

PORTÁL

Adresa: Masarykovo náměstí 35
Rejstříkové číslo: 12488/7-8594
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Dům knihy Portal sídlí v původním měšťanském domě č. p. 35 se zachovalým gotickým portálkem v přízemí.

Dnešní šířková dispozice domu se zaklenutím průjezdu pochází z klasicistní přestavby. Podélná střední nosná zeď v pravé části půdorysu protíná barokní klenby staršího hloubkového uspořádání.

Z předcházející stavby renesanční je dochována část portálku složeného z druhotně osazených částí. Přestavba a nadstavba pater s historizující novoklasicistní úpravou fasády proběhla v letech 1879 až 1890. Na počátku 20. století následuje řada úprav týkající se obchodního přízemí z let 1905, 1911 a 1920.

Současné využití:

V budově je umístěno knihkupectví a reklamní agentura.

REDUTA

Adresa: U Reduty 256
Rejstříkové číslo: 12488/7-8594
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Prostory městské Reduty představují součást komplexu jezuitských budov na Masarykově náměstí.

Základní kámen koleje byl slavnostně položen za rektora P. Tobiáše Geblera 28.června 1659. Jako vzor sloužila řádová kolej v Jihlavě. Technicky šlo o velmi náročnou stavbu v podmočeném bažinatém terénu, nicméně v roce 1662 byla již část koleje využívána. Stavba se postupně vyvíjela, rostla a zdokonalovala až do roku 1738.

V letech 1724 - 1729 bylo postaveno nové prostorné gymnázium s velkoryse řešeným divadelním a koncertním sálem, jakým se v té době mohly pyšnit jen koleje ve velkých evropských městech. V místech někdejší kolejní zahrady tak vyrostla stavba, které dnes říkáme Reduta.

Po zrušení jezuitského řádu upadl i kulturní význam města, třebaže i pak zůstávalo centrem Slovácka. V roce 1773 připadly prostory gymnázia městu Uherské Hradiště.

Osudy jezuitského divadelního a koncertního sálu, který byl architektonickým srdcem gymnázia, naštěstí předurčovaly jeho výrazné kvality. Reduta se po klasicistních úpravách ve druhé polovině 19. století stala ohniskem kulturního a společenského života města i celého kraje. Sem svolal český Čtenářský spolek 3.února 1862 památnou první národní besedu, zde se konaly velkolepé vlastenecké plesy a bály, zde se pořádaly koncerty a hrálo ochotnické i profesionální divadlo. K Redutě se váží počátky zdejšího spolkového života, včetně začátků smíšeného pěveckého sboru Svatopluk.

Chátrání objektu vedlo v roce 1980 k omezení kulturního provozu a roku 1986 zde veškeré dění zcela ustalo. Teprve po listopadu 1989 dochází postupně k zásadnímu obratu. Komplexní obnova Reduty se naplno rozběhla v roce 1996, kterou se v roce 2001 podařilo zdárně dovést do konce. Reduta, její vnější architektonická krása i její vkusně a účelně vybavené interiéry, jsou poctou současnosti barokním tvůrcům celého areálu.

Současné využití:

V budově probíhají akce Klubu kultury, konference, společenské akce.

BÝVALÁ JEZUITSKÁ KOLEJ

Adresa: Masarykovo náměstí 21
Rejstříkové číslo:
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Základní kámen nové koleje v Uherském Hradišti byl položen roku 1654. Samotná stavba koleje byla velmi náročná, protože místo bylo silně bažinaté. Základy musely být uloženy až do hloubky tří metrů na mohutné dubové piloty. Na ně byly vrstveny velké přitesané balvany, na nichž teprve začalo vyrůstat základní zdivo.

V roce 1657 byla položena střecha a v roce 1662 už se do koleje

stěhovali první obyvatelé, kněží, magistři a koadjutoři. Velký požár města v roce 1681 zachvátil kromě mnoha domů i střechu a zdi koleje a kostela. A sotva byly škody alespoň částečně zahlazeny, zapálil v roce 1695 blesk červenou věž naplněnou olověným prachem. Výbuch zničil opět mnoho okolních domů a značnou škodu utrpěla kolejní okna. V roce 1705 byla obnovena střecha koleje, v následujícím roce zřízena ústavní nemocnice. V té době vznikl také nový kolejní trakt, do něhož jezuité umístili školu a lékárnu.

Po odchodu jezuitů v roce 1776 převzal objekt vojenský erár, usídlila se zde městská posádka a sklady, aby od roku 1883 přebíral prostory rakouský pěší pluk a v roce 1905 pak byla kolej propůjčena městskému magistrátu. Město zde následně zřídilo nouzové byty pro chudinu.

Po první světové válce se vrátilo vojsko a objekt stále sloužil jako „stará kasárna“ i poté, co byla v roce 1932 postavena kasárna nová, a to až do roku 1945, kdy definitivně nastalo období civilního využití. Do roku 1949 sloužil Okresnímu národnímu výboru, oddělení poválečného zásobování a poté se z něj stal až do roku 2010 Dům služeb.

Po rozsáhlé obnově se i třetí část rozsáhlého komplexu jezuitských budov – kolej dočkala důstojného využití. Od roku 2012 slouží jako Slovácké centrum kultury a tradic.

SLOVÁCKÉ MUZEUM

Adresa: Smetanovy sady 179
Rejstříkové číslo: 18510/7-3469
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Slovácké muzeum bylo otevřeno 1. června 1914, nicméně podnětem k jeho vzniku byla již Národopisná výstava československá, konaná v Praze roku 1895. Prvním sídlem muzea byla budova někdejší jezuitské koleje na Masarykově náměstí. Po první světové válce bylo muzeum uzavřeno a objekt byl využit jako kasárna. Teprve v roce 1929 byla městem pro potřeby muzea zakoupena budova bývalého městského střeleckého spolku ve Smetanových sadech, v níž muzeum sídlí dodnes. Ve dvou stavebních fázích v letech 1936 a 1940 - 1942 bylo k původní budově přistavěno podle návrhu architekta Bohuslava Fuchse boční křídlo, v němž jsou umístěny výstavní sály, depozitáře a pracovny.

Slovácké muzeum od svého vzniku sehrává v kulturním dění Uherskohradištska významnou roli. Dnes svým návštěvníkům muzeum nabízí prohlídku stálé národopisné expozice "Slovácko", která zachycuje způsob života a práce lidu na Slovácku. Expozice návštěvníky seznamuje se slavnostním i pracovním oděvem, pracovními nástroji, způsobem bydlení i s obyčejovým rokem v regionu - fašankem, velikonočními zvyky, jízdou králů, dožínkami, vinobraním a hody. Ve dvou dalších výstavních sálech jsou obměňovány výstavy národopisné, historické, archeologické a vlastivědné.

Kromě výstav pořádá muzeum pravidelné cykly přednášek a besed s vlastivědnou, přírodovědnou a cestopisnou tematikou. Dvakrát ročně, před Vánoce a Velikonoce, se v muzeu koná týden předvádění výroby zvykoslovných předmětů.

Současné využití:

Muzejní expozice

STARÁ RADNICE

Adresa: Prostřední 153
Rejstříkové číslo: 20020/7-3461
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Stará radnice v Prostřední ulici pochází ze 14. století a je považována za nejhodnotnější architektonickou památku města. Na přelomu 15. a 16. století byla původní stavba nahrazena novou jednopatrovou budovou s věží.

Podle popisu v urbáři z roku 1678 bylo v předním traktu sedm velkým místností, v budově do dvora tři místnosti pro služebníky a ve dvoře sýpky, sladovna a stáje. Radnice i s věží vyhořela při velkém požáru města v roce 1681 a v průběhu 18. století byla postupně opravována. Počátkem 19. století věž znovu vyhořela a v roce 1803 na ni byla umístěna báň svatého Rocha. V roce 1812 další požár zničil celou střechu a padající trámy prorazily klenbu prvního poschodí. Obnova byla dokončena až v roce 1820 a roku 1824 byla vyměněna již zchátralá báň na věži. Poslední zásadní obnova byla dokončena v roce 1995.

Radniční věž je při své výšce 46,5 m odchýlená ze své osy více než 70 cm směrem do Prostřední ulice.

Současné využití:

V současnosti je v objektu provozován noční klub v podkroví a obchody v přízemí.

BÝVALÁ ŽIDOVSKÁ SYNAGOGA - KNIHOVNA B. B. BUCHLOVANA

Adresa: Velehradská 714
Rejstříkové číslo: 50063/7-8851
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Židovská synagoga byla postavena v roce 1875 a sloužila bohoslužebným účelům početné židovské obce až do druhé světové války. Dne 22. června 1941 byla budova přepadena skupinou gestapa a místních členů Vlajky a totálně zdemolována. Za své vzalo veškeré vnitřní vybavení, varhany, křišťálový lustr, bohoslužebné náčiní, matriky, otlučeny byly židovské symboly. Trosky byly polity benzínem a zapáleny, ale protože se nepodařilo celou budovu vypálit, žhářský pokus byl zopakován 12. srpna. Hasičským sborům nebylo povoleno hořící budovu hasit, a tak vydrancovaná synagoga zůstala v ruinách. V listopadu téhož roku tyto ruiny zakoupilo město za 30.000 korun a určilo je ke zbourání.

Po druhé světové válce bylo rozhodnuto, že budova bude místo zbourání zrekonstruována jako kulturní dům. Sídliť zde měla Slovácká filharmonie, pěvecké sdružení Svatopluk a veřejná knihovna. Rekonstrukci provedli brigádnicky členové těchto organizací. Veřejná knihovna zabírala přízemí budovy a byla otevřena v září 1951. Z původního interiéru synagogy se dochovaly pouze zdobené nosné litinové sloupy.

Dne 7. března 1966 celá budova vyhořela. V následujících dvou letech podstoupila další rekonstrukci a od této doby všechny její prostory slouží výhradně veřejné knihovně.

Během ničivých povodní v červenci 1997 bylo přízemí knihovny zaplaveno vodou a celá budova utrpěla značné škody. V letech 1998 - 1999 z tohoto důvodu podstoupila rekonstrukci interiéru a v roce 2004 byla obnovena kopule.

Současné využití:

V budově v současnosti sídlí knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana.

BÝVALÁ ZBROJNICE - GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA

Adresa: Otakarova 103
Rejstříkové číslo: 12910/7-3468
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Barokní budova staré pošty, ve které je dnes umístěna galerie Slováckého muzea, byla ostavena původně jako císařská zbrojnice v letech 1721 - 1723 podle plánů Jacoba Albla a Leandra Anqisoly. Po zrušení městské pevnosti sloužila jako skladiště, lazaret a poštovní úřad.

Vstupní portál je zdobený vojenskými atributy. Budova je doplněna půlkruhovou věží, v jejímž plášti je původní dřevěné schodiště spirálovitě vybíhající přes obě podlaží až do půdních prostor. Další významnou cenností je dochovaná nástěnná kartuše pocházející z dílny Baltassara Fontany. Dokladem řemeslné zručnosti je trámový strop v prvním poschodí pravého křídla a zvláště pozoruhodný je půdní prostor (dnes výstavní sál s expozicí), kde je zachována barokní vazba krovů ve tvaru ondřejských křížů.

Původnímu účelu - vojenské zbrojnici - přestala budova sloužit na počátku 80. let 18. století. Po mnoha různých využitích se budova dostala ve druhé polovině 20. století do majetku Slováckého muzea, které zde vybudovalo novou galerii (otevření pro veřejnost - 21. října 1962). Při druhé rekonstrukci v letech 1990 - 1992 byl objekt přizpůsoben současným požadavkům galerijní praxe, přičemž interiér byl vybaven novými technickými prvky. Třetí rekonstrukce v období 1997 - 1998 byla nutností po povodních a stala se symbolem mimořádného úsilí o záchranu celého objektu. Galerie byla nepoškozenější památkově chráněnou stavbou v oblasti Moravy.

Návštěvníci mohou v galerii shlédnout stálou expozici "Výtvarného umění jihovýchodní Moravy", ve třech výstavních sálech jsou pořádány výstavy českých i zahraničních umělců. Nádvoří galerie i výstavní sály jsou využívány k pořádání koncertů a dalších kulturních programů.

Současné využití:

V budově je provozována Galerie výtvarného umění Slováckého muzea.

KAŠNA NA MARIÁNSKÉM NÁMĚSTÍ

Adresa: Mariánské náměstí
Uherské Hradiště
Rejstříkové číslo: 28243/7-3476
Klasifikace: Nemovitá kulturní památka

Historie:

Barokní kašna na Mariánském náměstí pochází z konce 17. století. Jejím tvůrcem byl sochař Karel Josef Rossi.

K - ANALÝZA SWOT

Silné stránky

- Urbanistická identita města (existující MPZ, zachovaný urbanismus historického jádra – velká náměstí, ulice, bloky).
- Rozsah a velikost památkové zóny (37 ha).
- Přítomnost velkých památkových souborů: Jezuitský komplex, Justiční palác, Slovácké muzeum, Galerie SM, Stará radnice, Františkánský klášter s kostelem, kaple sv. Alžběty apod.
- Mimořádná kulturnost města (mnohotvárnost a bohatost kulturního života, živé umění provozované v ojedinělém rozsahu, kulturně hodnotné akce a produkce).
- Image města jako kulturního centra Slovácka, kde je v prostoru historického jádra pěstována umělecky hodnotná kultura (alternativa k silným, komerčním, zpravidla méně umělecky hodnotným aktivitám).
- Jedinečný, identifikující ráz památkové zóny se 4 velkými náměstími (pozitivní vliv na minulou i současnou kulturu, lidová a umělecká řemesla, folklor, hudební i výtvarné umění).
- Blízkost řeky Moravy
- Aktivní účast obyvatel včetně mladší generace na velkém množství kulturních a společenských akcích.
- Existence tradičních, regionálně, národně i mezinárodně významných akcí, schopnost je rozvíjet a schopnost připravovat zcela nové akce (především Slovácké slavnosti vína a otevřených památek v rámci Dnů evropského dědictví, hradištské jarmarky lidových a uměleckých řemesel, Letní filmová škola, filmový festival TSTTT, Festival hudebních nástrojů lidových muzik, Jazzový víkend, Brány památek dokořán atp.).
- Existence významných kulturních institucí s nadregionálním významem (Slovácké muzeum, Slovácké divadlo, Střední uměleckoprůmyslová škola, Fakulta multimediálních komunikací UTB atd.).
- Četnost výskytu řady úřadů a škol uvnitř památkové zóny.
- Sepjetí kulturních institucí s kulturním dědictvím (pro svou činnost využívají památky, dobré výsledky kulturních organizací zřizovaných městem při prosazování umělecky hodnotné kultury a vytváření podmínek pro provozování kultury širokou veřejností, mj. i s důrazem na tradice a památky (Klub kultury – Reduta a Slovácká bída, Knihovna B.B. Buchlovana - synagoga, Slovácké muzeum – galerie, Městská kina – Smetanovy sady).
- Zdravá sociodemografická skladba obyvatel uvnitř zóny.
- Trvalý zájem představitelů města o kulturní dědictví.
- Velká tradice aktivní činnosti spolků a sdružení, velký počet spolků a sdružení.
- Dobré vztahy města a zřizovaných kulturních institucí (fungující, vhodným směrem ovlivňovaný systém ve prospěch kulturního dědictví).

Slabé stránky

- Historické objekty vyžadují permanentní údržbu a péči, jsou křehkým a náročným stavebním fondem.
- Snadno zranitelná těsná historická urbanistická struktura z hlediska provozně funkčního, z hlediska technické infrastruktury.
- Historické prostory nejsou schopny absorbovat trvale narůstající dopravní intenzity vozidel ani nároky na masivní zásobování komerčních zařízení.
- Oslabování historického jádra ve sféře obchodní v důsledku rozmachu dopravně snadno dostupných halových obchodních center na periférii města.
- Absence nosné atraktivity, cíle cestovního ruchu (hrad, zámek, rozhledna).

- Zanedbané a nevyužívané nábřeží řeky Moravy (město otočeno k řece zády)
- Nedostatek respiračního a rekreačního prostoru, historické zeleně a městských parků po obvodu památkové zóny.
- Péče o zeleň ve veřejném prostoru (v parteru) MPZ.
- Absence koncepce a systému městské zeleně odpovídající specifickým podmínkám historického jádra města.
- Rozsáhlé demolice celých bloků v západním a severním sektoru centra města z minulosti, narušení historické urbanistické struktury středověkého sevřeného města.
- Stavební stav a forma státního vlastnictví u nevyužívané části justičního paláce s věznicí.
- Stavební stav privátního objektu, kulturní památky bývalých městských lázní těsně za hranici MPZ.
- Technická správa nemovitostí města užívaných pro kulturní účely je ve správě jednotlivých kulturních zařízení a odboru kultury (odborné věci by měli řešit technici na odboru správy majetku, facility management).
- Nevyužitý potenciál kulturního dědictví – lidových a uměleckých řemesel pro rozvoj cestovního ruchu (spolupráce se Slováckým muzeem, možnost dotací MK).
- Objekty budov kulturních institucí zřizovaných městem jsou na horní hranici možných kapacit a vykazují stavebně-technické potíže nejrůznějšího charakteru (Knihovna B.B. Buchlovana – synagoga, Klub kultury – Reduta, Slovácké divadlo - Sokolovna).
- Živel reklamních a informačních zařízení – „vysoká míra zamoření reklamou“.
- Přežitý a nemoderní orientační a informační systém města.
- Vandalismus a graffiti.

Příležitosti

- Využívání silných stránek města v oblasti kulturního dědictví pro tuzemský a mezinárodní cestovní ruch (propojení památek s živou kulturou, marketingově využít genius loci, vedlejší kulturní servis pro návštěvníky specificky zaměřených akcí uvnitř památkové zóny).
- Potenciál dosud nedostatečně nebo zcela nevyužitých památkových areálů (justiční palác a bývalé lázně).
- Řeka Morava a její nábřeží.
- Vybudování kulturně-turistické atraktivity výrazně nadregionálního formátu, která bude přitahovat velké množství návštěvníků, bude fungovat celoročně a svým zaměřením bude naprosto jedinečná a typická pro celý region (např.: Rochus Park – evropsky významná lokalita přírody a krajiny se skanzenem lidové architektury, Velká Morava – fenomén evropských dějin a archeologická lokalita – národní kulturní památka Výšina sv. Metoděje - jediná na území města, Joža Úprka – malíř Slovácka a evropský impresionismus).
- Přirozené středisko „Slovácka“, identifikující danou oblast a její tradice – Kreativní město UNESCO.
- Důstojné a reprezentativní využití dominantní kulturní památky Staré radnice.
- Existence Slováckého muzea na území města.
- Definovat a využít potenciál uměleckých řemesel pro rozvoj cestovního ruchu a ekonomiku.
- Prosadit kulturní hodnoty Uherského Hradiště v evropském kontextu (Uherské Hradiště jako turistické centrum celé oblasti Slovácka).
- Poskytovat servis k přípravě podkladů pro čerpání národních a evropských dotací pro obnovu kulturních památek ve městě.
- Využívat Fondu obnovy historické kultury (existuje fond na podporu obnovy architektury neprohlášené za kulturní památku nebo památkových objektů umístěných mimo památkovou zónu, jeho finanční prostředky je možno převádět do dalších let, je tvořen příspěvkem z rozpočtu města, může být plněn i z grantů, výnosů

z pokut za porušení památkového zákona, má přísná pravidla, návrhy připravuje komise architektury a regenerace MPZ, schvaluje zastupitelstvo města).

- Existence vysoké školy – impuls pro kulturní dědictví (zkušenosti z vysokoškolských měst ukazují, že studenti vysokých škol přinášejí nové podněty a objevují se nové kulturní aktivity, zejména v oblasti využití památek, architektury, designu či alternativní kultury a jsou více otevřeni podnětům, které přicházejí ze světa).
- Využití potenciál uměleckého školství (SUPŠ, ZUŠ) a vysoké školy (UTB FLKŘ).
- Zapojení druhého kostela Nanebevzetí Panny Marie do projektu Otevřené brány.
- Prosazení nové jednotné vizuální prezentace města a využití grafického manuálu v orientačním a informačním systému města, v propagaci i elektronické prezentaci.

Hrozby

- Nevhodné nebo necitlivé komerční využití památkových objektů a areálů,
- Nekoordinované stavební úpravy a zásahy v prostředí památek, jejich architektury či intaktních interiérů,
- Ztráta identity hmotného kulturního dědictví a genia loci,
- Vylidňování historického jádra
- Ztráta prosperity a konkurenceschopnosti (odliv komerčních aktivit do periferních nákupních center)
- Ekonomická nepřívětivost (vše drahé a jen luxusní a přehnaně zohledňující polohovou atraktivitu)
- Nedůstojné nereprezentativní komerční využití (second hand, bazary, zastavárny, prodejny oděvů, obuvi a doplňků asijských obchodníků,
- Příliš mnoho barů a podřadných „nálevení“,
- Nárůst projevů vandalizmu a nápad kriminality,
- Zaměření aktivit živé kultury v rozporu s charakterem památkové zóny a historických objektů,
- Příliv vysokoškoláků může změnit kulturní klima ve městě (multikulturnost, komerční kultura),
- Neřešení objektů kulturních institucí města (kapacity, opravy).

II. NÁVRHOVÁ ČÁST

L - STRATEGIE PROGRAMU REGENERACE MPZ DO ROKU 2025

HYPOTÉZA VIZE PROGRAMU REGENERACE MPZ

Kulturní dědictví ve městě bylo výrazně ovlivněno nejprve jeho pevnostním charakterem ve středověku a působením jezuitského řádu v období baroka, dále významem města jako soudního a správního centra od konce 18. století a změnami v 50. a 60. letech 20. století, kdy na území města začaly působit velké průmyslové podniky.

V Uherském Hradišti je ukotvení vědomí smyslu kultury v tradicích i v péči o památky obzvlášť silné. Uherské Hradiště tak představuje vzácný fenomén.

Tradice zde nezanikla pod náporom modernity, ale transformovala se do nových zajímavých podob.

Město je kulturním střediskem „Slovácka“, nicméně v povědomí obyvatel oblasti je trvale přítomno jako vědomí sounáležitosti a jako součást tradic.

Má-li vize plnit svoji úlohu jasně, pravdivě a reálné myšlenky, musí být formulována stručně.

Všechny předchozí formulace v oblasti regenerace MPZ shrneme do základních vět, tj. do vize:

Co jsme? a Čím chceme být?

VIZE MĚSTA V OBLASTI REGENERACE MPZ

Město Uherské Hradiště je specifické kulturní město, jehož kulturnost je dána historickými okolnostmi a projevuje se nejen v existenci významných památek, ale také aktivním provozováním živé kultury a organizováním hodnotného kulturního života obyvateli města a to v mnoha rozmanitých podobách výrazně ovlivněných zejména folklorními a ostatními uměleckými tradicemi regionu, se kterým je město identifikováno a pro něž dokonalou kulisu vytváří především historické jádro města.

Chceme tuto specifickou kulturnost vsazenou do prostředí městské památkové zóny s mimořádným geniem loci převzít a rozvíjet s moderními pozitivními stavebními zásahy a vlivy folklorních tradic regionu a to v plné šíři kulturních žánrů, chceme tak vytvořit ojedinělé místo se zvláštní hodnotou v rámci moderní Evropy. V oblasti živé lidové kultury a řemesel chceme být Kreativním městem UNESCO.

Heslovité vyjádření:

Uherské Hradiště centrum kulturní minulosti, současnosti i budoucnosti.

Památková zóna přívětivá, prosperující, obyvatelná a atraktivní.

GLOBALNÍ CÍLE PROGRAMU REGENERACE

(uchovat, pečovat, využívat, prezentovat)

- *Uchování historické urbanistické hodnoty města.*
- *Všestranná péče o kulturní dědictví.*
- *Plné, smysluplné a důstojné využití kulturních památek a historické architektury.*
- *Specifický kulturní potenciál města a prostředí historického jádra využít pro cestovní ruch.*

KRITICKÉ OBLASTI PRO TVORBU STRATEGICKÝCH CÍLŮ A AKTIVIT V RÁMCI PROGRAMU REGENERACE MPZ

- *Udržování a posilování aktivní účasti vlastníků památek na jejich obnově, propagace a osvěta k zvýšení povědomosti obyvatel o památkových hodnotách kulturním bohatství města,*
- *Nevyužívané nebo zanedbané památkové soubory (část Justičního paláce s věznicí a bývalé Městské lázně)*
- *Zachování funkce bydlení, obyvatelnost, kvalitní obytné prostředí,*
- *Prosperita a ekonomická přívětivost,*
- *Provázání kulturního dědictví na cestovní ruch (centrum „Slovácka“, požadavky ze strany nositelů cestovního ruchu, koordinace se ZK a Moravou, image kulturního města, nemovité památky, existence tradičních významných akcí, potenciál uměleckých a lidových řemesel, atraktivita nadregionálního formátu),*
- *Udržet a posílit atraktivitu, image města a jeho genius loci (kulturnost, hodnotná kultura, významné akce umělecké hodnoty, památky),*
- *Bezpečnost a čistota,*
- *Prostorové problémy některých kulturních institucí (Slovácké divadlo, Knihovna B. B. Buchlovana, Klub kultury).*

STRATEGICKÉ CÍLE PROGRAMU REGENERACE MPZ

- 1. Stimulovat a posilovat aktivní účast vlastníků památek na jejich permanentní údržbě a obnově, zachovávat jejich citlivé a důstojné využití.**
- 2. Řešit problém nevyužitých a zanedbaných památek.**
- 3. Zachovat a doplnit historickou urbanistickou strukturu památkové zóny (dostavba proluk a stavebních mezer), podporovat a rozvíjet bydlení.**
- 4. Regenerovat veřejná prostranství a městské parky.**
- 5. Zvyšovat míru provázání kulturního dědictví na cestovní ruch.**
- 6. Udržovat a posilovat kulturní image města a jeho genius loci, soustavně revitalizovat památkovou zónu – zvyšování atraktivity.**
- 7. Bezpečnost a čistota při zachování a rozvoji kulturních a společenských akcí na území památkové zóny města.**
- 8. Přístupnost, prosperita a ekonomická přívětivost.**

STRATEGICKÉ SMĚRY PROGRAMU REGENERACE MPZ DO ROKU 2025

Strategický cíl 1

Udržovat a posilovat aktivní účast vlastníků památek na jejich permanentní údržbě a obnově, zachovávat jejich citlivé a důstojné využití

**Zlepšování podmínek pro získávání finanční podpory na obnovu památek
návrh aktivit**

1. *Využívání Fondu obnovy historické architektury*
2. *Podpůrný servis při získávání dotací ze zdrojů krajských, národních a eventuálně evropských (program regenerace MPZ a MPR MK ČR, program záchrany architektonického dědictví, program restaurování, havarijní a střešní fond NPÚ, fond kultury ZK apod.)*
3. *Doporučení pro bankovní úvěry, v případech kdy peněžní ústav disponuje programem, který nabízí pro projekty obnovy kulturních památek nebo památek místního významu zvýhodněné úvěry*
4. *Odpuštění poplatků za zábery veřejného prostranství pro potřeby zařízení staveniště při provádění stavební obnovy památky či hodnotné historické architektury*

Opatření k podpoře obnovy a důstojného využití památek návrh aktivit

5. Pořízení Plánu ochrany – nástroj koncepční obnovy MPZ
6. Prezentace a publicita pozitivních příkladů obnovy památek nebo jejich využití – příklady dobré praxe
7. Popularizace pozitivních a unikátních příkladů obnovy formou výstav, seminářů a workshopů
7. Regulace reklamních a informačních zařízení v památkové zóně a ochranném pásmu – zásady viz kapitola O str. 65
8. Prezentace vkusných a velmi negativních příkladů reklamních a informačních zařízení
7. Účinnější regulace funkčního využití objektů v památkové zóně (památkový zákon, územní plán, regulační plán, realitní činnost města)

Strategický cíl 2

Řešit problém nevyužitých a zanedbaných památek a historicky hodnotné architektury

Komplexní, perspektivní řešení situace Justičního paláce v části bývalé věznice návrh aktivit

1. Zajistit vliv města nad jejím budoucím využitím
2. Usilovat o vznik muzea totalitních režimů v nejméně autentické části areálu
3. Usilovat o uvolnění státních prostředků na komplexní rekonstrukci areálu

Komplexní řešení rekonstrukce domu č.p. 125 Základní umělecké školy návrh aktivit

4. Vrátit školu do tradičního objektu na Mariánské náměstí
5. Zajistit dotační podporu k vysoké investici regionálního významu

Řešení problematiky zanedbaných památek v soukromém vlastnictví zejména objektu č.p. 593 bývalých městských lázní

objekt za hranicí MPZ v ochranném pásmu - velmi negativně poznamenává vzhled MPZ

návrh aktivit

7. Spolupráce veřejného a soukromého sektoru
8. Represivní opatření (památkový zákon - plnění povinností vlastníka, stavební zákon – zabránění ohrožení a bezpečnost)

Řešení stavu a využití objektu č.p. 130 Staré Radnice návrh aktivit

9. Revitalizace a reprezentativní využití prostor ve 2. podlaží a v podkroví
10. Revize využití prostor určených k podnikání v průchodu, v 1. podlaží a v nádvoří

Strategický cíl 3

Zachovat a doplnit historickou urbanistickou strukturu MPZ (dostavba proluk a stavebních mezer), podporovat a rozvíjet bydlení

Doplnění historické urbanistické struktury návrh aktivit

1. Identifikace proluk a stavebních mezer (viz kapitola H - Plnění programu regenerace, odst. Obnova historické urbanistické struktury, str. 30)
2. Zajištění předpokladů pro kreativní přístup při zpracování architektonického řešení a kontextuálního v rámci urbanistického začlenění, právo na odmítnutí nepřesvědčivého řešení, na variantní řešení eventuálně soutěž o nejlepší návrh
3. Zpřístupnění a využití vnitrobloků (klid, stín a bezprašnost)

4. *Spolupráce veřejného a soukromého sektoru při přípravě záměrů:*
 - *minimálně informace o území, technické a mapové podklady, odborný servis, spolupráce při organizaci soutěže*
 - *maximálně realizace formou modelu PPP (public privat partnership)*
 - *v nezbytně nutných případech, kdy nejsou jiná řešení, Plánovací smlouvy na parkovací místa a další podmiňující stavby technické a dopravní infrastruktury (Město – Investor)*

Podpora rozvoje bydlení návrh aktivit

5. *Aktivní využívání Fondu rozvoje bydlení a Havarijního fondu*
6. *Aktivní využívání Fondu obnovy historické architektury (upřednostňování funkce bydlení při rozhodování o výši příspěvku jednotlivým žadatelům)*
7. *Plánovací smlouvy na realizaci parkovacích míst rezidentů v nezbytně nutných případech, kdy nejsou jiná řešení*

Strategický cíl 4

Regenerovat veřejná prostranství a městské parky

Regenerace veřejných prostranství návrh aktivit

1. *Masarykovo náměstí*
2. *Nádražní ulice vč. přednádražního prostranství*
3. *Růžová, Šromova, Mlýnská, Prostřední ul., Jindřicha Pruchy*
4. *Kvalitní urbanistický mobiliář, místa k odpočinku a zastavení (orientační a informační systém, značení ulic, lavičky, stojany na kola, sloupy veřejného osvětlení apod.)*
5. *Údržba a oprava městských kašen a fontán*
6. *Implementace jednotného vizuálního stylu a prezentace města a jeho promítnutí do veřejného prostoru*

Regenerace městské zeleně a parků návrh aktivit

7. *Komplexní projekt revitalizace Moravního nábřeží*
8. *Regenerace parku ve Smetanových sadech*
9. *Věvec zeleného pásu („korálků“) po obvodu MPZ*
10. *Zpracování koncepce květinové výzdoby MPZ – oken domů i veřejných prostor*
11. *Pokračování v rozmísťování mobilní zeleně – do dalších prostor MPZ*
12. *Obnovení soutěže OKNO ROKU – čestné ocenění výzdoby oken, domů, balkónů, předzahrádek apod.*

Strategický cíl 5

Zvyšovat míru provázání kulturního dědictví na cestovní ruch

Realizace investičních opatření k rozvoji cestovního ruchu návrh aktivit

1. *Identifikace projektů*
2. *Revitalizace bývalé věznice (muzeum paměti)*
3. *Parkovací místa po obvodu památkové zóny (parkovací domy)*
4. *Bezbariérová trasa mezi dopravními terminály: Nádraží ČD – Masarykovo náměstí – Autobusové nádraží*
5. *Vhodné kyvadlové veřejné dopravní spojení dopravních terminálů: Nádraží ČD – Masarykovo náměstí – Autobusové nádraží*
6. *Navigační systém v okolí města (významné cíle turismu na hnědých dopravních tabulích, a zvýraznění vstupů do města)*

7. Jednotný orientační a informační systém (mapy, šipky, označení ulic a čísel popisných)
8. Označení památek
9. Tabulky s popisem u domů spjatých s významnými osobnostmi (pamětní desky)
10. Implementace jednotného vizuálního stylu a prezentace města a jeho promítnutí do orientačních a informačních systémů města

Realizace organizačních opatření k rozvoji cestovního ruchu návrh aktivit

11. Propagace a publicita kulturních památek, MPZ, kulturně společenských eventuálně sportovních akcí v MPZ (letáky, brožury, publikace, internet, televize i rozhlas)
12. Organizační a technické zajištění skupinových prohlídek MPZ
13. Udržení a rozvoj kulturně společenských akcí v MPZ
14. Spolupráce s kulturními organizacemi města (KK, MK, SD)
15. Podpora tradiční lidové a umělecké výroby (ocenění, jarmarky, předvádění, kurzy, specializovaná prodejna regionálních výrobků a produktů lidových řemesel)
16. Spolupráce se Zlínským krajem, Slovákým muzeem, církví i Regionem Slovácko
17. Spolupráce s neziskovým sektorem v oblasti vzdělávání a kultury
18. Podpora aktivit informačních center a produktů cestovního ruchu (MIC, ICM)
19. Implementace jednotného vizuálního stylu a prezentace města a jeho promítnutí do propagačních materiálů

Strategický cíl 6

Udržovat a posilovat kulturní image města a jeho genius loci, soustavně revitalizovat památkovou zónu – zvyšování atraktivity

Udržení atraktivity památkové zóny formou kulturní revitalizace návrh aktivit

1. Udržovat a posilovat sepjetí kultury a památek (charakter kulturních akcí v MPZ)
2. Zachovat a rozšiřovat počet kulturních akcí a projektů realizovaných v prostředí památkové zóny
3. Zvyšovat a udržet podíl otevřených památek na organizaci a průběhu Slovákých slavností vína a otevřených památek (zvýraznění smyslu Dnů evropského dědictví (EHD – European Heritage Days)
4. Stabilizovat a rozvíjet tradici v projektu Brány památek dokořán
5. Do projektu Otevřené brány kostelů zapojit kostel františkánský Zvěstování Panny Marie a event. kapli sv. Šebestiána
6. Modernizace a kultivace světelné vánoční výzdoby centrálních veřejných prostor

Strategický cíl 7

Bezpečnost a čistota při zachování a rozvoji kulturních a společenských akcí na území památkové zóny města

Posilování bezpečnosti a udržování čistoty a pořádku návrh aktivit

1. Dohled a nástroje k zajištění vyšší účinnost preventivních opatření
 - Program prevence kriminality
 - Spolupráce Městské policie s odbory stavebním a životního prostředí, Správy majetku města, Právním odborem a Útvarem městského architekta) při řešení problematiky konzumace alkoholu na veřejném prostranství, parkování mimo vyhrazená místa, také parkování na zelených plochách, žvýkačky, nedopalky, psí ekskrementy, nepovolená reklamní a informační zařízení a „áčka“ na veřejném prostranství, černý výlep plakátů na technických zařízeních - skříních, odpadkových koších a sloupech veřejného osvětlení apod.)

2. Zvyšování bezpečnosti – rozvoj kamerového systému, vyšší intenzita a estetická kvalita veřejného osvětlení
3. Dostatek odpadkových košů, zvyšování estetické úrovně stanovišť tříděného odpadu po obvodu zóny, zvyšování frekvence svozu odpadů a čištění parteru
4. Rozvinutí systému sběrných míst pro tříděný odpad formou moderních podzemních kontejnerů na území MPZ

Strategický cíl 8

Přístupnost, prosperita a ekonomická přívětivost památkové zóny

Přístupnost památkové zóny

návrh aktivit

1. Dopravní systém a soustředění odpovídajících záchytných parkovacích kapacit po obvodu MPZ (parkovací domy)
2. Zlepšování podmínek pro pěší provoz uvnitř památkové zóny a cyklistický po obvodu MPZ
3. Rozšíření stanovišť k parkování kol a boxů na kola
4. Vytváření bezbariérových tras
5. Preference pěší spojnice dopravních terminálů - vlakového a autobusového nádraží
6. Zajištění schůdnosti dlážděných povrchů - výplň spár u štípané kamenné kostky
7. Kvalitní dopravní navigace k MPZ, centrum města, záchytná parkoviště, informační centrum, přístaviště apod.)
8. Orientační a informační systém města (mapy a šipky uvnitř i vně MPZ)

Prosperita MPZ

návrh aktivit

9. Zachování konkurenceschopnosti obchodních aktivit v MPZ
 - a. Usměrnování rozvoje periferních nákupních center (regulační nástroj - územní plán, funkční využití území)
 - b. Zachování přirozeného těžiště aglomerace (proporcionální a usměrněný rozvoj – územní plán, rozvojové plochy a směry)
 - c. Podpora kvality obchodu a služeb, cena není hlavním kritériem (realitní činnost města na území památkové zóny) a následná kontrola podmínek využití objektu

Ekonomická přívětivost MPZ

návrh aktivit

10. Pestrá a specializovaná škála a nabídka obchodů a služeb, cena není hlavním kritériem (realitní činnost města na území MPZ)
11. Usměrnování způsobu využití objektů v MPZ, ochrana prostředí kulturních památek a památkový dozor (památkový zákon)
12. Uměřená koncepce placeného parkovného, diferencovaný přístup dle polohové atraktivity
13. Marketingový průzkum – ověřování koupěschopné poptávky obyvatel města, struktury návštěvníků, jejich potřeb a zájmů

M – ZHODNOCENÍ STAVU STAVEBNÍHO FONDU A VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Vysvětlivky zkratk

druh objektu dle využití:

- K* komerční využití (obchody, služby, hotely, bankovní domy)
V veřejné stavby (úřady, školy, instituce)
B bydlení – bytové domy
P polyfunkční domy – komerční a bytové prostory

vlastnictví:

- PO* právnická osoba
FO fyzická osoba
M město Uherské Hradiště
K kraj
C církev
ST stát

stupeň ochrany:

- KP* nemovitá kulturní památka
HA historicky hodnotná architektura (památka místního významu)

stav objektu:

- 1 zcela vyhovující
2 uspokojivý
3 k řešení – zásah nutný

potřeba regeneračního zásahu:

- po rekonstrukci nebo novostavba
- uspokojivý nebo probíhá rekonstrukce
- nevyhovující (nutný zásah nebo opravy, udržovací práce, rekonstrukce)

Monitoring a hodnocení stavu objektů a prostranství k datu 10/2015

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrana	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
Masarykovo náměstí								
1232	K	PO		1	2	2	3	●
12	V	ST		1	2	1	1	●
251	K	FO	HA	2	2	2	2	●
17	P	PO	HA	1	1	1	2	●
19	V	M	KP	2	3	1	1	●
256	V	M	KP	1	2	1	2	●
21	V	M	KP	1	2	1	2	●
kostel	V	C	KP	2	3	2	1	●
33	K, V	M	HA	2	2	1	2	●
34	K	PO	KP	1	1	1	2	●
35	K	M	KP	3	2	2	1	●
36	B, V	C	KP	2	2	1	1	●
37/38	K	PO	HA	2	1	2	2	●
147	K	PO	HA	1	2	1	2	●
148/149	K, B	FO	KP	2	2	2	1	●
155	K	PO	KP	1	2	1	1	●
329	K	PO	HA	1	1	1	1	●
156	K	FO	HA	1	2	2	1	●
157	K	M	KP	1	1	1	3	●
158	K	M	KP	1	1	1	3	●
Mariánské náměstí								
44	K	FO	HA	3	3	3	3	●
45	K	FO	KP	1	1	1	1	●
46	K	M	KP	1	1	1	1	●
1514	P	PO, FO		1	1	1	2	●
61	K	FO	KP	2	2	1	3	●
62	K	FO	HA	1	2	2	1	●
63	P	FO	KP	2	3	3	2	●
64	K	PO	HA	1	1	1	1	●
65	K	FO	HA	1	2	1	2	●
1247	K	FO		2	1	1	2	●
70	K	FO		3	3	2	2	●
71	K	FO		1	1	1	2	●
73	P	FO	HA	1	1	2	3	●
74	P	FO	HA	2	2	2	1	●
77	K	FO	HA	1	1	1	3	●
78	K	PO	HA	1	1	1	2	●
79	K	FO	HA	2	2	3	3	●
80	K	FO	HA	1	1	1	2	●
81	K	FO	HA	1	1	1	1	●
122	P	M	HA	1	1	2	1	●
123	K	M	HA	1	1	1	2	●
1268	K	FO		1	1	1	2	●
200	P	C	HA	1	1	1	1	●
	kostel	C	KP	1	2	2	1	●

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrany	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
125	V	M	HA	2	3	2	1	●
126	P	PO	HA	2	3	2	1	●
127	P	FO	HA	2	1	-	1	●
Prostřední ulice								
128	P	FO	KP	1	2	2	3	●
129	K	FO	HA	2	2	2	2	●
130	V	M	KP	2	2	2	1	●
131	K	FO	HA	1	1	1	2	●
132	K	PO	HA	1	2	1	2	●
133	K	FO	HA	1	2	-	3	●
134	P	FO	HA	2	3	1	2	●
135	P	FO	HA	1	1	1	3	●
136	P	PO	HA	2	3	2	2	●
146	K	FO	HA	2	3	2	1	●
39	K	PO	HA	3	2	2	3	●
40	K	PO	HA	1	2	1	2	●
41	P	M	HA	1	2	1	2	●
42	K	FO	HA	3	3	3	3	●
43	P	FO	HA	1	2	1	1	●
Havlíčková ulice								
159	K	PO	KP	1	1	1	1	●
160	K	PO	HA	1	1	1	3	●
1239	K	FO		1	1	1	2	●
172	K	FO	HA	1	2	1	2	●
173	P	FO	HA	3	2	2	3	●
175	K	PO	HA	2	2	2	3	●
7	K	FO	HA	1	2	2	1	●
6	K	FO	HA	1	2	2	2	●
1221	K	PO		1	1	2	2	●
4	P	M	HA	3	3	1	1	●
3	K	PO	HA	1	1	1	1	●
2	K	PO	HA	1	1	1	3	●
1	K	FO	HA	3	3	2	3	●
Palackého náměstí								
	kaple	M	KP	1	1	1	1	●
260	V	FO	KP	1	2	2	1	●
231	K	PO	HA	3	2	2	1	●
238	V	M	KP	3	3	2	1	●
293	K	M	KP	1	1	3	1	●
441	K	M	HA	1	1	1	1	●
349	K	PO	HA	1	2	2	1	●
362	K	PO	HA	1	2	2	1	●
Všehrdova ulice								
267	V	K	KP	2	2	2	1	●
věžnice	V	ST	KP	3	3	3	3	●
487	K	PO	HA	2	2	-	1	●
506	P	M	HA	1	3	-	2	●

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrany	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
525	K	FO	HA	3	2	-	3	●
176	K	FO	HA	3	3	3	2	●
615	K	FO	HA	1	2	3	2	●
Dvořákova ulice								
595	K	PO	HA	1	1	1	1	●
567	B	M	HA	1	3	2	1	●
1210	P	PO		1	3	-	3	●
Na Morávce								
415	B	FO	HA	1	2	2	1	●
538	B	FO	HA	2	2	2	2	●
1263	K	PO		1	1	1	1	●
Kollárova ulice								
1021	B	FO		2	2	1	1	●
479	B	FO	HA	1	1	-	1	●
448	B	FO	HA	2	2	-	1	●
446	B	FO	HA	1	1	1	1	●
447	K	PO	HA	1	1	1	2	●
1243	B	M		2	2	2	2	●
445	B	M	HA	3	3	1	1	●
405	B	M	HA	1	1	1	1	●
404	B	M	HA	1	1	1	1	●
403	B	M	HA	1	3	2	1	●
Svatováclavská ulice								
468	B	FO	HA	1	3	2	1	●
433	K	M		2	2	1	3	●
Komenského náměstí								
350	V	M	HA	1	1	1	1	●
539	V	M	HA	1	1	1	1	●
Nádražní ulice								
22	V	K	HA	1	2	1	1	●
25	K	PO	HA	3	2	3	3	●
26	P	FO	HA	1	2	-	1	●
27	K	PO	HA	1	1	1	1	●
28	P	FO	HA	3	2	2	1	●
29	K	FO	HA	2	2	1	2	●
30	K	FO	HA	2	2	1	3	●
Poštovní ulice								
252	P	PO	HA	1	1	1	3	●
253	P	FO	HA	2	3	1	1	●
Protzkarova ulice								
1220	K	PO		1	1	-	3	●
51	K	ST		1	1	-	2	●
1180	K	ST		1	1	-	2	●
Na Splávku								
1182	K	PO/FO		2	2	-	3	●
505	B	FO		3	2	2	1	●
824	B	M		2	3	2	1	●

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrany	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
1248	K	FO		2	2	2	2	●
208	B	M	HA	2	2	1	1	●
220	K	FO	HA	1	2	2	2	●
182	K	FO		2	2	2	2	●
388	B	FO	HA	2	2	2	1	●
Leoše Janáčka								
217	K	FO		1	1	1	1	●
53	B	FO		1	2	-	1	●
60	B	M		1	2	1	1	●
623	B	FO		2	2	3	1	●
1070	B	FO		2	2	2	1	●
1071	B	FO		1	1	1	1	●
Sloupského ulice								
1197	K	FO, PO		1	1	-	2	●
55	K	FO	HA	2	2	2	2	●
1251	B	FO		2	2	2	1	●
1307	K	FO		1	1	1	1	●
1308	B	FO		1	1	1	1	●
Dlouhá ulice								
1229	B	FO	HA	1	1	1	1	●
1298	P	FO		1	1	1	1	●
1391	P	FO, PO		1	1	1	2	●
Otakarova ulice								
103	V	ST	KP	2	2	2	1	●
107	B	M	HA	1	2	1	1	●
1253	K	PO		1	2	1	2	●
82	K	PO	HA	2	2	1	2	●
83	K	FO	HA	3/1	2	3	2	●
84	K	FO	HA	2	2	2	3	●
1523	K	FO		1	1	1	1	●
Jindřicha Pruchy								
1523	K	PO		1	1	1	1	●
1194	B	FO		1	1	-	1	●
310	P	PO		2	2	2	1	●
392	B	FO	HA	3	3	3	1	●
94	P	PO		1	2	1	1	●
1312	P	FO		1	1	1	1	●
1073	V	PO		1	2	-	1	●
76	P	FO	HA	1	1	1	1	●
1301		FO		1	1	1	1	●
1305		PO		3	3	3	3	●
Vodní ulice								
108	K	PO	HA	1	2	1	3	●
109	K	FO	HA	2	3	3	1	●
110	K	PO	HA	1	2	2	2	●
111	K	PO	HA	2	1	3	1	●
112	K	FO	HA	1	2	1	2	●

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrany	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
13	V	M	KP	2	2	2	1	●
120	K	FO	HA	3	3	1	2	●
121	K	PO	HA	1	3	3	2	●
Zelný trh								
413	K	FO	HA	2	2	1	3	●
1245	K	PO		1	2	1	3	●
1271	P	M	HA	2	2	1	1	●
1249	K	PO/FO		2	2	1	3	●
Tyršovo náměstí								
440	V	PO	HA	1	1	1	3	●
1230	K	FO		1	1	-	3	●
398	K	M	HA	3	3	3	1	●
363	V	M	HA	3	3	3	1	●
113	K	PO	HA	2	3	3	3	●
480	V	PO	HA	2	2	2	1	●
U Brány								
243	K	PO	HA	1	1	1	1	●
219	K	FO		1	2	3	1	●
Milíčova ulice								
467	K	FO		1	1	1	1	●
Velehradská třída								
124		C	KP	2	3	2	1	●
244	B	M	HA	3	3	2	1	●
245	B	FO	HA	3	3	3	2	●
246	B	PO	HA	1	1	1	1	●
247	V	PO	HA	2	2	3	3	●
181	B	FO		1	1	1	3	●
218	V	ST	HA	2	3	3	1	●
714	V	M	KP	2	2	2	1	●
Krátká ulice								
143	B	FO	HA	1	2	1	1	●
Františkánská ulice								
139	K	PO	HA	1	2	2	1	●
138	K	FO	HA	1	2	1	2	●
137	K	FO	HA	1	2	1	1	●
204	K	FO	HA	1	2	1	1	●
332	K	FO	HA	1	1	1	2	●
140	B	FO		1	1	-	1	●
141	B	FO		1	1	-	1	●
1256	V	ST		1	1	1	1	●
163	K	PO	HA	1	1	1	1	●
144	K	ST	HA	1	2	2	1	●
439	B	FO	HA	1	1	1	1	●
165	K	FO	HA	2	2	2	3	●
166	B,K	FO	HA	2	2	1	1	●
167	K	FO	HA	2	2	1	3	●
168	K	FO		1	1	1	1	●

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrany	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
169	B	FO	HA	3	3	2	1	●
170	K	FO		3	2	3	1	●
565	B	FO	HA	2	1	1	1	●
1274	K	FO		2	2	1	3	●
1240	K	PO		2	3	-	3	●
1241	K	PO		1	2	2	3	●
1333	P	PO/FO		1	1	1	3	●
Hradební ulice								
52	K	FO		2	2	1	3	●
1244	K	FO		1	1	1	3	●
1235	K	FO		2	2	2	2	●
242	K	FO	HA	1	1	1	3	●
227	K	K	HA	2	2	2	1	●
1236	K	FO		2	2	3	3	●
1250	K	FO		2	2	2	3	●
1218	K	FO		2	1	2	3	●
203	V	S	HA	2	2	2	1	●
189	V	M	HA	2	2	1	1	●
522	V	M	HA	2	1	2	1	●
1226	K	FO		1	2	2	2	●
174	B	M	HA	2	2	1	1	●
201	P	PO	KP	1	1	1	2	●
5	K	PO		1	1	1	3	●
1227	K	PO		1	1	1	2	●
1294	K	FO		1	2	-	1	●
1198	K	M		1	1	-	1	●
1306	P	PO		1	1	-	2	●
1244	B	FO		1	1	1	3	●
Růžová ulice								
436	P	M	HA	1	3	1	2	●
1254	K	FO		1	2	1	2	●
1238	K	PO		1	2	1	3	●
Smetanovy sady								
179	V	K	KP	1	1	1	1	●
625	V	M	HA	2	1	1	1	●
Mlýnská ulice								
1228	K	PO		1	1	1	1	●
1295	K	PO		1	1	-	2	●
ulice Josefa Stancla								
150	K	PO		1	2	1	3	●
151	K	FO		1	1	1	3	●
152	K	PO, FO	HA	1	1	1	2	●
153	K	FO		1	2	-	3	●
154		FO	HA	2	2	1	2	●
Výpadová ulice								
407	K	FO	HA	2	2	3	2	●

č. p.	druh objektu podle			stav objektu				potřeba regeneračního zásahu
	využití	vlastnictví	ochrany	okna	fasáda	střecha	nepovolené reklamy	
Šromova ulice								
145	K	FO	HA	2	1	1	1	●
třída Maršála Malinovského								
709	K	PO	HA	2	2	2	1	●
náměstí Míru								
765	K	M	HA	2	2	1	1	●
951	K	M	HA	1	1	1	1	●

DROBNÉ OBJEKTY

Název objektu	stanoviště	stupeň ochrany	potřeba regeneračního zásahu
morový sloup	Mariánské náměstí	KP	●
kašna		KP	●
sloup sv. Floriána		KP	●
kopie kašny	Masarykovo náměstí		●
altán	Palackého náměstí		●
pomník obětem	náměstí Míru	KP	●
pamětní deska			●
pamětní deska	Komenského náměstí		●
kříž	Tyršovo náměstí	KP	●
kašna	Zelný trh		●
model města	Havlíčková ulice		●
kříž	Františkánská ul.	KP	●
socha sv. J. Nepomuckého		KP	●
hradby	Otakarova - Milíčova	KP	●
hradby	Dlouhá ulice	KP	●
Matyášova brána	Na Stavidle	KP	●
vodní prvek	Bastion		●
hradby		KP	●
hradby	u penzionu		●
vodní prvek	Protzkarova		●
pomník rodiny Winklerovy	Smetanovy sady	KP	●
sloup sv. Rocha		KP	●
busta B. Smetany			●
altán			●
vodní prvek			●
busta Rozky Falešníkové	park Jezuitská zahrada		●
busta			●
vodní prvek	nádvoří Atria		●
vodní prvek	nádvoří Staré radnice		●
plastika I. Vaculkové	nádvoří Portálu		●

PARTER

<i>Plocha</i>	<i>potřeba regeneračního zásahu</i>
<i>Mariánské náměstí</i>	●
<i>Masarykovo náměstí</i>	●
<i>Palackého náměstí</i>	●
<i>náměstí Míru</i>	●
<i>Komenského náměstí</i>	●
<i>Tyršovo náměstí</i>	●
<i>Zelný trh</i>	●
<i>Všehrdova ulice</i>	●
<i>Havlíčková ulice</i>	●
<i>ulice Josefa Stancla</i>	●
<i>Prostřední ulice</i>	●
<i>ulice Jindřicha Pruchy</i>	●
<i>Šromova ulice</i>	●
<i>Mlýnská ulice</i>	●
<i>Františkánská ulice</i>	●
<i>Hradební ulice</i>	●
<i>Milíčova ulice</i>	●
<i>Svatováclavská ulice</i>	●
<i>Růžová ulice</i>	●
<i>Poštovní ulice</i>	●
<i>ulice U Reduty</i>	●
<i>Dvořákova ulice</i>	●
<i>Krátká ulice</i>	●
<i>Vodní ulice</i>	●
<i>Otakarova ulice</i>	●
<i>Dlouhá ulice</i>	●
<i>Sloupského ulice</i>	●
<i>Výpadová ulice</i>	●
<i>ulice Leoše Janáčka</i>	●
<i>ulice Na Splávku</i>	●
<i>Kollárova ulice</i>	●
<i>Protzkarova ulice</i>	●
<i>Sojákova ulice</i>	●
<i>ulice U Brány</i>	●
<i>Nádražní ulice</i>	●
<i>Velehradská třída</i>	●
<i>Smetanovy sady</i>	●
<i>Bastion</i>	●
<i>park Jezuitská zahrada</i>	●
<i>nádvoří justičního paláce - UMPRUM</i>	●
<i>nádvoří Portálu</i>	●
<i>nádvoří fary</i>	●
<i>atrium</i>	●
<i>nádvoří Staré radnice</i>	●

N – KOMENTÁŘ K NEJNALÉHAVĚJŠÍM AKCÍM PROGRAMU

Od roku 1992, kdy se město Uherské Hradiště zapojilo do programu regenerace městských památkových rezervací a zón prošly procesem regenerace téměř všechny kulturní památky na území městské památkové zóny Uherské Hradiště.

Posledními památkami, které na svou obnovu čekají, jsou: bývalá věznice, jenž je součástí rozsáhlého komplexu justičního paláce s věznicí na Všehrdově ulici, a bývalé městské lázně v ulici Dvořákově a farní kostel sv. Františka Xaverského.

BÝVALÁ VĚZNICE A JUSTIČNÍ PALÁC, VŠEHRDOVA ULICE

Koncem 80. let 19. století bylo rozhodnuto o výstavbě Justičního paláce s vězením na Všehrdově ulici, s jehož realizací bylo započato v roce 1891. Podnětem k tomuto záměru byla existence dvou soudů v Uherském Hradišti a požár věznice ve Františkánské ulici v roce 1891. Jednalo se o reprezentativní historizující stavbu justičního paláce s vězením dostavěnou v roce 1897.

Věznice je od roku 1960 zrušena a slouží částečně jako sklady, částečně je prázdná. Počátkem 60. let byl celý soubor převeden do vlastnictví města Uherské Hradiště. V polovině 90. let 20. století převedlo město Uherské Hradiště tento soubor staveb do vlastnictví Ministerstva spravedlnosti ČR. Justiční palác slouží pro účely Střední uměleckoprůmyslové školy.

V současné době město Uherské Hradiště intenzivně jedná o řešení situace bývalé věznice, protože vlastník objektu doposud nepřipravil a nezahájil proces obnovy.

BÝVALÉ MĚSTSKÉ LÁZNĚ, DVOŘÁKOVA ULICE Č. P. 593

Budova je součástí uliční řadové zástavby ve Dvořákově ulici. Její současná podoba je výsledkem stavební činnosti, jejímž jádrem a základem je část autorsky pocházející od brněnského architekta Bohuslava Fuchse, z roku 1936, ve stavebním slohu poplatném době, tedy funkcionalismu. Tato část je z hlediska zájmů stání památkové péče nejhodnotnější.

V roce 1936 byla k objektu přistavěna budova kotelny podle návrhu městského stavitele Karla Dvořáka a v roce 1940 byl objekt kotelny rozšířen o přístavbu prádelny od téhož autora.

V roce 1966 proběhl rozsáhlá rekonstrukce všech tří výše uvedených částí, jejíž součástí byly demoliční práce ve všech uvedených třech částech. Objekt byl doplněn o přístavbu haly plaveckého bazénu. K hale byly přistavěny šatny a sociální zařízení, v roce 1976 pak byla tato přístavba navýšena o jedno podlaží pro oddělení pedikúry.

Po téměř dvacetiletém provozování lázní bylo konstatováno, že objekt nespĺňuje patřičné hygienické, bezpečnostní a protipožární předpisy. Jeho provoz byl postupně omezován až do roku 1990, kdy byl uzavřen a od té doby je bez využití.

V současné době je objekt ve velmi špatném stavebně technickém stavu. Vlastník objektu má vypracovanou studii nového využití objektu, schválenou orgánem státní památkové péče. Obnova tohoto objektu jako významné součásti města je velmi důležitá. Předpokládané náklady na obnovu jsou vyčísleny na cca 30 mil. Kč.

KOSTEL SV. FRANTIŠKA XAVERSKÉHO

Farní kostel zaujímá dominantní pozici v těžišti historického jádra na Masarykově náměstí. Je součástí souboru barokních jezuitských staveb. Jeho stavba započala v roce 1670 a dokončen byl v roce 1685 a dnešní podobu dostal v roce 1755, kdy byly dokončeny a obě věže a fasáda.

Je připraven projekt obnovy průčelí kostela a věží, restaurování sochařské výzdoby započalo v roce 2013 a pokračovalo v roce 2015.

Předpokládané náklady na obnovu vyčísleny na cca 17 mil. Kč (vč. oprav konstrukce a oplechování cibulí obou věží).

STARÁ RADNICE

Stará radnice v Prostřední ulici pochází ze 14. století a je považována za nejhodnotnější architektonickou památku města.

Na přelomu 15. a 16. století byla původní stavba nahrazena novou jednopatrovou budovou s věží.

Podle popisu v urbáři z roku 1678 bylo v předním traktu sedm velkým místností, v budově do dvora tři místnosti pro služebníky a ve dvoře sýpky, sladovna a stáje. Radnice i s věží vyhořela při velkém požáru města v roce 1681 a v průběhu 18. století byla postupně opravována. Počátkem 19. století věž znovu vyhořela a v roce 1803 na ni byla umístěna báň svatého Rocha. V roce 1812 další požár zničil celou střechu a padající trámy prorazily klenbu prvního poschodí. Obnova byla dokončena až v roce 1820 a roku 1824 byla vyměněna již zchátralá báň na věži.

Stavebně technický stav objektu na přelomu 80. a 90. let 20. století byl katastrofální a ohrožoval samotnou existenci památky.

Radniční věž je při své výšce 46,5 m odchýlená ze své osy více než 70 cm směrem do Prostřední ulice.

Záchrana a komplexní obnova byla dokončena v roce 1995. V současnosti je v objektu provozován noční klub v podkroví a obchody v přízemí. 2. podlaží, kde ještě v první dekádě tohoto století byla restaurace, je několik let nevyužíváno, stejně jako přízemní vinárna v nádvoří.

O - POKYNY PRO UMÍSTĚVÁNÍ REKLAMNÍCH A INFORMAČNÍCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY A JEJÍHO OCHRANNÉHO PÁSMO

Výsledky aktuálně provedeného průzkumu 10/2015 stavu znečištění všech objektů i veřejného prostoru Reklamními a informačními zařízeními v městské památkové zóně jsou tristní.

Z celkem 249 objektů v MPZ bylo 48 objektů označeno za reklamou vážně znečištěné a architektonicky znehodnocené, tj. 1/5 všech domů.

Většina reklamních zařízení vůbec nebyla řádně povolena a jejich umístění je v rozporu s platnou legislativou.

Umístování firemních označení a reklamních a informačních zařízení v památkově chráněném území Uherského Hradiště významným způsobem ovlivňuje výsledné působení veřejného prostoru. Způsob jejich provedení, jejich množství a estetické kvality spoluurčují kvalitu prostředí, které je pod plošnou památkovou ochranou. V současné době z ekonomických důvodů stále vzrůstá tlak na zvyšování počtu, velikosti plochy a viditelnosti těchto prvků. Pro maximální zvýšení efektu upoutávky jsou fasády historických objektů zahlcovány nevkusnými a nadbytečnými prvky, které již nelze považovat za standardní firemní označení (např. reklamní vlaječky propagující vybrané produkty nebo dokonce akustické poutače – reproduktory). Reklamních a informačních sdělení je mnohdy tolik, že se hlavní informace v záplavě marginálních informací zcela vytrácí.

Z těchto důvodů byly vypracovány naformulovány obecné zásady a pokyny. Byly zpracovány útvarem městského architekta Městského úřadu v Uherském Hradišti (dále jen ÚMA), ve spolupráci s orgánem státní památkové, neboť před umístěním firemního označení, reklamního či informačního zařízení je povinností vlastníka (správce, uživatele) dotčené nemovitosti mimo jiné vyžádat si závazné stanovisko orgánu státní památkové péče (dále jen OSPP). Závazná stanoviska vydaná OSPP jsou trvale platná, pokud se nezmění rozsah a způsob provedení navržených prací. Ke všem novým zařízením či úpravám stávajících musí být vydáno nové závazné stanovisko OSPP.

OSPP posuzuje každý návrh firemního označení nebo reklamního a informačního zařízení zejména podle následujících kritérií:

Hlavním kritériem pro umístění firemního označení nebo reklamního a informačního zařízení na konkrétním objektu je typ historického prostředí, ve kterém se nemovitost nachází.

Pro tyto účely bylo stanoveno zjednodušené rozčlenění památkově chráněného území na níže uvedené:

A) městská památková zóna – prohlášená vyhláškou JmKNV v Brně ze dne 20. 11. 1990 “O prohlášení území historických jader měst za památkové zóny”, (dále jen MPZ) viz schéma

B) ochranné pásmo městské památkové zóny – určené rozhodnutím Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 08.08.1995 o určení ochranného pásma městské památkové zóny Uherské Hradiště, č. j. Kult/95/1226, (dále jen OP MPZ) viz schéma.

Dalším neopomenutelným kritériem je individuální památková hodnota nemovitosti. V případě, že jde o objekt, který je nemovitou kulturní památkou, je třeba navrhnout řešení důsledně respektující hodnotu objektu, a to bez ohledu, na jakém území se nachází. Informace o stupni ochrany konkrétní nemovitosti poskytne každý referent OSPP a ÚMA. Objekt je posuzován podle stupně jeho individuální ochrany ve smyslu § 2, 6 a 17 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon).

U každého záměru bude posuzován a rozlišován účel reklamního a informačního zařízení. Zda jde o oprávněný nárok na označení provozovny, nebo se jedná o reklamní či informační zařízení, které nemá žádný vztah k nemovitosti, na které je navrženo jeho umístění, zda se skutečně jedná o informaci k činnosti, která je v nemovitosti vyvíjena.

Pokyny pro umístování reklamních a informačních zařízení na území Městské památkové zóny Uherské hradiště a jejího ochranného pásma

Tyto pokyny nenahrazují zákonné podmínky a předpoklady pro umístění reklamních a informačních zařízení. Jsou doporučujícími zásadami, kterými se město snaží zahájit proces očištění prostředí městské památkové zóny a ochranného pásma od nepovolené reklamy a které slouží k nastavení obecných pravidel pro jejich regulaci.

- *Umístění reklamních a informačních zařízení musí respektovat Stavební zákon, Památkový zákon, zejména u novostaveb Autorský zákon a z hlediska označení provozoven také Živnostenský zákon;*
- *Za dodržování pravidel je zodpovědný vlastník objektu, vlastník pozemku nebo vlastník mobilní jednotky nebo jiných prvků technického zařízení;*
- *Umístění reklamních a informačních zařízení na objektech musí být v souladu s celkovou výtvarnou a architektonickou koncepcí objektu a veřejného prostoru.*

článek 1

Kolmé firemní označení, reklamní a informační označení v parteru - výstrče a vývěsní štíty

1. *na kolmém firemním označení, reklamním a informačním zařízení nesmí být použito reflexních, fluorescenčních či ostře kontrastních barevných tónů;*
2. *je možné instalovat pouze jedno kolmé firemní označení, reklamní a informační zařízení k jedné provozovně, výjimka je možná v případě nárožního objektu, kde jedna provozovna zabírá celé plochu přízemí a po jednom zařízení je možné instalovat na každou z fasád nároží;*
3. *v případě více provozoven (vice vstupů) v rámci jednoho objektu je nezbytné, aby všechny výstrče měly jednotný design, jednotné materiálové a technické provedení vč. způsobu uchycení;*
4. *design výstrče musí odpovídat architektonickému stylu a charakteru objektu, kolmé firemní označení a reklamní a informační zařízení musí být provedeno s ohledem na vzhled objektu i přilehlého okolí jako nerušivé doplnění fasády;*
5. *vyložení kolmého firemního označení či reklamního a informačního zařízení maximálně do 800 mm od líce fasády včetně nosné konstrukce; výška max. 800 mm;*
6. *horní hrana zařízení nesmí přesáhnout římsu parteru;*

7. V souvislosti s požadavky vyhlášky č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb musí být zachována min. podchodná výška 2.200 mm.
8. v městské památkové zóně nelze umístit prvek celoplošně svítící, přípustné je jen prosvícení nápisu či loga; výjimkou jsou typizované prvky, např. první pomoc, lékárna, bankomat, pošta.
9. v ochranném pásmu MPZ resp. na vzdálenějších veřejných uličních prostorech a na objektech, které neleží na hranici obou typů chráněných území lze osazovat celoplošně svítící kolmé firemní označení.

článek 2

Firemní štíty a nápisy

1. na firemních štítech a nápisích nesmí být použito reflexních, fluorescenčních či ostře kontrastních barevných tónů;
2. nápisy není možné v rámci jednoho domu a jedné roviny průčelí opakovat (jeden štít či jedna provozovna = jeden nápis); nepřipustné je dublování nebo zmnožování jakéhokoliv reklamního sdělení stejného obsahu
3. přednostně je nutné firemní štíty a nápisy umísťovat do vyhrazeného nápisového pásu pod kordonovou římsou přízemí;
4. u provozoven s výkladci je další možností umístění v nápisovém poli výkladce, v tomto případě už nelze nápis opakovat nebo reklamu jakkoliv rozšiřovat nad výkladec na fasádu či pod kordonovou římsu;
5. firemní štít nesmí zakrývat architektonické prvky ani štukovou výzdobu parteru fasády;
6. firemní označení nad parterem je možné instalovat ve vyšších podlažích objektu pouze za předpokladu, že dotčená provozovna využívá celý objekt, např. hotely, obchodní domy;
7. v MPZ nelze použít celoplošně prosvětlený reklamní štít;
8. při požadavku podsvícení nápisů z jednotlivých písmen bude posuzována možnost umístění individuálně v závislosti na hodnotě fasády, jejich velikosti a celkovém množství reklamních prvků na fasádě;
9. firemní štíty a označení nesmí být v žádném případě nasvětleny přídavným zařízením osazeným na fasádě nebo na výstrči, případný světelný zdroj musí být integrován uvnitř prvku, osvětlení musí být tlumené, bez rušivých světelných efektů (blikání, změna barev); elektroinstalace nesmí být vedeny volně po fasádě.

článek 3

Vitríny (menuboxy) a nabídkové tabule

1. Možnost umístění vitríny (menuboxy) a nabídkové tabule na uliční fasádě bude posuzována individuálně v závislosti na architektonické výzdobě parteru objektu;

2. nelze umístit na fasádu více než 1 kus na provozovnu;
3. vitríny a nabídkové tabule musí svým obsahem odkazovat na činnost provozovny v daném objektu;
4. maximální velikost plochy 600 x 900 mm, max. hloubka 100 mm;
5. případné osvětlení musí být instalováno jako vnitřní, elektroinstalace nesmí být vedeny volně po fasádě.

článek 4

Polepy oken, dveří a výkladců

1. Není přijatelné ani částečné vyplnění okenního či dveřního otvoru reklamním panelem;
2. reklamní polepy prosklených výplní oken ve všech podlažích jsou nepřípustné, plocha okenních výplní není určena pro reklamní účely;
3. reklamní polep prosklených výkladců a prosklených vstupních dveří do provozovny je možný fóliovou grafikou do maximálně 1/3 plochy prosklení v horní či dolní části výkladce či dveří;
4. Pokud má výkladec ve své horní části vymezený pás – nápisové pole pro firemní označení, nelze již jakýmkoliv plošným polepem zasahovat do prosklené plochy výkladce pod ním;
5. na polep nesmí být použity folie agresivních, reflexních, fluorescenčních či ostře kontrastních barevných tónů.

článek 5

Firemní označení, reklamní a informační zařízení na štítových plochách budov

1. Štítové plochy lze pro reklamu a firemní označení je možné využít pouze v případě, že jde o plochy hladké, nearchitektonizované;
2. možnost umístění reklamy a firemního označení bude posuzováno v závislosti na konkrétní památkové hodnotě objektu a také jeho prostředí;
3. tento typ reklamy musí být proveden písmomalířsky přímo na fasádě; nesmí být použity reflexní, agresivní, fluorescenční či ostře kontrastní barevné tóny ani osvětlení;
4. reklamní motiv nesmí být proveden celoplošně, vždy musí být zachována barva fasády nad, pod i vedle reklamního motivu v šíři pásu min. 450 mm.

článek 6

Firemní označení, reklamní a informační zařízení na střeších

Instalace reklamních a informačních zařízení a firemního označení na střeších objektů je v obou typech území nepřípustná.

článek 7

Různé případy mimořádných, krátkodobých instalací

1. *Instalace rozměrných a velkoplošných reklamních a informačních zařízení v rámci mimořádných komerčních propagačních kampaní je nepřípustná i za předpokladu jejich krátkodobého umístění na objektech nebo ve veřejném prostoru;*
2. *výjimečně akceptovatelné jsou pouze časově omezené – krátkodobé a kultivované instalace zařízení propagující kulturní a veřejně společenské akce s předem stanoveným časovým rámcem.*

článek 8

Reklamní plachty a převěsy přes ulice

1. *Převěsy přes ulice v centru města jsou primárně určeny pro vánoční výzdobu města;*
2. *pouze v mezidobí je lze využívat pro zavěšení bannerů k propagaci významných společenských, kulturních a sportovních, osvětových a vzdělávacích akcí;*
3. *rozměry resp. výška banneru umístěvaného na převěs bude odvozena z rozteče lan a délka dle šíře ulice v konkrétním místě;*
4. *banner musí být oboustranný;*
5. *jeho provedení a zavěšení bude takové, aby dobře vzdorovalo povětrnostním vlivům, nepoškozovalo fasády dotčených objektů a bylo trvale důstojné;*
6. *vlastní montáž i demontáž je ale třeba dohodnout se správcem převěsů, tj. se společností Hrates – Marius Pedersen;*
7. *krátkodobou výjimku může tvořit banner propagující mimořádnou jednorázovou komerční aktivitu, která je spjata s prostorem v objektu, na němž je převěs uchycen. Nesmí však dojít k omezení vánoční výzdoby;*
8. *rovněž výjimku může tvořit banner související s volební kampaní, ale pouze za podmínky, že s jejím umístěním souhlasí vlastníci obou protilehlých objektů*

článek 9

Plakátovací sloupy a plochy

1. *Plakátovací sloupy a plochy lze v omezeném počtu umístit v obou typech území jako specifický druh městského mobiliáře určeného výlučně k propagaci kulturních a veřejně společenských akcí formou maloformátových plakátů bez agresivních, reflexních, fluorescenčních či ostře kontrastních barevných tónů;*
2. *tvárové řešení musí vycházet z tradičních vzorů (jednoduchý sloup, plakátovací deska na ohradní zdi nebo v průchodu);*
3. *zařízení uvnitř MPZ nesmí být osvětleno;*
4. *prvky mohou být provedeny v současném designu s respektem k charakteru dané lokality;*

5. v obou typech území není možné umístování nových plakátovacích sloupů a ploch v místě, kde je již obdobné zařízení instalováno (bez ohledu na provozovatele).
6. vylepování plakátů, letáků, reklamních vizitek apod. mimo oficiální výlepové plochy je přísně zakázáno.

článek 10

Obrazovky, projektory, billboardy a jiné nosiče reklamy druhotně instalované na objektech, komunikacích nebo na městském mobiliáři

Tato zařízení jsou z hlediska památkové péče v obou typech území nepřipustná, neboť se nejedná o nutné firemní označení.

článek 11

Místa se zákazem instalace reklamních zařízení

1. oplocení letních venkovních – občerstvovacích zahrádek;
2. sloupy veřejného osvětlení, dopravní značky, rozvodné skříňky;
3. městský mobiliář – koše, lavičky, stojany na kola apod.;
4. zastávky městské dopravy, pokud k tomu nejsou konstrukčně a designově uzpůsobeny

článek 12

Výjimky

Výjimku z těchto pokynů může udělit rada města za těchto předpokladů:

1. k záměru existuje kladné závazné stanovisko nebo rozhodnutí orgánu státní památkové péče;
2. písemný souhlas autorizovaného architekta nebo autorizovaného inženýra nebo technika v oboru pozemní stavby v případě objektu, jenž je novostavbou nebo po komplexní rekonstrukci, která zahrnovala komplexní obnovu dotčené fasády.

článek 13

Povinné přílohy k žádosti o vydání závazného stanoviska OSPP pro umístění firemního označení nebo reklamního či informačního zařízení

1. popis a výkresová dokumentace jednotlivých prvků s uvedením rozměrů, materiálu, způsobu ukotvení do fasády, barevného ztvárnění, konkrétního umístění prvků v rámci fasády a případně trasy přívodního kabelu elektroinstalace,
2. fotografická dokumentace stávajícího stavu,
3. vizualizace.

Závěrečná ustanovení

1. Pokyny vycházejí z platných právních předpisů a jsou návodem zejména pro vlastníky, nájemce či provozovatele nemovitostí v městské památkové zóně a konkrétních aktivit souvisejících s propagací činnosti jednotlivých provozoven.
2. Zásady obsahují výčet zařízení, která lze na území památkové rezervace pro reklamu a propagaci používat, včetně přípustných materiálů a rozměrů, i povinnosti, které musí být splněny před instalací takových zařízení. Dále obsahují pravidla pro firemní označení budov.
3. Všechna již instalovaná reklamní a informační zařízení budou posuzována dle platných zákonů, ze kterých také vyplývají případné sankce. Majitelé reklamních a informačních zařízení, kterým chybí příslušná povolení či ti, kteří bez potřebných povolení prováděli tyto zásahy, mohou toto napravit bez sankcí do 30.6.2017.
4. V případě, že nepovolené zařízení na objektech historicky hodnotných odstraní a nahradí novým, které bude odpovídat platným předpisům i těmto obecným pokynům, mohou požádat o dotaci z Fondu obnovy historické architektury.

Související právní předpisy

1. zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,
2. zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů,
3. vyhláška JmKNV v Brně ze dne 20. 11. 1990 "O prohlášení území historických jader měst za památkové zóny",
4. rozhodnutí Okresního úřadu Uherské Hradiště ze dne 08.08.1995 o určení ochranného pásma městské památkové zóny Uherské Hradiště, č. j. Kult/95/1226,
5. vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů,
6. nařízení města č. 3/2015 Tržní řád,
7. obecně závazná vyhláška města 3/2009 o udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích,
8. obecně závazná vyhláška města č. 6/2015 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství,
9. obecně závazná vyhláška města č. 8/2015 o zákazu konzumace alkoholických nápojů na vymezeném veřejném prostranství,
10. obecně závazná vyhláška města č. 7/2015 o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav, diskoték a jiných kulturních podniků v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.

P – PAMÁTKY A JEJICH VAZBA NA CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch v České republice je založen především na památkách resp. na hmotném kulturním dědictví a historických sídlech. Památky jsou naším „mořem“.

V ČR je celkem:

*40 290 nemovitých kulturních památek,
272 národních kulturních památek,
12 památek UNESCO,
40 městských památkových rezervací
61 vesnických památkových rezervací
8 archeologických rezervací
253 městských památkových zón
211 vesnických památkových zón
19 krajinných památkových zón*

Nejinak tomu je v případě města Uherské Hradiště:

37 ha městská památková zóna

celkem 249 objektů

40 ha ochranného pásma MPZ

1 národní kulturní památka mimo MPZ - Výšina sv. Metoděje

58 nemovitých kulturních památek

z toho 38 nemovitých kulturních památek

140 historicky hodnotných domů (památek místního významu) uvnitř MPZ

Cestování, turistika, cestovní ruch – to jsou magická slova, která mají čím dál větší význam, a to jak v oblasti ekonomické, tak i kulturní. Cestovní ruch zahrnuje navzájem se prolínající aktivity, které se významnou měrou podílejí na výsledné podobě města a služeb, které nabízí. Záleží pak na daném městě, zda dokáže připravit a prezentovat nabídku programu vhodného k aktivnímu provozování domácího i zahraničního cestovního ruchu.

Město Uherské Hradiště disponuje nezanedbatelným potenciálem, v podobě historicky vytvořených podmínek pro rozvoj cestovního ruchu. V této souvislosti se ukazují jako velmi perspektivní kulturní hodnoty a památky nacházející se na území města. Uherské Hradiště zahrnuje ve svém památkovém fondu významný soubor urbanistických, architektonických, kulturně – historických, uměleckých a estetických hodnot, což znamená významnou nabídku, ale také výzvu v této oblasti.

Je jasné, že pro budoucnost kulturně poznávacího cestovního ruchu je také důležitý konsenzus mezi památkovou péčí a jednotlivými odvětvími cestovního ruchu. Velký význam tak má vhodná revitalizace památek a jejich propagace pro ekonomické pozvednutí města prostřednictvím cestovního ruchu. Tato revitalizace kontinuálně probíhá prakticky od roku 1990.

Památky a pamětihodnosti nacházející se na území města mají nezanedbatelný vliv v rámci čistého cestovního ruchu. Dále se jejich podstatná část podílí na skladbě historických urbanistických celků, které jsou vnímány i při návštěvě města za jiným účelem než turistikou. Jsou tedy připraveny na to, aby při vhodné propagaci a zajištění dalších doprovodných služeb, které z jejich existence zpětně profitují, turistický ruch kolem nich dále narostl.

Komerční faktor se navíc často stává jednou z pohnutek pro obnovu památek ve městě i ve zdánlivě odtažitých aktivitách jako je prodej zboží nebo poskytování služeb. Umístění obchodu nebo provozovny v pěkném historickém objektu, kterých se na území města nachází celá řada, může být často chápáno jako konkurenční výhoda oproti podniku umístěnému v objektu výrazově bezduchém. Tento faktor sehrává významnou roli zvláště u

podniků, které mají sloužit k delšímu příjemnému posezení a zakládají si na vlastní osobité atmosféře. Příkladem mohou být objekty Jezuitského kláštera, hotelu Slunce, lékárny U Zlaté koruny, dům Hrozen apod..

V současnosti lze v rámci aktivit cestovního ruchu v historické části města sledovat následující čtyři hlavní směry poznávací turistiky:

1. Poznávání historických atraktivit

Významnou roli zde sehrává Slovácké muzeum spolu s archeologickými nalezišti nacházejícími se na území města Výšina sv. Metoděje a jeho blízkého okolí – například Památník Velké Moravy ve Starém Městě, archeoskanzen Modrá a jiné.

2. Poznávání architektonických atraktivit

Jak již bylo uvedeno výše, město Uherské Hradiště disponuje uceleným souborem architektonických hodnot, které mají potenciál vyhledávaných turistických cílů.

3. Poznávání sakrálních atraktivit

V této oblasti cestovního ruchu může Uherské Hradiště nabídnout celou řadu význačných sakrálních staveb. Navíc se v blízkosti města nachází významné historické křesťanské poutní místo Velehrad, pro jehož návštěvníky může být prohlídka Uherského Hradiště vítaným doplněním jejich programu.

4. Poznávání nehmotného kulturního dědictví

Lidová kultura, folklor, tradiční a umělecká řemesla jsou synonyma regionu, jehož přirozeným centrem je právě město Uherské Hradiště.

Městská památková zóna je ideálním prostředím pro regionální kulturní a hudební produkce, jarmarky lidových řemesel a tradičních výrobků.

K posilování možností poznávací turistiky vedou také četné vlastní iniciativy města a jeho zapojení do Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a do Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón v rámci záchrany kulturního dědictví. Tyto aktivity vedly k záchraně, obnově a smysluplnému využití převážně většiny objektů v centru městské památkové zóny.

U významných historických památek je navíc patrný stále se zvyšující zájem města i jednotlivců nejen o jejich zachování, ale hlavně o využívání hmotného kulturního dědictví. Důkazem je opravená, prezentovaná a využívaná převážná část památkového fondu historického jádra. Tyto objekty pak slouží jednak k původnímu účelu, ale také pro účely jiné. Příkladem mohou být kostely a bývalé kláštery – jezuitský, františkánský klášter, měšťanské domy č. p. 35, 61, 46 Galerie Slováckého muzea a samotné Slovácké muzeum, které slouží výhradně pro kulturně společenské aktivity. Z hlediska komerčních nabídek to jsou například hotel Slunce, lékárna U Zlaté koruny, měšťanské domy na Palackého náměstí, a jiné.

Památková obnova a revitalizace vede k posílení atraktivity historického jádra města a v návaznosti na to také k rozšiřování nabídky zajímavých objektů v rámci prohlídek i vlastního využití.

III. GRAFICKÉ PŘÍLOHY

00	současný letecký pohled na MPZ
01	hranice MPZ a OP
02	mapa čísel popisných - 6 listů
03	urbanistická kompozice plán města z počátku 19. století
04	Veduta 1670
05	Veduta 1720
06	Plán pevnosti 1742
07	Plán města poč. 19. století
08	mapa města 1827

Zpracoval:

Útvar městského architekta

*Ing. arch. Aleš Holý
Libuše Hradilová*

V Uherském Hradišti 11/2015